

HYVINVOINNIN PAINOPISTEET

Euroopan
investointipankki | Ryhmä

HYVINVOINNIN PAINOPISTEET

2024 TOIMINTAKERTOMUS

Euroopan
investointipankki | Ryhmä

Euroopan investointipankkiryhmän toimintakertomus 2024
Hyvinvoinnin painopisteet

© Euroopan investointipankki, 2025.

98 -100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg

Kaikki oikeudet pidätetään.

Kysymykset oikeuksista ja lisensseistä voi toimittaa osoitteeseen publications@eib.org.

Lisätietoa EIP:n toiminnasta saat verkkosivuiltamme www.eib.org.

Voit myös ottaa yhteyttä sähköpostilla osoitteeseen info@eib.org. Tilaa uutiskirjeemme: www.eib.org/sign-up.

© Valokuvat: EIP, Energy Dome, Vekor, Swappie, Matr Foods, Rim Foam, Shutterstock, GettyImages.

Julkaisija: Euroopan investointipankki.

Painettu FSC®-sertifoidulle paperille.

TOIMINTAKERTOMUKSEN SISÄLLÖSTÄ

Ihmiset ja yritykset odottavat Euroopalta tukea tulevaisuuteen suuntautuville investoinneille. Investoinneille, jotka parantavat elämänlaatua. Investoinneille, jotka vahvistavat turvallisuutta ja tarjoavat uusia mahdollisuuksia. Vuonna 2024 EIP-ryhmä esitteli strategisen tiekartan juuri tähän tarkoitukseen. Keskeisten strategisten painopisteiden ympärille keskittymällä pankki pyrkii nopeuttamaan vihreää siirtymää, edistämään teknologisia innovaatioita, vahvistamaan turvallisuutta ja puolustusta sekä tukemaan alueellista koheesiota ja sosiaalista infrastruktuuria. Sitoutumisemme kansainväliseen kehitykseen ja pääomamarkkinoiden integrointiin tukee Euroopan globaalia vaikuttavuutta. **Toimintamme painopisteet edistävät kasvua, hyvinvointia sekä teknologian ja yhteiskunnan kehitystä niin yksittäisissä jäsenvaltioissa, koko Euroopan unionissa kuin koko maailmassa.** Ne ovat yhdenmukaisia Euroopan johtajien määrittämien kilpailukykyä, strategista riippumattomuutta ja taloudellista turvallisuutta koskevien tavoitteiden kanssa. Työmme näillä alueilla vahvistaa Euroopan äänen kuuluvuutta eri puolilla maailmaa ja auttaa vastaamaan tämän päivän geopolitiittisiin haasteisiin. Tässä toimintakertomuksessa esitellään hankkeita, jotka kuvastavat työtämme näillä painopistealueilla.

SISÄLLYSLUETTELO

2 2024 SAAVUTUKSIA, LUOTONANTO JA VAIKUTUKSET

4 EIP-RYHMÄ KOTIMAASSASI

6 EIP:N RAHOITUS MAAILMALLA

9 TÄRKEIMMÄT STRATEGISET PAINOPISTEEMME

1. ILMASTO

- 12 Saksa: Energiaa maan uumenista
- 13 Saksa: Sähköä vihreälle sydämelle
- 14 Ranska: Gigasäysäys akuille
- 16 Italia: Uusiutuvan energian kupoli
- 18 Puola: Viimein turvassa

2. DIGITALISAATIO JA TEKNOLOGISET INNOVAATIO

- 22 Belgia: Ei tarvetta hengitysmaskille
- 23 Suomi: Ajatonta teknologiaa
- 24 Saksa: Hyppää etäkytyin
- 25 Italia: Sähköistyvä tulevaisuus
- 26 Espanja: Kipinää moottoripyörien kehitykseen
- 27 Itävalta: Vihreämpää terästä
- 28 Espanja ja Ruotsi: Innovaation aalto
- 29 Puola: Kevyt hyppäys
- 30 Ranska: Mukautuvia vasta-aineita

3. TURVALLISUUS JA PUOLUSTUS

- 34 Tanska: Esbjergin uusi ilme

4. NYKYAIKAINEN KOHEESIOPOLITIikka

- 38 Italia: Kova päätös
- 39 Romania: Siirtymä katolla
- 40 Slovenia: Lisää vihreää energiaa
- 41 Puola: Rata merelle

5. YHTEISKUNNAN INFRASTRUKTUURIT

- 44 Kypros: Tilaa kasvaa
- 45 Itävalta: Paljon tilaa vuokrattavana
- 46 Tšekin tasavalta: Ostravan encore
- 47 Italia: Ei mikään mahdoton ajatus

6. MAATALOUS JA BIOTALOUS

- 50 Kreikka: Resilienssiä tekojärvestä
- 51 Espanja: Öljyä uudesta lähteestä
- 52 Tanska: Jauhelihaa sienistä
- 54 Saksa: Modernia meijeritoimintaa
- 55 Saksa: Herkullinen ratkaisu

7. VAIKUTTAVIA GLOBAALEJA INVESTOINTEJA

- 58 Bosnia-Hertsegovina: Virta vie kohti tulevaisuutta
- 62 Albania: Oikeilla raiteilla
- 63 Ukraina: Me kaikki autamme toisiamme
- 64 Etelä-Afrikka, Mosambik, Taiwan: Pääomilla saadaan asioita aikaan
- 65 Mauritania: Moninainen tulevaisuus

8. PÄÄOMAMARKKINAUNIONI

- 68 Espanja ja Ranska: Alustoja pääomalle

72 MISTÄ RAHOITUSVARAT HANKITTIIN

74 HALLINTO

75 PÄÄKOHTIA PANKKIRYHMÄN TOIMINTASUUNNITELMASTA 2025–2027

VUODEN 2024 SAAVUTUKSIA

**EIP-RYHMÄ
VUONNA 2024**

88,8 mrd. €

**EUROOPAN
INVESTOINTIPANKKI
VUONNA 2024**

68,2 mrd. €

EU:ssa

**8,4 mrd. €
ulkopuolella**

**EUROOPAN
INVESTOINTIRAHASTO
VUONNA 2024**

14,4 mrd. €

Euroopan investointirahasto (EIR) on riskirahoitukseen erikoistunut EIP-ryhmän osa. Se edistää kasvua ja innovaatioita tukemalla mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä kaikkialla Euroopassa. EIR antaa rahoitusta, asiantuntijaneuvontaa ja takauksia terveen liiketoiminnan edellytykset täyttäviin, kestävällä tavalla toteutettaviin investointeihin. EIR:n osakkeenomistajia ovat EIP, Euroopan komissio sekä joukko julkisia ja yksityisiä pankkeja ja rahoituslaitoksia.

EIP:N VAIKUTUKSIA

**238 500
ha**

Metsitystä ja metsien
ennallistamista

854 000

Uutta 5G-liittymää

368 000

Oppilasta rahoitusta
saaneissa oppilaitoksissa

**20 964
MWh**

Uusiutuvan energian
sähköntuotantokapasiteetti

100 400

Energiatehokkaampaa
asuinhuoneistoa

**14,7
miljoonaa**

Kotitaloutta
sähköistyksen piiriin

107 370 km

Rakennettua tai
kunnostettua voimalinjaa

**7,2
miljoonaa**

Asennettua älykästä
energiamittaria

**14,9
miljoonalle**

Paremmat terveyspalvelut

**67,5
miljoonalle**

Parempaa alueellista tai
kaupunki-infrastruktuuria

**305
miljoonaa**

Matkojen kasvu julkisessa
liikenteessä

19 800

Sosiaalisia ja kohtuuhintaisia
asuntoja rakennettu tai
kunnostettu

**2,5
miljoonalle**

Uudet
jätteenkeruujärjestelmät

**5,9
miljoonalle**

Parempaa sanitaatiota

**13,7
miljoonalle**

Puhtaampaa juomavettä

**2
miljoonalle**

Parempi tulvasuojaus

49

Satelliittia laukaistu

**1,5
miljoonaa**

Uutta työpaikkaa
vuoteen 2028 mennessä

1,1 %

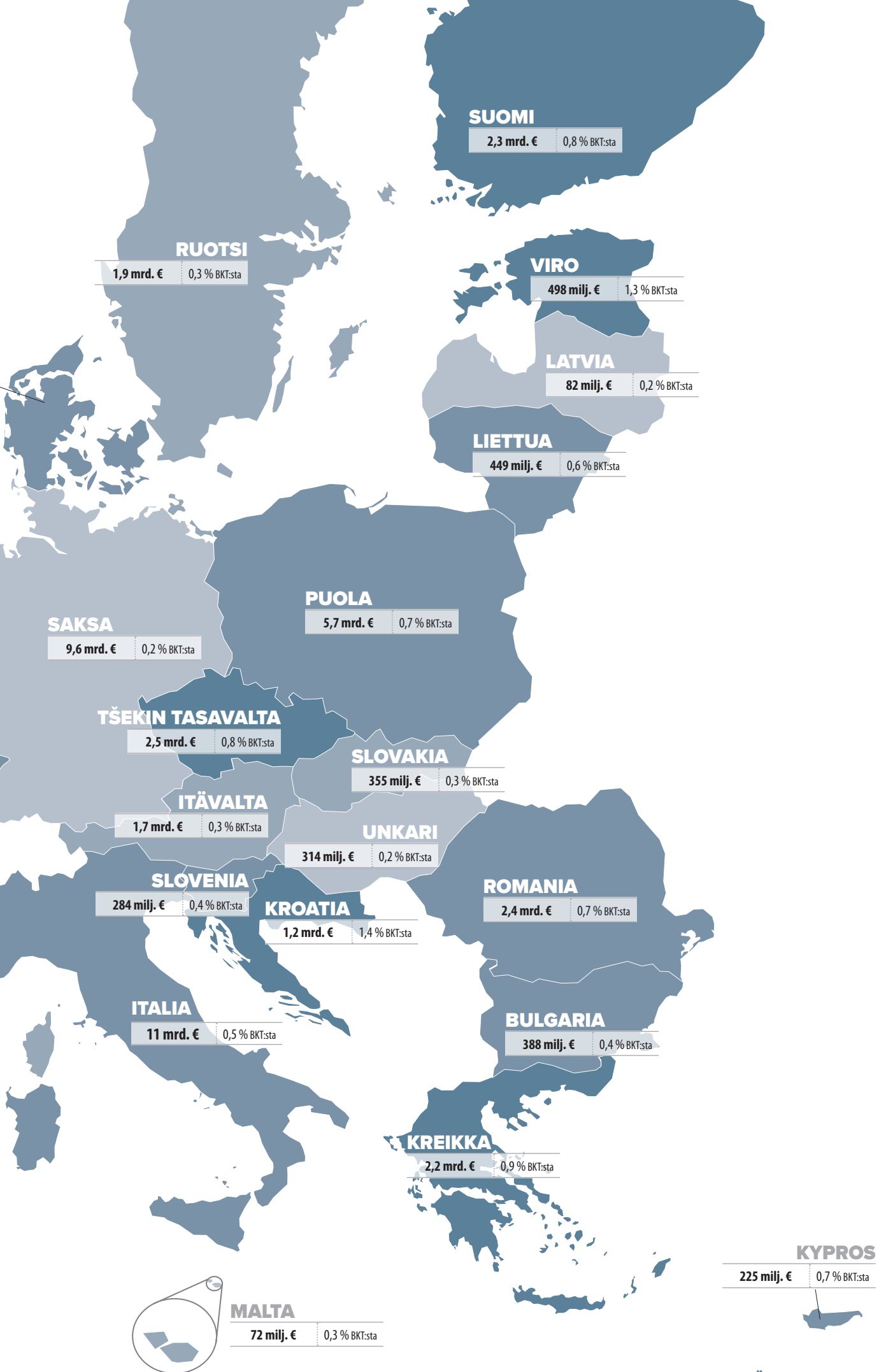
Vaikutus EU:n BKT:hen
vuoteen 2028 mennessä

Vuonna 2024 allekirjoitettujen uusien
lainsopimusten odotettavissa olevat tulokset.
Kaikki luvut ovat alustavia ja
tilintarkastamattomia.

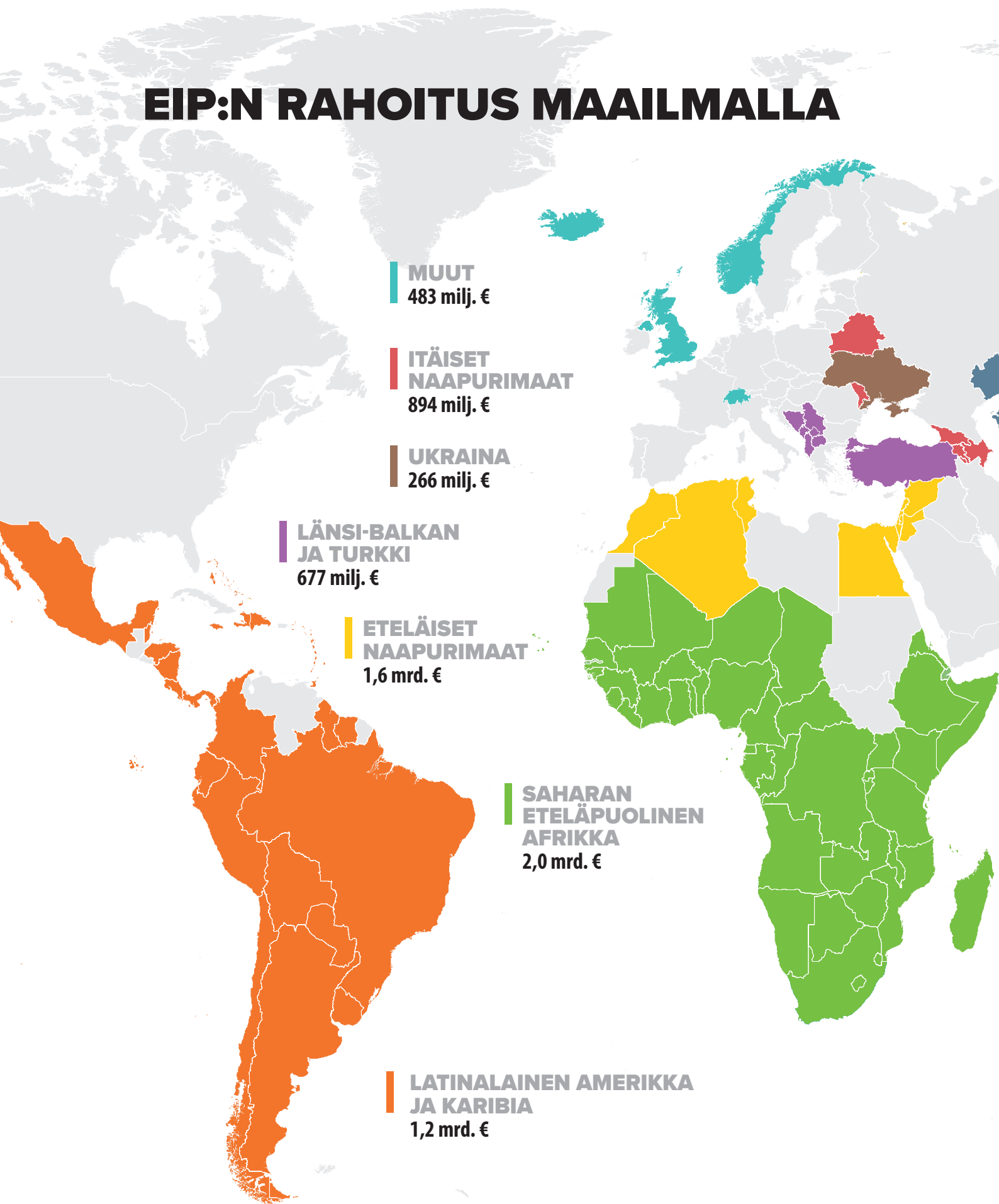
EIP-RYHMÄ KOTIMAASSASI

Tummempi väri tarkoittaa suurempaa investointien osuutta BKT:sta.

EIP:N RAHOITUS MAAILMALLA

**YHTEENSÄ
EU:N
ULKOPUOLELLA
8,4 mrd. €**

**AASIA
1,3 mrd. €**

Euroopan investointipankki ei tunnusta, hyväksy tai arvioi minkään tällä kartalla esitetyn alueen, rajan, värin, nimityksen tai tiedon oikeudellista merkitystä.

EU:n Syyriaa vastaan marraskuussa 2011 asettamien pakotteiden johdosta EIP on keskeyttänyt kaikki tätä valtiota koskevat laina- ja neuvontaohjelmat. Sen sijaan EIP kuuluu Syyrian tukiryhmään, joka valvoo tilannetta EU:n ja YK:n johdolla.

TÄRKEIMMÄT STRATEGISET PAINOPISTEEMME

50,7
mrd. €

Verkorin gigatehtaan
sijainti Dunkirkin lähellä
edesauttaa raaka-
aineiden tuontia ja
yrityksen valmistamien
akkujen vientiä.

ILMASTO

“

Kehitteillä olevan puhtaan teknologian skaalaus on eräs polttavimmista haasteista tämän päivän Euroopassa. Puhtaan teknologian innovaatiot kehittyvät ennennäkemätöntä vauhtia, mutta läpimurtojen muuttaminen skaalautuviksi, markkinoille valmiiksi ratkaisuiksi on edelleen valtava ja paljon pääomaa vaativa tehtävä – erityisesti, kun kyseessä ovat lajissaan ensimmäiset esittelyt. Nämä pioneirihankkeet sisältävät usein suuria riskejä, joten vahvojen kumppanuuksien luonti julkisen ja yksityisen sektorin välillä on olennaista esteiden voittamiseksi. Olemme sitoutuneet paikkaamaan kasvuvaiheen yritysten kriittistä rahoitusvajetta ja auttamaan vaikuttavien kumppanuuksien luomisessa läpimurtoteknologian käyttöönoton nopeuttamiseksi. Tukemalla Euroopan lupaavimpia puhtaan teknologian aloitteita pyrimme edistämään energiasiirtymää ja taloudellista muutosjoustavuutta sekä varmistamaan Euroopan aseman maailman puhtaassa taloudessa. ”

Irene Gálvez Verdú, puhtaan teknologian pääomasijoituksista ja kasvupääomasta vastaava päällikkö, EIP:n Rahoitustoimet-osasto

“

Viime aikojen pelottavat ja tuhoisat myrskyt, kuivuuskaudet ja rankkasateet ovat tehneet muutosjoustavan vihreän infrastruktuurin rahoittamisesta tärkeämpää kuin koskaan aiemmin. Euroopan investointipankki on etuoikeutetussa asemassa, jossa se pystyy osaltaan laajamittaisesti tukemaan hallitusten politiikkaa ja houkuttelemaan merkittäviä määriä yksityistä pääomaa ilmastorahoitukseen. Uskon, että pystymme EU:n ilmastopankkina kehittämään entistäkin ketterämmäksi toimenpiteissämme, tekemään enemmän ja pitämään yllä selkeää pitkän aikavälin linjausta, joka täydentää kaikkia muita strategisia painopisteitämme täydellisesti. ”

Dirk Roos, energiasiirtymäohjelmista vastaava päällikkö, EIP:n Hankkeet-osasto

ENERGIAA MAAN UUMENISTA

Saksassa porataan kallioperästä lämpöä ja energiaa innovatiivisella, vesivarannoista riippumattomalla ratkaisulla

Ensiksi Daniel Mölk työskenteli Geretsriedin baijerilaiskaupungissa 2010-luvun alussa projektissa, jossa etsittiin maanalaisia kuumia lähteitä osana paikallisen energiayhtiön suunnitelmaa vesilämpöenergian tuottamiseksi. Vettä ei löytynyt, mutta Mölk ja tiimi selvittivät lähes kaiken mahdollisen kaupunkia ympäröivästä maa- ja kallioperästä. Tämä loi perustan urauurtavalle maalämpöhankkeelle samassa paikassa 13 vuotta myöhemmin.

Maalämpöenergiaprojekteissa lämpöä kerätään yleensä maanalaisista vesi- tai höyryvarannoista poraamalla. Geretsriedissä, kuten monissa muissakaan paikoissa, ei kuitenkaan ole maanalaista vettä saatavilla. Niinpä Mölk, kanadalaisen Eavor-yhtiön Saksan maayhtiön toimitusjohtaja, poraa syvälle maahan ja ottaa lämmön talteen kalliosta itsestään.

Ensimmäinen kaupallisen mittakaavan Eavor-Loop-kiertopiiri rakentuu Geretsriedissä EU:n innovaatorahaston 91,6 miljoonan euron tuella ja 45 miljoonan euron rahoituksella Euroopan investointipankilta. Innovaatio tarjoaa alueelle puhdasta, uusiutuvaa lämpöä ja sähköä jopa 30 000 kotitalouden tarpeisiin.

Järjestelmä muistuttaa jättimäistä maanalaista lämpöpatteria. Eavorin teknikot poraavat kaksi pystysuuntaista kaivoa 4 500 – 5 000 metrin syvyyteen. Sen jälkeen he poraavat kunkin kaivon pohjasta 12 paria 3 000 – 3 500 metrin pituisia vaakasuuntaisia poikittaiskanavia. Porattavaa kertyy noin 80 km kiertopiiriä kohti. Geretsriedin järjestelmään tulee neljä tällaista kiertopiiriä. Lopuksi jättimäinen lämpöpatteri täytetään puhtaalla vedellä. Pumppu käynnistää veden virtauksen. Kun pumppu kytketään pois päältä, järjestelmä jatkaa toimintaansa luonnollisesti ”lämpöläpon” periaatteella. Se tarkoittaa, että maanalainen kallio lämmittää järjestelmän pohjassa olevaa vettä lämmön johtumisen vuoksi, jolloin vesi nousee luonnollisesti pinnalle, missä sitä voidaan käyttää suoraan kaukolämmitykseen tai sähkön tuotantoon. Järjestelmä tuottaa vähemmän kasvihuonekaasuja kuin perinteiset maalämpöjärjestelmät, koska siihen ei tarvitse lisätä uusia nesteitä ja pumppujen käyttötarve on vähäinen.

Geretsriedin Eavor-Loop-hankkeen ensimmäinen kiertopiiri käynnistyy aikataulun mukaan loppuvuodesta 2024. Kaikkien neljän kiertopiirin odotetaan olevan toiminnassa vuoteen 2026 mennessä. Yhtiöllä on käynnissä myös toinen projekti Hannoverissa.

“**Kun pumppu kytketään pois päältä, järjestelmä jatkaa toimintaansa luonnollisesti.**”

SÄHKÖÄ VIHREÄLLE SYDÄMELLE

Thüringenin sähköverkko päivittyy töyssyjen tasaamiseksi tiellä vähähiiliseen talouteen

Vähentääkseen CO₂-päästöjään ja vahvistaakseen energiaturvallisuuttaan Eurooppa investoi massiivisesti tuuli- ja aurinkovoiman kaltaiseen uusiutuvaan energiaan. Sähkön tuottaminen auringonpaisteesta ja tuulesta on kuitenkin ajoittaista ja säästä riippuvaista, joten sähköverkkojen operaattoreiden on vaikea ennustaa ja hallita kysyntää ja tarjontaa. Uusiutuvaan energiaan nojaaminen voi myös vaikeuttaa sähköverkon vakaan taajuuden ylläpitoa. Tämä heikentää järjestelmän kykyä sietää äkillisiä häiriöitä, kuten suuren generaattorin toiminnan keskeytymistä tai tuulen voimakkuuden yhtäkkiä laskua.

Saksan Thüringenin osavaltion jakeluverkko-operaattori TEAG on yksi monista Euroopan verkkoyhtiöistä, jotka investoivat nyt näiden heilahteluiden tasaamiseen matkalla kohti vähähiilistä taloutta. Tiheiden metsiensä takia ”Saksan vihreänä sydämenä” tunnettu Thüringen tuottaa yli 57 prosenttia sähköstään uusiutuvista lähteistä, 22,4 prosenttia tuulivoimasta.

Huhtikuussa 2024 TEAG allekirjoitti Euroopan unionin REPowerEU-suunnitelman puitteissa 400 miljoonan euron lainasopimuksen Euroopan investointipankin kanssa rahoittaakseen 600 miljoonan euron investointihankettaan laajan alueverkkonsa päivittämiseksi. Verkko tuottaa sähköä 620 kunnalle, joista monissa on vain 10 000 – 20 000 asukasta. Lainan ansiosta TEAG pystyy kaksinkertaistamaan investointinsa sähköverkkoon ja työllistämään vähintään 300 uutta työntekijää.

“**Odotamme uusiutuvan energian tarpeen kasvavan huimasti.**”

”Odotamme uusiutuvan energian tarpeen kasvavan huimasti”, sanoo TEAGilla osastopäällikkönä toimiva Mike Karaschinsky. ”Saksa on siirtynyt vahvasti keskitetystä järjestelmästä, jossa hiili- ja ydinvoimat sijaitsivat lähellä kulutuskeskuksia, hyvin hajautettuun järjestelmään, jossa sähköä tuotetaan sääolojen ollessa suotuisimmillaan. Haasteena on ymmärtää, missä tulevaisuuden virtaukset tulevat sijaitsemaan ja mitkä reitit tulevat olemaan vilkkaimmassa käytössä.”

Älykäs verkko

Osana investointihanketta asennetaan uusia vahvavirtakaapeleita ja ilmajohtolinjoja kaikilla jännitealueilla, kun taas toisia vaihdetaan. Myös sähköasemia on rakennettava, ja automaattiseen ja digitaaliseen jakeluun tarvitaan nykyaikaisia verkkokomponentteja. Investointeja tarvitaan lisäksi verkon päivittämiseen, jotta sen avulla voidaan yhdistää entistä hajautetummat aurinko- ja tuulivoiman tuottajat ja käyttäjät. Myös kuluttajat haluavat osansa digitaalisesta siirtymästä liittämällä verkkoon aurinkopaneelinsa, lämpöpumppunsa ja seinälatausasemansa.

”Sähköinen liikkuvuus lisääntyy, ja autojen akut ja latausjärjestelmät voivat syöttää sähköä takaisin verkkoon. Meidän on investoitava paljon entistä älykkäämpään verkkoon”, Karaschinsky toteaa.

GIGASYSÄYS AKUILE

Ranskalainen startup-yritys Verkor rakentaa Dunkirkiin gigatehdasta, jonka tavoitteena on akkukennojen massatuotanto vuosittain 300 000 sähköautolle

Benoît Lemaignan perusti ranskalaisen akkuyritys Verkorin yhdessä viiden liikekumppaninsa kanssa heinäkuussa 2020. Startupin nimi viittaa Vercorsin vuorijonoon, joka kohoaa Lemaignanin syntymäkaupunki Grenoblen ylle. Kasvu on ollut jyrkkää kuin mainittujen vuorten rinteet.

Kerättyään alkuun 250 miljoonaa euroa Grenoblen innovaatiokeskukselleen Verkor sai nopeasti lisärahoitusta, mukaan lukien 650 miljoonan euron valtiontuet osana Ranska 2030 -ohjelmaa, jonka tarkoitus on auttaa Ranskan teollisuutta pysymään mukana kansainvälisessä kilpailussa massiivisilla investoinneilla innovatiiviseen teknologiaan ja vihreään siirtymään. Tuet sisälsivät 60 miljoonaa euroa Hauts-de-Francen alueelta ja 30 miljoonaa euroa Dunkirkilta.

Huhtikuussa 2024 Euroopan investointipankki hyväksyi 270 miljoonan euron edestä suoria lainoja Verkorille jättimäisen tehtaan rakentamiseksi Dunkirkiin InvestEU:n tuella. Lisäksi pankki suunnittelee välitettyjen lainojen tarjoamista projektiin osallistuvien liikepankkien kautta, mikä kasvattaisi kokonaisrahoituksen 400 miljonaan euroon.

Ailahtelua markkinoilla

Näin suuri investointi ei ole vailla riskejä.

”Miljardien eurojen oman ja vieraan pääoman kerääminen sähköajoneuvojen akkumarkkinoilla ei ole yksinkertainen tehtävä Verkorin kaltaisille startup-yrityksille”, kertoo sopimuksen tekoon osallistunut Euroopan investointipankin lainavastaava Olivier Kueny. ”Sähköautojen kysyntä ja raaka-aineiden hinnat ovat hyvin ailahtelevia, ja näihin megaprojekteihin liittyvät teknologia-, markkina- ja rakentamisriskit tekevät rahoituksen rakenteen määrittämisestä herkän lajin rahoittajille ja lainoittajille.”

Akkujen osuus sähköajoneuvojen kustannuksista on 30–50 prosenttia, ja sähköautot ovat edelleen kalliimpia kuin vastaavat fossiilisilla polttoaineilla käyvät autot. Autonvalmistajat pyrkivät vähentämään kustannuksia, jotta Euroopassa valmistettavat sähköautot olisivat kilpailukykyisiä verrattuna fossiilisilla polttoaineilla käyviin autoihin ja Aasiassa valmistettaviin sähköajoneuvoihin. ”Ala on erittäin kilpailtu”, sanoo Jonas Wolff, johtava insinööri Euroopan investointipankista. ”Valmistajien pyrkimys alentaa hintoja tekemällä kennoista jatkuvasti hieman tehokkaampia muodostaa teknologiariskin.”

Miten rajoja venytetään

Esimerkiksi katodi, ratkaisevan tärkeä osa litiumioniakkua, valmistetaan nikkelin, mangaanin ja koboltin seoksesta, johon lisätään jonkin verran litiumia ja muita metalleja. ”Seoksen resepti on patentoitu”, Wolff sanoo.

Metallit ovat kalliita ja hinnoiltaan erittäin vaihtelevia. Myös niiden toimitusketjut sekä louhinta- ja valmistusprosessit ovat monimutkaiset. Kehityssuunta on kohti kalliiden ja hinnaltaan ailahtelevien metallien vähäisempää määrää seoksessa, jotta kustannuksia voitaisiin alentaa ja hintoja vakauttaa. Monin paikoin Euroopan unionin ulkopuolelle ulottuvien toimitusketjujen mukana kuvaan tulee myös vaatimustenmukaisuuteen liittyviä näkökohtia. ”Pyrimme paikalliseen materiaalituotantoon, jota sitten laajennamme Eurooppaan ja muualle”, perustaja Lemaignan kertoo. ”Osa materiaaleista tulee silti Afrikasta, Etelä-Amerikasta ja Aasiasta. Litiumimme toimitetaan kuitenkin lähtökohtaisesti Euroopasta. Saamme jonkin verran nikkeliä Euroopasta ja kobolttia Marokosta. Kehitämme näitä arvoketjuja yhdessä Renault’n kanssa.”

Gigatehtaan sijainti lähellä Dunkirkin satamaa helpottaa raaka-aineiden tuontia ja valmiiden tuotteiden vientiä Renault’n tehtaille. Odotamme gigatehtaamme neljän tuotantolinjan tuottavan akkukennoja vuosittain jopa 300 000 ajoneuvon tarpeisiin. Hankkeen odotetaan myös luovan Dunkirkiin 1 500 – 2 000 työpaikkaa vuoteen 2030 mennessä.

“ Tällä operaatiolla on kaikki toivomamme ominaisuudet. Kyseessä on innovatiivinen eurooppalainen startup-yritys, joka helpottaa Euroopan autoteollisuuden vihreää siirtymää ja edistää Euroopan globaalia kilpailuasemaa keskeisellä alalla. ”

UUSIUTUVAN ENERGIAN KUPOLI

Hiilidioksidi aiheuttaa ilmastonmuutosta. Italialaisyrittäjä on kuitenkin keksinyt keinon valjastaa se uusiutuvan energian varastointiin – ja samalla ilmaston lämpenemisen vastaiseen taisteluun.

Kolossaalinen kupoli hallitsee taivaanrantaa keskisessä Sardiniassa. Se on täynnä hiilidioksidia, joka on eräs merkittävimmistä ilmastoamme vaarallisesti muuttavista kasvihuonekaasuista. Maapallon lämpenemistä edistävistä kaasuista voi kuitenkin tulla tärkeä tekijä ilmastonmuutoksen vastaisessa taistelussa. Milanolainen startup-yritys Energy Dome käyttää valtavaa, kupoliksiin kutsuttua hallia kriittisenä osana CO₂-akkuaan.

”Uusiutuva energia on ottamassa johdon sähköön tuotannossa, mutta siinä on ongelmansa – aurinko ei aina paista, eikä tuuli puhalla”, sanoo Paolo Cavallini, Energy Domen henkilöstöjohtaja. ”Tarvitsemme kuitenkin uusiutuvaa sähköä päivin ja öin. Energiaa pitää siis voida varastoida pitkäkestoisesti.”

Varastointi on puuttuva lenkki energiantuotannon murroksessa. Energiantuottajien on kyettävä ottamaan talteen tuulen tai auringon tuottama energia siten, että se on käytettävissä alhaisempien tuotantomäärien aikaan. Innovaattorit kokeilevat monia erilaisia menetelmiä. Energy Domen kokeilu on lupaavimpien joukossa. Yrityksen innovaatio mahdollistaa energian varastoinnin jopa kymmenen tunnin ajaksi kustannusten jäädessä puoleen litiumioniakkujen vastaavista. ”Varastoinnin kesto on ratkaiseva asia, koska se mahdollistaa fossiilisten polttoaineiden korvaamisen uusiutuvalla energialla ja uusiutuvien osuuden kasvattamisen jopa 90 prosenttiin Euroopan energiapaletista”, Cavallini sanoo.

Energy Domen esittelylaitos, lajissaan ensimmäinen, on ollut toiminnassa kaksi vuotta. Täysimittainen laitos, joka kykenee tuottamaan 200 MWh sähköä yhdellä latauksella – määrä vastaa 2 439:ää Tesla Model 3 Long Rangen akkua – on rakenteilla Ottanan kunnassa Sardiniassa.

”Pitkäkestoinen energian varastointi on puuttuva lenkki energiasiirtymän toteuttamisessa”, sanoo Cavallini. ”Uskomme, että teknologiamme avulla tulemme olemaan tämän aallon kärjessä.”

Negatiivisesta positiiviseen

Päivän aikana CO₂-akku käyttää paikallisen verkon ylimääräistä energiaa, joka tuotetaan yleensä aurinkovoimalla, terässäiliöihin varastoidun hiilidioksidin kompressointiin ja nesteyttämiseen. Tässä hyödynnetään hiilidioksidin kykyä nesteytyä korkeassa paineessa ympäristön lämpötilassa, toisin kuin ilma. Kompressio tuottaa myös lämpöä, joka varastoidaan erityisiin lämpöenergian varastointiyksiköihin. Kun sähköä tarvitaan, prosessi käännetään. Varastoitu nestemäinen hiilidioksidi lämmitetään varastointiyksiköillä, jolloin ne palautuvat kaasumuotoon. Tämän jälkeen kaasu palaa takaisin kupoliin. Ennen paluuta se kuitenkin pyörittää turbiinia, joka tuottaa sähköä.

”Koko prosessi on suljettu piiri, ja se palauttaa verkkoon 75 prosenttia latausvaiheessa alun perin käytetystä energiasta”, sanoo Cavallini. ”Muista, nopeasti rapautuvista sähkömekaanisista teknologioista poiketen ratkaisu kestää 30 vuotta ilman minkäänlaista heikkenemää.”

Tukea Euroopan vihreälle siirtymälle

Ilmastomuutoksen torjumiseksi Euroopan unionilla on kunnianhimoinen suunnitelma hiilineutraaliin talouteen siirtymisestä vuoteen 2050 mennessä. Tavoitteeseen päästäkseen Euroopan on korvattava menetetty fossiilisiin polttoaineisiin perustuva tuotantokapasiteetti päästövapailla, erityisesti uusiutuvilla energianlähteillä, kuten tuuli- ja aurinkovoimalla.

Euroopan investointipankki ja Bill Gatesin perustama Breakthrough Energy Catalyst -rahasto tukevat Energy Domen varastointiratkaisua yhteensä 60 miljoonan euron rahoituksella. Tällaiset ratkaisut ovat olennaisen tärkeitä Euroopan ilmastotavoitteiden kannalta. ”Kyseessä on inspiroiva esimerkki mullistavasta teknologiasta, jota tarvitaan lisää niin Euroopassa kuin maailmanlaajuisestikin”, toteaa sopimusta työstänyt lainavastaava Alessandro Ronzoni Euroopan investointipankista. ”Tämä rahoitus auttaa laitoksen rakentamisessa, teknologian käyttöönotossa ja yksityisen rahoituksen hankinnassa.”

Pitkäkestoisen varastoinnin tulevaisuus

Energy Domen akut sopivat erinomaisesti uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tarjonnan ja kysynnän tasapainottamiseen. Niitä voidaan myös käyttää useita päiviä kestävään varmuusvarastointiin verkon vakauttamiseksi silloin, kun epäsuotuisa sää keskeyttää sähkön tuottamisen aurinkopaneeleilla.

Hiilidioksidiakut erottuvat edukseen myös edullisuudellaan. Ne tehdään ympäristöystävällisistä materiaaleista ja helposti saatavista osista. Se tarkoittaa, että ne pystyvät tuottamaan sähköä alhaisempaan hintaan kuin litiumioniakut.

”Laitoksemme Sardiniassa on lajinsa ensimmäinen täysimittainen moduuli, ja aiomme jäljentää sitä kaikkialla maailmassa”, Cavallini kertoo. ”Kupolimme toimivat monen kokoisina ja monissa eri kokoonpanoissa.”

“**Pitkäkestoinen energiavarastointi on puuttuva lenkki energiasiirtymän toteuttamisessa.**”

VIIMEIN TURVASSA

Syyskuussa 2024 Puolan lounaisosassa koettiin tuhoisa tulva. Racibórz Dolnyn tekoallas suojasi miljoonia ihmisiä ja osoitti tulvasuojauksen tehon

Lubomian kunnanjohtaja Czesław Burek unelmoi tulevaisuudesta, jossa Nieboczowyn kylän asukkaat saisivat olla rauhassa jatkuvalta tulvien uhalta. Lounaispuolalainen kylä kärsi pahoin Oder-joen vuoden 1997 tulvasta, joka oli alueen historian pahin. Kotien tuhoutuminen ja ihmisten kuolemat järkyttivät yhteisöä. Burek, joka toimii kokonaisen maalaiskylän ryppään johtajana, vannoni estävänsä vastaavan tragedian toistumisen. Hän sai tilaisuutensa, kun Puolan hallitus päätti rakentaa suuren Racibórz Dolnyn tekoaltaan Oderin laaksoon kylän lähelle. Hankkeen toteutuminen vaati kuitenkin asukkailta merkittävää panosta: heidän täytyi siirtää asuinpaikkansa. "Virtojen ympäröimänä olimme alttiita äkkinäisille tulville aina äärimmäisten sääolojen iskiessä", Burek sanoo. "Pysyminen siinä, missä olimme, olisi tiennyt kylämme loppua."

Yhteisö perustikin Nowe Nieboczowyn – suomeksi "uuden Nieboczowyn" – joka pystytettiin vain muutaman kilometrin päähän alkuperäisestä kylästä. Päätös oli hankala, mutta lounaista Puolaa kohdannut syyskuun 2024 tulvakatastrofi osoitti sen oikeaksi. Valtavan uuden tekoaltaan ansiosta kylä pysyi tulvilta suojassa. Nowe Nieboczowyn suojaamisen lisäksi tekoallas lievensi tulvien vaikutusta yli 2,5 miljoonan asukkaan elämään kolmessa voivodikunnassa: Sleesiassa, Ala-Sleesiassa ja Opolessa. "Meidän täytyi odottaa lähes 19 vuotta, ja kohtasimme monia haasteita, mutta viimein löysimme tavan suojata yhteisömme ja säilyttää perintömme", Burek sanoo.

Ensimmäinen tositilanne

Racibórz Dolnyn tekoaltaan ja muiden tulvantorjuntahankkeiden valmistelua Oder- ja Nysa (Neisse) -jokien varrella avustettiin Euroopan komission ja Euroopan investointipankin rahoittamalla JASPERS-tuella. "Tekoallas toimii jättimäisenä puskurina, joka patoaa Odra- ja Nysa-jokien tulvavesiä", sanoo Łukasz Wyra, hankkeen parissa työskennellyt vanhempi vesitalousinsinööri Euroopan investointipankista. "Se on olennainen osa Oderin tulvantorjuntajärjestelmää."

Syyskuussa 2024 tekoallas joutui todelliseen testiin. Alueelle isivät tunnetun historian suurimmat tulvat. Ne ylittivät jopa vuoden 1997 historiallisen tulvan, jonka aiheuttamista mittavista tuhoista kärsi Wrocławissa jopa 600 000 ihmistä. Boris-myrsky toi neljässä päivässä mukanaan viisinkertaisen määrän vettä syyskuun tavanomaiseen sademäärään verrattuna, mikä aiheutti valtaisan vahinkoa ympäri Puolan eteläosaa. Tekoallas osoitti tehonsa. Se sai tuhannet ihmiset kirjoittamaan Google Mapsissa kiitollisia arvioita siitä, että kylät oli rakentamisen ehtona päädytty siirtämään, vaikka se vaati asukkailta uhrauksia. "Tämä säästi Racibórzin kaupungin, mistä äitini ja hänen vanhempansa ovat kotoisin", eräs arvioista ylistää. "Haluan kiittää Ligota Tworkowskan ja Nieboczowyn entisiä asukkaita ja 240 siirrettyä perhettä."

Tulvasuojausta kaikkialla Puolassa

Viimeaikaiset tulvat ovat osoittaneet tulvariskien hallinnan tärkeyden ja Puolan hallituksen kaukonäköisyyden, kun se käynnisti kunnianhimoisia tulvantorjuntahankkeita vaara-alueilla eri puolilla maata: Kotlina Kłodzka, Sandomierzissä, Ślubicessa, Żuławyssa ja Węzeł Oświęcimskissa.

"EU:n rahoituksen turvin olemme toteuttaneet 119 ilmastosopeutumiseen keskittyvää hanketta, mukaan lukien investointeja tulvaturvallisuuteen, veden viivytykseen sekä uhkien ennakkoinnin ja pelastusjärjestelmien kehittämiseen Puolassa", sanoo Jarosław Orliński, joka toimii johtajana maan kehitysrahastoista ja aluekehityksestä vastaavassa ministeriössä. "Jos näitä investointeja ei olisi tehty, tuhojen mittakaava olisi ollut valtava, paljon toteutunutta laajempi."

Kasvava ilmiö

Tulvat ovat yksi tuhoisimmista luonnonilmiöistä. Ilmastonmuutos lisää niiden yleisyyttä ja vakavuutta. Tutkijat ennustavat, että neljä päivää kestäviä rankkasateita esiintyy tulevaisuudessa vähintään kaksi kertaa tiheämmin ja että niiden voimakkuus kasvaa 7 prosenttia. Jos maapallon lämpötila nousee 2 °C, tällaisia myrskyjä voi esiintyä noin 50 prosenttia aiempaa useammin.

"Tarvitsemme enemmän tämän kaltaisia hankkeita. Nykyistä infrastruktuuria tulee laajentaa ja parantaa, koska turvamarginaalimme ovat katoamassa", sanoo JASPERSin konsultointitiimiä johtanut Eckart Tronnier. "Useinhan tulvasuojajärjestelmät näyttävät vain nököttävän paikallaan, ilman todellista käyttöä. Vasta kun katastrofi iskee, näemme niiden todellisen merkityksen ihmishenkien pelastamisessa ja laajojen aineellisten vahinkojen torjunnassa."

Uuden toimeksiannon puitteissa tekninen konsultointitiimi tukee Puolan viranomaisia uusien tulvariskien hallintaprojektien tarpeen tunnistamisessa ja priorisoinnissa.

Tulvasuojaushankkeet voivat myös tuoda uutta elämää kaupunkeihin.

"Wrocławtiin ilmestyi pikku hiljaa ravintoloita ja kauppoja, ja penkereet muuttuivat viheralueiksi pyöräteineen", Eckart Tronnier lisää. "Vedestä tuli kaupungille taas kerran voimavara."

14,4
mrd. €

Suomalainen Swappie
pidentää älypuhelinien
käyttöikää ja vähentää
hiilidioksidipäästöjä.

2

DIGITALISAATIO JA TEKNOLOGISET INNOVAATIOT

“

Pankin tuella tekoälyn kaltaisille läpimurtoteknologioille on tärkeä rooli tieteellisen edistyksen kiihdyttäjänä, tuottavuuden ja kilpailukyvyyn lisääjänä ja liiketoimintamallien uudistajana. Se myös vauhdittaa energiasiirtymää sekä parantaa turvallisuuttamme ja puolustustamme esimerkiksi kyberturvallisuusteknologian avulla. ”

Antonello Locci, innovatiivisesta digitaali- ja tuotantoteknologiasta ja tuotantototeollisuudesta vastaava jaostopäällikkö, EIP:n Hankkeet-osasto

“

Nämä yritykset eivät ainoastaan venytä teknologian rajoja vaan vahvistavat samalla Euroopan tulevaisuuden autonomiaa kriittisillä sektoreilla. ”

Yu Zhang, syväteknologiasta sekä digitaalisista ja biotieteistä vastaava päällikkö, EIP:n Rahoitustoimet-osasto

“

Vahva sitoutumisemme innovaation ja digitalisaation rahoitukseen tukee Euroopan pyrkimyksiä kilpailukykyä kasvattamiseen. Rahoitamme ennen kaikkea vahvaa tieteellistä ja teknologista perustaa, tiedon nopeaa saatavuutta ja digitaalipalveluita. Se lisää Euroopan innovointikapasiteettia – ja viime kädessä eurooppalaisia työpaikkoja. ”

Christine Garburg, Itämeren alueen ja Pohjois-Euroopan yrityksistä vastaava päällikkö, EIP:n Rahoitustoimet-osasto

“

Innovatiiviset alkuvaiheen lääkintäteknologia-yritykset ovat tiiviisti mukana eurooppalaisessa tutkimus- ja kehitystoiminnassa, joka tuottaa uutta tietoa. Tämän tyyppiset investoinnit vastaavat täyttämättömiin lääketieteellisiin tarpeisiin. Niillä on suuri sosioekonominen vaikutus ja merkittävät terveyshyödyt. ”

Dana Burduja, biotieteistä ja terveydenhuollosta vastaava päällikkö, EIP:n Hankkeet-osasto

EI TARVETTA HENGITYSMASKILLE

Nyxoahin innovaatio tarjoaa lähes kajoamatonta hoitoa obstruktiiviseen uniapneaan, maailman yleisimpään unihäiriöön

Lääkintäteknologiayritys Nyxoah tunnisti uniapnean kriittiseksi markkinaksi, koska potilaiden tarpeet olivat laajat ja olemassa olevat hoitovaihtoehdot rajalliset. Tämä sai belgialaisyhtiön kehittämään uuden laitteen unihäiriön hoitoon. ”Yksi tärkeimmistä meitä ajavista tekijöistä oli se, miten suuri osa potilaista keskeyttää hengitysteiden ylipainehoidon, joka on obstruktiivisen uniapnean tavanomaisin ensilinjan hoito”, sanoo Nyxoahin toimitusjohtaja Olivier Taelman. ”Tämä selkeästi täyttämätön tarve potilaskeskeiselle ratkaisulle sai meidät luomaan pitkälti kajoamattoman neurostimulaatioaitteen.”

Nyxoahin Genio-laitteen innovatiivinen rakenne voi merkitä suurta kehitysskelta keskivaikeasta tai vaikeasta uniapneasta kärsiville, joiden osuus miehistä on arviolta 14 prosenttia ja naisista 7 prosenttia.

Tavanomainen hoito hengitysteissä jatkuvaa ylipainetta ylläpitävällä laitteella edellyttää epämukavan maskin käyttöä koko yön ajan. Monet potilaat eivät siedä hoitoa, joka tuntuu heistä epämukavalta tai unta haittaavalta. Puolet käyttäjistä lopettaa hoidon muutamassa vuodessa.

Euroopan investointipankki tunnisti Genion potentiaalin. Se investoi heinäkuussa 2024 37,5 miljoonaa euroa tukeakseen jatkotutkimuksia ja -kehitystä ja tuotannon lisäämistä.

”Neurostimulaatioteknologiamme on suunniteltu parantamaan mukavuutta ja hoitomyöntävyvyyttä. Mahdollistamme potilaille paremman elämänlaadun tehokkaalla ja potilasystävällisellä ratkaisulla, joka vastaa merkittävään täyttämättömään lääketieteelliseen tarpeeseen”, Taelman sanoo.

Lähes kajoamaton hoitomuoto

Obstruktiivinen uniapnea aiheuttaa potilaalle hengityskatkoksia hengitysteiden tukkeutumisen vuoksi. Tämä johtuu usein kurkun pehmytkudoksen rentoutumisesta. Kliiniset tutkimukset ovat osoittaneet, että hoitamattomien obstruktiivisesta uniapneasta kärsivien potilaiden kuolleisuus kasvaa ajan myötä merkittävästi. Hoitamattomana sairaus voi kaksinkertaistaa henkilön aivohalvausriskin ja viisinkertaistaa sydän- ja verisuoniperäisen kuolleisuusriskin. Hoitamaton uniapnea voi myös aiheuttaa uneliaisuutta päivän aikana, heikentää keskittymiskykyä ja kasvattaa korkean verenpaineen ja tyypin 2 diabeteksen riskiä.

Genio-laitte implantoidaan leuan alle noin 2 cm syvyyteen nopealla poliklinikkatoimenpiteellä. Se toimii ilman ulkoista paristoa tai näkyviä osia, mikä tekee siitä mukavan ja huomaamattoman käytössä. Kielen tärkein lihas on nimeltään genioglossus, ja sen hermo on kielen liikehermo (nervus hypoglossus). Genio-laitte stimuloi tätä hermoa sekä vasemmalta että oikealta puolelta aivan leuan alta saaden aikaan kielen takaosan supistumisen, jolloin kieli työntyy kevyesti eteenpäin. Hermoa stimuloimalla laite estää kielen rentoutumisen ja painumisen kurkkuun, mikä varmistaa hengitysteiden pysymisen auki koko yön ajan.

AJATONTA TEKNOLOGIAA

Innovatiivinen suomalaisyritys Swappie vähentää hiilipäästöjä, minimoi sähkö- ja elektroniikkalaiteromua ja säästää kriittisiä raaka-aineita kunnostamalla älypuhelimia

Eurooppalaiset ostivat vuonna 2023 130 miljoonaa uutta älypuhelinia. Jokaisen puhelimen valmistaminen tuotti 80 kg CO₂-päästöjä. Kunnostettujen älypuhelimien hiilijalanjälki on 78 prosenttia pienempi kuin uusien, mutta vain 25 prosenttia käytetyistä puhelimista päätyy Euroopassa jälleenmyyntiin. Tämä tarkoittaa lähes 98 miljoonaa kunnostamatonta älypuhelinia, ja samalla merkittävää käyttämätöntä tilaisuutta hiilipäästöjen vähentämiseen. Suomalaisyritys Swappie kunnostaa ja jälleenmyy älypuhelimia auttaen näin asiakkaitaan pienentämään hiilijalanjälkeään ja osallistumaan kiertotalouteen.

Kaikki alkoi siitä, kun Sami Marttinen joutui huijatuksi.

”Ostin netistä käytetyn puhelimen”, Marttinen muistelee, ”mutta se ei koskaan saapunut”. Havaittuaan, että tällaiset huijaukset ovat yleisiä, Marttinen ja hänen yhtiökumppaninsa huomasivat liiketoimintamahdollisuuden. ”Sisäinen yrittäjäni heräsi seuraavana päivänä. Pienen perehtymisen päätteeksi syntyi Swappie.”

Tänä päivänä Marttisen perustama yritys on Euroopan suurin iPhone-kunnostaja, jolla on yli kaksi miljoonaa asiakasta 13 maassa. ”Jos ihmiset luottavat markkinoihin, he ovat halukkaampia kuluttamaan kiertotaloustuotteita”, Marttinen sanoo. ”Älypuhelimien käyttöiän kasvattaminen edes vuodella vähentää sen elinkaaren aikaisia hiilipäästöjä kolmanneksella.”

Säästeliästä raaka-aineiden käyttöä

Euroopan unioni tuottaa vuosittain 5 miljoonaa tonnia sähkö- ja elektroniikkalaiteromua. Älypuhelimilla on tässä keskeinen rooli, koska ne sisältävät koboltin ja litiumin kaltaisia kriittisiä raaka-aineita. Jos edes 50 prosenttia vuonna 2023 myydyistä älypuhelimista kunnostettaisiin tai kierrätettäisiin, Eurooppa voisi säästää tai palauttaa käyttöön 1 365 tonnia kobolttia ja 195 tonnia litiumia – yli puolet Euroopan suurimman tuottajan, Portugalin, samana vuonna louhimasta 380 tonnista.

Siksi Euroopan investointipankki rahoitti yritystä 17 miljoonan euron riskipääomallaan InvestEU-ohjelman tukemana. ”Swappien tekemä työ on linjassa kiertotalouteen ja kestävään innovointiin sitoutumisemme kanssa”, sanoo hankkeen parissa työskentelevä lainavastaava Iwona Biernat.

Lainalla tuetaan yrityksen tutkimus- ja kehitystyötä ja robotiikkaa, mikä auttaa tekemään iPhonien korjaamisesta nopeampaa ja luotettavampaa. Kunnostusalan kasvu vaatisi kuitenkin yhtä tärkeää lisäelementtiä. Eurostatin mukaan alle kolmannes eurooppalaisista myy tai kierrättää vanhat puhelimensa, kun taas lähes puolet säilyttää niitä kotitaloudessaan. ”Meidän on saatava ihmiset myymään vanhat älypuhelimensa”, Marttinen sanoo.

HYPPÄÄ ETÄKYYTIIN

Saksalainen startup-yritys Vay lanseeraa innovatiivista autonjakopalvelua etäohjattavilla sähköajoneuvoilla

Kun Thomas von der Ohe rakensi itseohjautuvia yhdysliikennebusseja Piilaaksossa vuonna 2017, kaikki uskoivat ilman kuljettajaa toimivien ajoneuvojen yleistyvän kolmen vuoden sisällä. ”Tämä kolmen vuoden aikaikkuna siirtyi jatkuvasti, vuoden verran joka vuonna”, kertoo von der Ohe, kuljettajattomaan liikkuvuuteen keskittyvän startup-yritys Vayn saksalainen perustajaosakas ja toimitusjohtaja. Lopulta hän sai idean. Sen sijaan, että hän olisi jäänyt odottelemaan autonomisten ajoneuvojen täydellistymistä, hän voisi toteuttaa puhtaan ja tehokkaan autonjakopalvelun etäohjattavilla ajoneuvoilla. Hän irtisanoutui työstään, palasi kotimantereelleen ja yhdisti voimansa kahden muun eurooppalaisinsinööriin, Fabrizio Scelsin ja Bogdan Djukicin, kanssa. Yhdessä he perustivat Vayn Berliinissä.

Näin Vayn teknologia toimii : Käyttäjä pyytää auton paikalle yrityksen sovelluksella, ja koulutettu etäkuski ohjaa ajoneuvon asiakkaan sijaintipaikkaan. Kun auto saapuu, käyttäjä ottaa sen hallintaansa manuaalisesti ja ajaa sitä kuin tavallista ajoneuvoa. Matkan jälkeen käyttäjä päättää vuokrauksen sovelluksessa ja poistuu autosta. Etäkuski hoitaa pysäköinnin tai ajaa ajoneuvon seuraavalle asiakkaalle. Etäkuljettajat ovat täysin ajoon uppoutuneita. Kamera-anturit jäljentävät auton ympäristön ja siirtävät sen etäohjausaseman näytöille. Tieliikenteen äänet, kuten hälytysajoneuvot ja muut varoitusäänet, välitetään mikrofonilla etäkuljettajan kuulokkeisiin. ”Uskomme tulevaisuuteen, jossa ihmiset ja tietokoneet toimivat yhteistyössä”, von der Ohe sanoo. ”Strategiamme on siirtyä autonomiseen ajamiseen asteittain sen sijaan, että korvaisimme ihmisen heti kokonaan tietokoneella.”

Vay Las Vegasissa

Tammikuussa 2024 Vay käynnisti ensimmäisen kaupallisen palvelunsa Las Vegasissa, missä kuljettajattomia ajoneuvoja koskeva sääntely on tällä hetkellä eurooppalaista vapaampaa. Yritys aikoo laajentaa palveluaan Las Vegasissa ja esitellä sen ympäri Eurooppaa. Vaystä tuli Euroopan ensimmäinen ja toistaiseksi ainoa yritys, joka on ajanut autoa julkisilla teillä ilman turvakuljettajaa, kun se sai Hampurin kaupungilta luvan käyttää kuljettajattonta autoa vuonna 2023. Kesäkuussa 2024 Vay ilmoitti lanseeraavansa etäajamisen Belgiassa yhteistyössä paikallisen autonjakopalvelun Poppyn kanssa. Syyskuussa 2024 Euroopan investointipankki myönsi 34 miljoonaa euroa riskipääomaa InvestEU:n tuella auttaakseen Vaytä kehittämään palveluaan ja teknologiaansa nopeammin. ”Euroopan investointipankki auttoi meitä suotuisilla rahoitusehdoilla, joilla voimme viedä teknologiamme seuraavaan vaiheeseen”, von der Ohe sanoo. ”Se auttaa meitä viemään teknologiamme yhä useammille markkinoille erityisesti Euroopassa.”

“**Uskomme tulevaisuuteen, jossa ihmiset ja tietokoneet toimivat yhteistyössä.**”

SÄHKÖISTYVÄ TULEVAISUUS

Perheyrityksestä on tulossa hiilipäästöjä vähentävien ja sähkömoottoreiden suorituskykyä parantavien johtojen kehittäjä kolmen italialaisinsinöörin voimin

Työskenneltyään suurissa yhtiöissä kolme italialaista insinööriä – Filippo Veglia, Francesco Taiariol ja Piero Degasperì – yhdistivät voimansa ja keksivät eräänlaisen johtojen päällystysteknologian, joka mahdollistaa kestävien ja liuotinvapaiden korkean suorituskyvyn magneettijohtojen tuotannon. Keksintönsä valmistukseen kolmikko perusti yrityksen nimeltä Tau Group. ”Meillä oli voimakas halu tehdä jotain merkityksellistä”, sanoo Tau Groupin toimitusjohtaja Taiariol. Kyseessä on iso edistysaskel, joka tekee sähköajoneuvojen moottoreista entistä kompaktimpia ja tehokkaampia. Se puolestaan edesauttaa ja nopeuttaa siirtymää sähkövoimaan ja pienempiin hiilipäästöihin.

”Kolmikon keksimä ratkaisu on innovatiivinen, vastaa kasvavaan markkinoiden tarpeeseen ja paikkaa aukon nykyisten valmistajien ratkaisuvälikoimassa”, sanoo Euroopan investointipankin lainavastaava Alberto Casorati, joka oli järjestämässä Tau Groupille marraskuussa 2024 myönnettyä 20 miljoonan euron lainaa. ”Tau Group on vastannut asiakkaiden usein kohtaamaan ongelmaan.” InvestEU-ohjelman tukema rahoitus auttaa Tau Groupia laajentamaan sähköjohtojen vuosittaisen tuotannon 2 000 tonnista peräti 12 000 tonniin.

Sähköistämisen ydin

Magneettijohto on sähköjohto, jossa on ohut eristekerros. Se johtaa sähköä, joka muunnetaan magneettiseksi tai mekaaniseksi energiaksi moottoreissa, generaattoreissa ja muuntajissa. Magneettijohdoissa käytettävät materiaalit ovat pysyneet viimeisten 60 vuoden aikana melko samanlaisina huolimatta sähkölaitteiden nopeatahtisesta muutoksesta. ”Tästä on tullut ongelma, koska nämä johdot eivät oikein kestä 800 voltia, mikä olisi tärkeää monissa sähkömoottoreiden käyttökohteissa”, Taiariol kertoo.

Tau Groupin DryCycle-teknologiassa magneettijohdot päällystetään vahvoilla ja joustavilla teknopolymeereillä, joiden kemiallinen kestävyys, sähköinen eristävyys ja terminen pysyvyys ovat paremmalla tasolla. Näin autonvalmistajat ja sähkömoottoreiden suunnittelijat voivat puhkaista 800 voltin rajan ja päästä jopa 1 000 volttiin.

Ei liuottimia, vähemmän energiaa ja hiilipäästöjä

Perinteiset johtojen polymeeripäällysteet levitetään yleensä nestemäisinä liuotinpohjaisina lakkoina. Nämä liuottimet haihtuvat valmistuksen aikana, jolloin vapautuu haitallisia hiukkasia. Ne vaativat myös polttamista, minkä vuoksi johdonvalmistus aiheuttaa maailmassa miljoonien tonnien CO₂ -päästöt. DryCyclen innovatiivisella lähestymistavalla liuotinten ja lisäaineiden käyttö voidaan välttää. Siinä käytetään erittäin ohuita polymeeripäällysteitä yhdessä kerroksessa, mikä yksinkertaistaa tuotantoa, vähentää kustannuksia ja parantaa suorituskykyä. Tämä liuotinvapaa prosessi kuluttaa noin 80 prosenttia vähemmän energiaa kuin liuotinpohjaiset menetelmät. ”Taulle tehokas energian hyödyntäminen on kaikki kaikessa”, Taiariol toteaa.

KIPINÄÄ MOOTTORIPYÖRIEN KEHITYKSEEN

Stark Future haluaa mullistaa moottoripyörateollisuuden sähköisillä crossipyörillään edistään innovointia, kestävyttä ja paikallistaloutta Espanjassa

Anton Wass löysi intohimonsa moottoripyöriä kohtaan pikkupoikana, kun hän näki naapurin ajavan motocross-pyörää Tukholman lähellä sijaitsevan kotikaupunkinsa halki. 16 vuoden iässä Wass oli jo mukana perustamassa moottoripyörien varaosien myyntiin erikoistunutta verkkokauppaa, josta tuli alallaan maailman johtava yritys. Menestyksestään huolimatta Anton ei jättänyt unelmaansa aivan uudenlaisen moottoripyörän keksimisestä. ”Vuosien ajan haaveilin jatkuvasti sellaisten sähkömoottoripyörien rakentamisesta, jotka päihittäisivät parhaat bensiinikäyttöiset moottoripyörät”, hän sanoo.

Niinpä hän perusti Stark Futuren vuonna 2019. Barcelonaan sijoittautunut yritys tähtää sähköisillä motocross-pyörillään moottoripyörateollisuuden muuttamiseen. Vuonna 2021 se lanseerasi nimellä Stark VARG (ruotsiksi ”vahva susi”) maailman tehokkaimman sähköisen crossipyörän. ”Se oli moottoripyörateollisuudessa kuin pommi”, Wass sanoo. ”Luulen, että se oli historian menestyksekkäin moottoripyörävalmistajan debyytti.”

Yritys haluaa jatkaa innovointia ja suunnittelee moottoripyöriensä kehittämistä yhä hienostuneemmiksi. Sitä varten Euroopan investointipankki tukee yritystä syyskuussa 2024 myönnetyllä 40 miljoonan euron luottojärjestelyllä.

Ilman kytkintä

Stark Futuren crossipyörän 6,5 kWh:n akku tarjoaa räätälöityyn hiilikuituholkkimoottoriin kytkettynä 80 hevosvoiman tehon, 30 prosenttia enemmän kuin vastaava bensiinikäyttöinen 450-kuutiainen motocross-pyörä. Tämä kokoonpano mahdollistaa jopa kuusi tuntia teknistä maastoajoa tai kokonaisen motocross-kilpailun läpi ajamiseen riittävän energiamäärän. Lataus kestää vain kaksi tuntia.

Euroopan investointipankin rahoitus tukee yrityksen ponnistuksia uusien sähkömoottoripyöräalustojen kehittämiseksi ja auttaa valmistuskapasiteetin laajentamisessa. Rahoitus tarjotaan Euroopan unionin lippulaivaprojektin InvestEU:n puitteissa, jonka tarkoitus on saada liikkeelle yli 372 miljardin euron lisäinvestoinnit julkisista ja yksityisistä varoista vuoteen 2027 mennessä EU:n poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

”Startup-yritysten tukeminen on ratkaisevan tärkeää kilpailukykyisten markkinoiden edistämiseksi ja osaamisen säilyttämiseksi Euroopan unionissa”, sanoo sopimuksen tekoon osallistunut Euroopan investointipankin lainavastaava Joanna Lisboa Tiago. ”Ilman rahoitustukea riskipääomamarkkinat kutistuvat vähentäen toimijoiden määrää ja riskinottovalmiutta. Haluamme täyttää tämän aukon.”

“**Startup-yritysten tukeminen on ratkaisevan tärkeää kilpailukykyisten markkinoiden edistämiseksi ja osaamisen säilyttämiseksi Euroopan unionissa.**”

VIHREÄMPÄÄ TERÄSTÄ

Teräksen valmistusta ei voi lopettaa, mutta itävaltalaisyritys taistelee hiilipäästöjä vastaan panostamalla suuria summia vihreään energiaan ja huipputeknologian tutkimukseen

Terästeollisuus tuottaa noin seitsemän prosenttia maailman hiilipäästöistä. Tästä syystä Euroopan investointipankki, Euroopan suurin ilmastositjoittaja, voi tukea vain kestäviä ja innovatiivisia teräsalan investointeja. Tukea ansainneiden joukossa oli vuonna 2024 suuri itävaltalainen teräsyhtiö Voestalpine, joka sai kesäkuussa 300 miljoonan euron lainan tehdäkseen tutkimusta innovatiivisista terästuotteista ja kestävästä valmistuksesta.

Voestalpine, yksi Euroopan suurimmista teräksen valmistajista, käyttää rahoituksen energiaa ja raaka-aineita säästävien ja terästuotteiden elinkaarta pidentävien prosessien tutkimiseen ja kehittämiseen neljän vuoden aikana.

Kuinka pysyä teräsalan kärjessä

Tutkimuksen lisääminen voi auttaa ympäristöä, mutta se on Voestalpinelle myös tärkein tapa kilpailla maailmanlaajuisilla teräsmarkkinoilla, sanoo yhtiön talousjohtaja Gerald Mayer. "Taloudellinen toimintaympäristö on äärimmäisen vaikea erityisesti eurooppalaisten teräsyhtiöiden kannalta", Mayer sanoo. "Onneksi innovatiiviset terästuotteemme ovat hyvin kysyttyjä vaativimmilla aloilla."

Voestalpinen uusi kestävä teräsprojekti on nimeltään greentec. Vuodesta 2027 alkaen se tulee leikkaamaan päästöjä jopa 30 prosenttia verrattuna vuoden 2019 tasoon korvaamalla osan hiili-intensiivisistä masuuneista sähköisillä valokaariuuneilla.

Joskus Euroopan investointipankki voi ulottaa tukensa terästeollisuudelle tutkimusta pidemmälle. Vuoden 2024 alussa se myönsi 314 miljoonaa euroa rahoitusta uudelle H2 Green Steel -tehtaalle Ruotsin Bodenissa. Tehtaalla on tarkoitus valmistaa terästä rautamalmista vedyn avulla, mikä vähentää hiilipäästöjä 95 prosenttia.

Apua eniten kärsiville alueille

Innovaation ja sijoitusten ansiosta Euroopan unioni on maailman toiseksi suurin teräksen tuottaja Kiinan jälkeen. Euroopassa tuotettu teräksen määrä on lähes 180 miljoonaa tonnia vuodessa, toisin sanoen 11 prosenttia maailman tuotannosta, kun taas Kiinan vastaava luku on noin miljardi tonnia.

Euroopan komissio ja Euroopan investointipankki toimivat yhdessä puhtaampaan teräkseen tähtäävän tutkimuksen ja innovoinnin tukena. Horisontti Euroopan kaltaiset investointiohjelmat ovat tarjonneet useita miljardeja euroja tutkimusrahoitusta, jolla pyritään vähentämään päästöjä teräksen, sementin ja muiden hiili-intensiivisten tuotteiden valmistuksessa. Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF) auttaa terästuotannosta, hiilikaivostoiminnasta ja sementistä vahvasti riippuvaisia alueita ja maita kohti kestävämpää yhteiskuntaa ja taloutta.

INNOVAATION AALTO

Euroopan investointipankin aloite edistää meritalouden, meriteknologian ja meren luonnonvarojen kestävä kasvua sinisen talouden innovaatioilla

Rene Hansen työskenteli yli 20 vuotta eri aloilla lumilautailusta uusiutuvaan energiaan auttaen yrityksiä eri puolilla maailmaa kasvamaan ja innovoimaan. Maailmalla seikkailtuaan hän tunsi tarvetta asettua lähemmäs kotimaataan, Norjaa. Tilaisuus koitti, kun Konrad Bergström lähestyi häntä sähköveneiden rakentamista koskevan visionsa tiimoilta. ”Tajusin, että halusin ponnistella sellaisen yrityksen eteen, jolle kestävä kehitys on todellinen arvo”, Hansen sanoo. ”Se tuntui täydelliseltä tilaisuudelta saattaa työni linjaan arvojeni kanssa ja todella vaikuttaa.”

Bergströmin Ruotsiin perustama yritys pyrkii mullistamaan veneilyalan etsimällä tapoja tehdä veneistä vihreämpiä. X Shore yhdistelee lasia ja hiilikuitua painon, suorituskyvyn ja ympäristövaikutusten optimoimiseksi. Tuloksena on neljä kertaa pienemmät CO₂ -päästöt perinteiseen bensiinikäyttöiseen veneeseen verrattuna. ”Veneilyn tulisi olla yhtä luonnon kanssa”, Hansen sanoo.

Siksi X Shore kuuluu EU Blue Champions -ohjelmaan valittujen 20 yrityksen joukkoon. Tällä aloitteella Euroopan investointipankki ja Euroopan komissio tarjoavat parhaita sinisiä teknologioita ja ratkaisuja käyttäville yrityksille ilmaista konsultointia sinisen talouden haasteiden selättämiseksi. Tarkoituksena on edistää yritysten kilpailukykyä ja valmistaa niitä sijoittajilta tai Euroopan investointipankilta mahdollisesti saatavaan rahoitukseen. Toukokuussa 2024 käynnistettyyn Blue Championsiin valittiin yrityksiä kaikkialta Euroopasta. Alat vaihtelivat vedenalaisesta robotiikasta, vihreistä vesikuljetusratkaisuista ja biojalostamoista aina satelliittitietosovelluksiin ja tuulienergiaan. Ohjelmaan mukaan pääsy on tunnustus yritysten edelläkävijyydelle, joka vie alaa kohti vihreämpää tulevaisuutta. Aloitteen tarkoitus on edistää kestävä sinistä taloutta ja korostaa tarvetta toimenpiteille merten suojaamiseksi ja luonnontilan palauttamiseksi tulevia sukupolvia varten.

Ainutlaatuinen lähestymistapa

”Näimme sinisen teknologian kehittämisen olevan Euroopassa markkinatuen tarpeessa”, sanoo Paulina Brzezicka, Euroopan investointipankin rahoitusneuvoja, joka perusti Blue Championsin yhdessä pääneuvonantajana Antonella Calvia-Götzin kanssa. ”Ymmärsimme, että meidän on tehtävä jotain tavanomaisen lähestymistapamme yllättävää, jotain, mitä emme ole ennen tehneet.”

Uudessa lähestymistavassa yrityksiä pyydetään avoimesti ilmoittamaan sinisistä teknologioista, jotka ovat ilmaisen konsultointituen tarpeessa, jotta ne voivat kehittää liiketoimintasuunnitelmiaan ja valmistautua mahdolliseen rahoitukseen Euroopan investointipankin riskipääomainstrumentista tai muilta sijoittajilta. Hakijoiden on oltava nopeasti kasvavia yrityksiä, joilla on uskottava, vähintään 15 miljoonan euron kasvusijoitusstrategia viidelle seuraavalle vuodelle. Siitä puolet tulee olla jo sijoittajien rahoittamaa. Yritysten on oltava – ainakin lähestulkoon – riittävän kypsiä ollakseen oikeutettuja mahdolliseen Euroopan investointipankilta saatavaan rahoitukseen.

KEVYT HYPPÄYS

Puolalaisyritys haluaa edistää eurooppalaista innovointia arkilaitteissa kehittämällä fotoniteknologiaa ja infrapunailmaisimia

1 970-luvulla professori Józef Piotrowski alkoi etsiä anturikäyttöön sopivinta materiaalia. Varsovan sotilasteknisessä akatemiassa hän teki tieteellisen läpimurron, joka auttaisi muuttamaan infrapunateknologian maailman. Piotrowski ja hänen tiiminsä kehittivät ilmaisimia, joita ei enää tarvinnut jäähdyttää nestemäisellä typellä. Tämä innovaatio loi perustan VIGO Photonicsin perustamiselle vuonna 1987. Yritys on sittemmin erikoistunut tuottamaan fotonikkalaitteita (valoaaltoteknologiaa) ja mikroelektroniikkaa.

Nykyisin Józefin pojan Adam Piotrowskin johtama VIGO Photonics haluaa jatkaa innovointiperinteitään uudella HyperPic-nimisellä aloitteella. Hanke pyrkii integroimaan laserit ja fotonii-ilmaisimet yhdeksi pikkuruiseksi siruksi, joka muuttaa vuorovaikutuksemme arkilaitteiden kanssa perusteellisesti. ”Kuvitelkaa älykello, joka ei ainoastaan seuraa käyttäjän askeleita, vaan valvoo veren glukoositasoa reaaliajassa, tai jääkaappi, joka hälyttää, kun ruoka on menossa pilalle”, sanoo VIGON talousjohtaja Filip Costa. ”Tässä vain pari esimerkkiä käyttökohteista, joita HyperPicillä tulee olemaan kuluttajaelektroniikassa, ympäristönsuojelussa, lääketieteessä ja muualla.”

Syyskuussa 2024 Euroopan investointipankki myönsi VIGO Photonicsin tueksi 21 miljoonan euron riskipääomailainan varmistaakseen Euroopan pysymisen fotoniiikan alan innovoinnin kärjessä.

Näkymätön esiin

VIGO Photonics on erikoistunut infrapunailmaisimiin, kokonaisiin infrapunailmaisinmoduuleihin ja epitaksiaali-kiekkoihin – tuotteisiin, jotka on suunniteltu havaitsemaan ja käsittelemään infrapunasygnaleja. Yritys pyrkii nyt integroimaan nämä komponentit yhdeksi sormenpään kokoiseksi fotonisiruksi. Nämä sirut merkitsevät alan seuraavaa suurta edistysaskelta, ja niillä on merkittäviä käyttökohteita arki- ja kotitalouslaitteissa. Niiden kompakti koko mahdollistaa monimutkaisten testien toteuttamisen helposti ja kätevästi, joten kokonaista laboratoriota ei tarvita.

EU:n rahoitus auttaa VIGO Photonicsia parantamaan ilmaisintensa ja moduulinsa suorituskykyä sekä edistämään uusien ilmaisinten tutkimusta ja kehitystä.

”Keski-Euroopan markkinoilta puuttuu rahoitusvoimaa vahvasti innovatiivisille, riskialttiille mutta murroksellisille teknologioille, jotka voivat mullistaa kokonaisia aloja ja vaikuttaa maailman talouteen pitkällä aikavälillä”, sanoo Euroopan investointipankin vanhempi riskipääomailainavastaava Philippe Hoett, joka johti VIGO Photonicsin rahoittamista.

MUKAUTUVIA VASTA-AINEITA

Ranskalaisyrityksen polyklonaaliset vasta-ainehoidot voivat pysäyttää biohyökkäyksen tai seuraavan pandemian alkuunsa pysymällä virusten muuntumisen tahdissa

Fabentech on monessa mielessä vitsausten tuotos. Tappaviin viruksiin ja biotoksiineihin hoitoja valmistava ranskalaisyritys sai alkunsa kahdesta pahamaineisesta epidemiasta: ebolasta ja lintuinfluenssasta. Bertrand Lépine perusti yrityksen vuonna 2009 ajatuksenaan hienosäätää aikaisemmalta työnantajaltaan Sanofi Pasteurilta lisensoimaansa teknologiaa. Tavoitteena olivat polyklonaaliset vasta-ainehoidot, jotka neutraloisivat tappavia viruksia ja toksiineja paremmin kuin perinteiset tekniikat, kuten monoklonaaliset hoidot. Sanofi Pasteur oli jo kehittänyt polyklonaalisia vasta-ainehoitoja, jotka estivät käärmien ja skorpionien myrkkyä tunkeutumasta ihmisen soluihin. Lépine ajatteli, että samaa lähestymistapaa voisi käyttää tappaviin tauteihin.

Vuonna 2012 yritys suoritti jo kliinisiä tutkimuksia lintuinfluenssan hoidosta, ja vuonna 2015 se työskenteli ebolahoitojen parissa yhdessä Maailman terveysjärjestö WHO:n ja Euroopan lääkeviraston kanssa. Vuonna 2017 se aloitti yhteistyön Ranskan armeijan kanssa vasta-aineen kehittämiseksi kasveista peräisin olevalle erittäin tappavalle biotoksiinille. Vaikka kaikki hoidot olivat lupaavia, yhdellekään ei löytynyt suuria markkinoita. Ennen pandemiaa Eurooppa ei varautunut biohyökkäysten tai uusien tartuntatautien potentiaaliin uhkiin aktiivisesti. Toisin oli Yhdysvalloissa, missä syyskuun 11. päivän iskujen jälkeen rahoitettiin hoitoja kehittäviä biotekniikan alan startup-yrityksiä. ”Euroopassa ei yksinkertaisesti ollut biouhkiin varautumisen kulttuuria”, Fabentechin toimitusjohtaja Sébastien Iva sanoo.

Sitten iski COVID-19.

”Se sai aikaan koko paradigman muutoksen, kun kaikki EU:n jäsenmaat ja instituutiot aloittivat varautumisen tämän kaltaisiin uhkiin”, sanoo Iva, joka tuli Fabentechiin vuonna 2020, juuri pandemian päästessä valloilleen. ”Määrärahoja alettiin varata tähän tarkoitukseen.”

Varautumista biologisiin uhkiin

Yksi tällaisista hankkeista on HERA Invest, jonka puitteissa rahoitusta tarjoaa Euroopan komission uusi terveysalan hätätilanteiden valmiusviranomainen (Health Emergency Preparedness and Response Authority, HERA). Euroopan komissio perusti HERAn vuonna 2021. Osa sen vastuualueesta on tukea Euroopassa yrityksiä ja tutkimusta, jotka keskittyvät hankinnaiseen resistenssiin, biopuolustukseen ja pandemiavalmiuteen.

Euroopan investointipankki myönsi Fabentechille 20 miljoonan euron riskipääomailman lokakuussa 2024. Kyseessä on ensimmäinen HERAn puitteissa tehty investointi. Fabentech käyttää rahat kehittääkseen eteenpäin Sanofi Pasteurin alkuperäiseen teknologiaan perustuvia polyklonaalisia FabShield-vasta-ainehoitoja. Se myös laajentaa hoitojen tuotantoa muun muassa Nipah-viruksen, sarbekovirusten – koronapandemian aiheuttaneen virusheimon – sekä kasvipäristöjen toksiinien kaltaisten patogeenien varalle. ”Meille HERA on todella vankkumaton liittolainen, joka auttaa valmistautumaan tuleviin biologisiin uhkiin, oli sitten kyseessä tarkoituksellinen bioterrori-isku tai luonnolliset epidemiat ja pandemiat”, Iva toteaa.

Fabentech johtaa Euroopan yliopistojen ja yritysten e-Fabric-konsortiota. Se kehittää hoitoja sarbekovirusia vastaan, joihin liittyy WHO:n mukaan korkea uuden pandemian riski. SARS-CoV-2 – koronapandemian aiheuttanut virus – kuuluu sarbekovirusten heimoon. Konsortio, joka kehittää hoitoja Fabentechin polyklonaalisten vasta-ainehoidojen pohjalta, sai 7,7 miljoonan euron avustuksen Euroopan komission Horisontti Eurooppa -ohjelmasta tammikuussa 2024.

”HERA ja Euroopan komissio olivat jo korvamerkinneet varat”, kertoo Henri-François Boedt, Fabentech-investoinnista vastannut Euroopan investointipankin lainavirkailija. ”Meneillään oleva tutkimus koskee aihetta, joka vaatii paljon työtä ja merkittävää rahoitusta.”

Suuri haaste: COVID-19

Kun Iva tuli Fabentechin palvelukseen heinäkuussa 2020, johtokunta antoi hänelle tehtäväksi siirtää yrityksen painopistettä korkean profiilin koronahoitoihin. EU:n varojen turvin Fabentech kehitti nopeasti polyklonaalisen FabenCOV-vasta-ainehoidon koronavirukseen ja sen variantteihin. Salamannopea koronarokotteiden kehitys ja viruksen mutaatiot osin kumosivat kehitetyn hoidon tarpeen, vaikka se osoittautui lupaavaksi tunnettujen COVID-19-varianttien neutraloinnissa.

Koko Euroopalle tuli kuitenkin kerralla selväksi, että oli tärkeää tunnistaa muita tappavia viruksia, jotka voisivat käynnistää nopeasti etenevän pandemian, ja kehittää niihin valikoima mahdollisia hoitoja. Monissa koronahoidoissa käytettiin kohdennettuja monoklonaalisia vasta-aineita, jotka sitoutuvat lähtökohtaisesti SARS-CoV-2-viruksen pinnalla olevaan piikkiproteiiniin ja estävät sen tunkeutumisen soluihin. Viruksen muuntumisen myötä monet näistä hoidoista kuitenkin menettävät tehoaan.

Polyklonaalisissa vasta-ainehoidoissa lähestymistapa virukseen tai toksiiniin on laajempi. Ne kohdennetaan erilaisiin tunnistettuihin reseptoreihin, epitooppeihin, joita antigeenissä esiintyy. Antigeenit ovat yleensä viruksen tai toksiinin pinnalla esiintyviä proteiineja, lipidejä tai nukleinihappoja. Polyklonaaliset vasta-aineet sitoutuvat yksittäisessä antigeenissä useaan kohtaan eli epitooppiin. Sitoutumalla epitooppeihin vasta-aineet neutraloivat viruksen tai toksiinin tehokkaasti poistamalla sen kyvyn tunkeutua ihmisen soluihin ja aiheuttaa infektioita tai tauteja. ”Polyklonaaliset hoidot nappaavat viruksen kaikilta suunnilta”, Iva sanoo. ”Jos virus on muuntunut, monoklonaaliset hoidot eivät enää kiinnity siihen kovin hyvin, joten niiden teho laskee. Polyklonaalinen hoito pystyy edelleen kiinnittymään osaan antigeeniä ja näin neutraloimaan viruksen tai toksiinin.”

“ **HERA on vankkumaton liittolainen, joka auttaa meitä valmistautumaan tuleviin biologisiin uhkiin, olivatpa ne sitten tarkoituksellisia bioterroristihyökkäyksiä tai luonnollisia epidemioita tai pandemioita.** ”

1 mrd. €

Tanskan Esbjerg on jo aiemmin ollut tärkeä satama merituulivoimateollisuudelle. Nyt sillä on myös turvallisuustehtävä.

3

TURVALLISUUS JA PUOLUSTUS

“

Toimimme ratkaisevassa roolissa Euroopan turvallisuuden ja puolustuksen kehittämisessä. Rahoitamme elintärkeää infrastruktuuria ja tuemme alan innovaatioita edistäviä yrityksiä. Investoimalla kyberturvallisuuteen, kaksikäyttöteknologiaan ja sietokykyiseen infrastruktuuriin Euroopan investointipankki vahvistaa Euroopan unionin kapasiteettia kohdata turvallisuuteen kohdistuvia haasteita ja suojata asukkaansa. Kohdennettu rahoituksemme antaa Euroopan teollisuudelle mahdollisuuden vastata kehittymässä oleviin uhkiin ja tukea turvallista, autonomista Eurooppaa. ”

Timo Kiiha, julkisen sektorin luotonannosta vastaava päälikkö (Itävalta, Saksa ja Pohjoismaat), EIP:n Rahoitustoimet-osasto

ESBJERGIN UUSI ILME

Tanskalainen satama sotilasalusten ja offshore-tuulivoimateollisuuden palvelukseen

Vain 156 vuoden ikäinen Esbjergin satama on uudehko verrattuna moniin Tanskan tai Euroopan satamiin, jotka ovat toimineet satoja tai jopa tuhansia vuosia. Suhteellisen lyhyessä ajassa Tanskan länsirannikolla sijaitseva Esbjerg on kuitenkin kokenut monia uudelleensyntymiä eri alojen palveluksessa – 1800-luvun karjataloudesta 1920-luvun kalastukseen, ja viimein offshore-öljyn- ja -kaasunporaukseen 1960- ja 1970-luvuilla. Nyt, kun Eurooppaa kohtaavat uudet haasteet hiilestä irtautumisesta geopolitiisiin uhkiin, Esbjerg on taas luomassa nahkansa.

”Näimme muutoksen tulevan muutama vuosi sitten”, kertoo sataman johtaja Dennis Pedersen. ”Pohjanmeren offshore-tuulipuistot ovat keskeisiä Euroopan energiasiirtymälle, mutta niiden toteuttaminen vaatii huomattavia investointeja infrastruktuuriin.”

”Vuonna 2022, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan, huomasimme, että hiilestä irtautumisen lisäksi meidän täytyy huolehtia myös Euroopan turvallisuudesta.”

Esbjergillä on jo tärkeä rooli offshore-tuulivoimateollisuudessa. Vestasin kaltaiset tanskalaisyhtiöt ovat alan johtajia. Itse asiassa Euroopan laajuiseen liikenneverkkoon vahvoin rauta- ja maantieyhteyksin liittyvä satama on ollut avainasemassa jo 59 offshore-tuulivoimahankkeessa Pohjanmerellä.

Valmiina kasvuun...

Offshore-tuulivoimalat kuitenkin kasvavat kasvamistaan.

Satamaan johtavien teiden kiertoliittymät on jo mukautettu mahdollistamaan erikoispitkien kuljetusten kulku suoraan niiden läpi. Tuulisuudestaan kuuluisalle alueelle vietävien turbiinien lavat ovat nykyään yli 100 metriä pitkiä, eli uusien turbiinien halkaisija ja korkeus ovat noin kaksinkertaiset edeltäjiinsä verrattuna. Ne ovat siis korkeampia kuin Lontoon 30 St Mary Axe -pilvenpiirtäjä eli ”suolakurkku”.

Tällaisten massiivisten rakenteiden kuljetus ja kokoaminen vaatii erityisiä järjestelyjä ja rutkasti tilaa. Sen vuoksi Esbjergin satama investoi nyt uuteen 57 hehtaarin eli yli 106 jalkapallokentän kokoiseen terminaaliin.

...ja syventymiseen

Palvellakseen paremmin Euroopan turvallisuus- ja puolustustarpeita satama myös syventää laivaväyläänsä.

NATOn alukset ovat aiemmin käyttäneet satamaa panssaroitujen ajoneuvojen, kuten M1 Abrams -panssarivaunujen ja jalkaväen M2 Bradley -taistelujoneuvojen, tuontiin Yhdysvalloista. Tämän vuoden kesäkuussa satama käsitteli yli 700 Yhdysvaltain armeijan 1. panssariprikaatin taisteluryhmän ajoneuvoa ja vuonna 2021 yli 300 Yhdysvaltain armeijan kansalliskaartin 81. Stryker-prikaatin tavaranimikettä.

Sataman laivaväylä on kuitenkin liian matala kuljetusalusten saapumiseen täyteen lastattuina tai laskuveden aikaan.

“**Merituulivoiman kysyntä tulee kasvamaan useita vuosikymmeniä.**”

Investointi kaksoiskäyttöön

Esbjergin satamalle kahden painopisteen tilanne on monella tavalla hyödyllinen.

”Merituulivoiman kysyntä tulee kasvamaan useita vuosikymmeniä”, Pedersen sanoo. ”Investointisuunnitelmamme ei ainoastaan auta meitä vankistamaan asemaamme alalla ja tukemaan Euroopan energiasiirtymää. Se myös valmistaa meitä myöhempiin tapahtumiin avaamalla uusia reittejä Yhdysvaltoihin.”

Vahvistamalla rooliaan NATO:n kuljetuskeskuksena satama saa pääsyn merkittävään rahoitukseen Euroopan unionilta ja sen investointipalveluista vastaavalta taholta, Euroopan investointipankilta. Tämä sisältää avustuksia Verkkojen Eurooppa -välineestä ja Tanskan hallitukselta sekä 115 miljoonan euron lainan Euroopan investointipankilta, joka on varannut 8 miljardia euroa tukeakseen Euroopan unionin strategista turvallisuusaloitetta.

Investointi turvallisuuteen ja puolustukseen

EU-maiden hallitukset haluavat Euroopan investointipankin lisäävän tukeaan Euroopan turvallisuudelle ja puolustukselle. Siksi pankki on nostanut alan tukemisen etusijalle, mukauttanut luotonantoehtojaan ja sisäisiä prosessejaan sekä varannut tarkoitukseen lisää rahaa. Vuonna 2024 se otti käyttöön keskitetyn asiointipisteen turvallisuus- ja puolustushankkeille taatakseen yrityksille helpomman pääsyn rahoitus- ja konsultointipalveluihin.

”Tämä on selkeä kaksoiskäyttötapaus”, sanoo kuljetusalan asiantuntija Txema Urrutia Aldama Euroopan investointipankista. ”Itse asiassa kyseessä on varmaankin ensimmäinen tukemamme laajamittainen kaksikäyttöisen infrastruktuurin hanke.”

EIP:LLE KESKITETTY ASIOINTIPISTE TURVALLISUUTTA JA PUOLUSTUSTA VARTEN

Osana toukokuussa 2024 laadittua turvallisuus- ja puolustusalan toimintasuunnitelmaansa Euroopan investointipankkiryhmä perusti keskitetyn asiointipisteen turvallisuutta ja puolustusta varten. Se käsittää erillisen turvallisuus- ja puolustustoimiston ja eri puolilla EIP-ryhmää toimivien puolustuksen asiantuntijoiden verkoston. Aloite tarjoaa Euroopan turvallisuus- ja puolustusosalle virtaviivaistettua taloudellista tukea, asiantuntija-apua ja paremman pääsyn EIP-ryhmän rahoitukseen. Tavoitteena on nopeuttaa investointeja ja Euroopan strategisen turvallisuusaloitteen (SESI) puitteissa edelleen saatavilla olevan 6 miljardin euron rahoituksen käyttöönottoa sekä vahvistaa EIP-ryhmän tukea Euroopan turvallisuudelle ja puolustukselle entisestään. Keskitetyn asiointipisteen tarjoaminen asiakkaille ja ulkoisille sidosryhmille yksinkertaistaa ja helpottaa pääsyä EIP-ryhmän koko taloudellisen ja teknisen asiantuntemuksen kirjoon. Asiointipiste on avoinna kaikille EU:ssa kotipaikkaansa pitävillä yrityksillä tai innovaattoreilla, jotka toimivat turvallisuus- ja puolustusosalalla. Vuoden 2024 touko- ja lokakuun välisenä aikana se käsitteli jo yli 200 pyyntöä potentiaalisilta asiakkailta, jotka tiedustelivat erilaisista määritelmistä, rahoituskelpoisuudesta ja rahoitusehdoista asiointipisteen oman verkkosivuston kautta.

38,2
mrd. €

Gdyniaan johtavan
rautatieteyhteyden
modernisointi on
ratkaisevan tärkeää
Puolan taloudelle.

4

NYKYAIKAINEN KOHEESIOPOLITIikka

“

Koheesiopolitiikka on yhteiskuntiamme koossa pitävä liima. Toimimme keskeisessä roolissa koheesion edistäjinä kaikkialla Euroopan unionissa rahoittamalla hankkeita, jotka vähentävät alueellisia eroja, edistävät kestävästä kehitystä ja parantavat taloudellista ja sosiaalista integraatiota. ”

Romolo Isaia, Slovenian, Kroatian ja Italian yritysten luotonannosta vastaava päällikkö, EIP:n Rahoitustoimet-osasto

“

Kuljetusinfrastruktuurihankkeemme luovat koheesioalueiden väestölle uusia taloudellisia mahdollisuuksia. Esimerkiksi Koscierzynan ja Gdynian välisen rautatien nykyaikaistaminen tarjoaa lisäkapasiteettia sataman ja sen takamaan väliselle tavaraliikenteelle. Tämä tuottaa taloudellista kehitystä vähentäen samalla hiilijalanjälkeä ja riippuvuutta saastuttavammista kuljetusmuodoista. Se helpottaa myös reitin varrella asuvan esikaupunki- ja maaseutuväestön pääsyä kaupunkikeskustoihin ja edistää puhdasta liikkuvuutta. ”

Max Jensen, liikkuvuudesta vastaava päällikkö, EIP:n Hankkeet-osasto

“

Panoksemme koheesioon tukee Ostravan kaupungin uuden kulttuuri- ja musiikki-infrastruktuurin kaltaisia investointeja. Tšekkiläiskaupunki kärsi merkittävästi siirtymästä vähähiiliseen talouteen, kun sen kaivokset suljettiin ja raskas teollisuus taantui. Tuemme kulttuurin ja luovien alojen tarpeisiin rakennettavaa keskusta auttaaksemme monipuolistamaan uutta taloudellista kehitystä Määrin ja Sleesian alueella. ”

Manuel Dueñas, julkisen sektorin luotonannosta Keski- ja Kaakkois-Euroopassa vastaava päällikkö

KOVA PÄÄTÖS

Ischia jälleenrakentuu tuhoisan maanjäristyksen ja maanvyörymän jäljiltä

Maanvyörymä ei hevillä unohdu Casamicciola Termessä, Napolinlahdella sijaitsevalla Ischian saarella. "Oli heti selvää, että jotain traagista oli sattunut," pormestari Giosi Ferrandino kertoo. "Kaupungin keskustaan valunut mutaisen irtoaineksen määrä osoitti meille maanvyörymän mittakaavan ja sen aiheuttaman tuhon rinteellä." Epomeo-vuoren kohdalle osuneet voimakkaat sateet laukaisivat vuonna 2022 maanvyörymän, joka pyyhkäisi mennessään koteja, veti autoja mukanaan mereen ja vaati 12 ihmisen hengen. Yksi kuolleista oli kolmen viikon ikäinen vauva. Katastrofi tapahtui vain viisi vuotta sen jälkeen, kun 4,0 magnitudin maanjäristys oli ravistellut koko Ischiaa. Silloin menehtyi kaksi naista ja tuhansia asukkaita joutui pakenemaan.

Maanjäristystä ja maanvyörymää seuraava jälleenrakentaminen on valtava urakka. "Autamme Ischiaa varmistamalla Italian hallituksen käytettävissä olevien varojen riittävyyden jälleenrakennusvaiheessa", sanoo Claudia Barone, Euroopan investointipankin vanhempi lainavastaava. Hän oli marraskuussa 2024 järjestämässä Italian talous- ja valtiovarainministeriölle myönnettyä 150 miljoonan euron lainaa, joka käytetään maanjäristyksen ja tulvien alle jääneen julkisen infrastruktuurin ja yksityisen rakennuskannan jälleenrakentamiseen. Kyseessä on ensimmäinen erä 1 miljardin euron suuruisesta rahoituspaketista.

Turvallisempaa ja kestäväää jälleenrakentamista

Ischia on kuumista lähteistään, koskemattomista rannoistaan ja henkeäsalpaavista maisemistaan tunnettu idyllinen saari. Mutta se on myös maanjäristysten riskialuetta. Ongelma on vuosien mittaan pahentunut, kun laittomia koteja ja rakennuksia on rakennettu rajoitetuille tai riskialttiille alueille, kuten jokiuomiin. Tämä on vaikeuttanut veden imeytymistä maaperään ja puihin, mikä aiheuttaa tulvia. Rakennusten tukkimat ja raivaamattomat luonnolliset vesiväylät eivät riitä poistamaan vettä maasta, ja irtoaines kasaantuu.

Casamicciola Terme on erityisen altis maanvyörymille. Jälleenrakentaminen on ollut käynnissä nyt vuoden, ja valtaosa alueen 8 000 asukkaasta pystyy rakentamaan kotinsa uudelleen. Viidennes joutuu kuitenkin muuttamaan toisaalle saarella. "Se on kova päätös, joka on kuitenkin tehty kansalaisten turvallisuuden vuoksi", sanoo Giovanni Legnini. Hän vastaa ylimääräisenä hallintojohtajana Ischian maanjäristyksen jälkeisestä jälleenrakennuksesta ja myös valtuutettuna maanvyörymän aiheuttaman hätätilanteen hoidosta.

Euroopan investointipankki tarjosi paikallisille viranomaisille innovatiivisen tutkimuksen, joka käsittelee ilmatoriskeitä ja haavoittuvuuksia. Tutkimus, joka oli lajissaan ensimmäinen Italiassa, suosittelee myös kestäviä tapoja jälleenrakennuksen suunnitteluun ja toteutukseen. "Ischian jälleenrakennuksella vähennetään niitä riskejä, jotka aiheuttivat alkuperäisen katastrofin. Sitä kautta prosessilla on myönteinen vaikutus", sanoo Euroopan investointipankin vanhempi insinööri Marco Cecchetto.

SIIRTYMÄ KATOLLA

Logistiikkayritys WDP edistää vuokralaistensa siirtymistä vihreään energiaan varustamalla varastonsa sähköautojen latausasemilla ja kattonsa aurinkopaneeleilla

Belgialainen johtava logistiikkakiinteistöyhtiö Warehouses de Pauw (WDP) asensi ensimmäiset aurinkopaneelinsa varastojensa katoille vuonna 2008. "Asennuksemme olivat mitoiltaan melko maltillisia eivätkä peittäneet koko kattoa", sanoo WDP:n talousjohtaja Charlotte De Troyer,. "Vuokralaiset eivät käyttäneet niin paljon sähköä vielä tuolloin". Mutta kun sähkön kysyntä kasvoi muun muassa Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan vuonna 2022 johtuneen energiakriisin vuoksi, WDP päätti muuttaa strategiaansa. "Logistiikkatoiminnot ja erityisesti kuljetus sähköistyvät lisääntyvässä määrin", De Troyer sanoo. "Käynnissä olevan siirtymän myötä sähkön kysyntä kolmin- tai nelinkertaistuu tulevina vuosina."

Tähän kysyntään vastatakseen WDP asentaa aurinkopaneeleja varastojensa koko kattopinta-alalle Romaniassa, Belgiassa ja Alankomaissa. Asennukset kasvattavat WDP:n aurinkovoiman tuotantoa peräti 350 MW:iin vuoteen 2027 mennessä, kun lukema vuoden 2024 alussa oli 180 MW. WDP asentaa varastoihinsa myös 480 sähköauton latausasmaa kuorma-autoille, jotka vievät ja tuovat tavaraa yhtiön logistiikkakeskuksiin ja sieltä pois.

Tällainen infrastruktuuri on kallista, joten Euroopan investointipankki myönsi heinäkuussa WDP:lle 250 miljoonan euron lainan hankkeen rahoittamiseksi.

Vihreämpi toimitusketju Euroopalle

WDP myy katoillaan tuottamansa vihreän energian vuokralaisilleen. Vaikka varastojen energiantarpeen tyydyttäminen näin saatavalla sähköllä vähentää hiilipäästöjä vain lievästi, vaikutus voi olla valtaisa, jos samaa sähköä käyttävät myös sähköllä toimivat jakeluautot. "Kuorma-autoja pyörii täällä koko ajan, joten jos pystymme auttamaan asiakkaiden kuljetusten sähköistämisessä, sillä on merkitystä", De Troyer sanoo.

WDP:n hankkeen kaltaisilla panostuksilla on kriittinen rooli Euroopan hiilipäästöjen vähentämisessä ja nettonollahiilen saavuttamisessa vuoteen 2050 mennessä. WDP on vain yksi logistiikkayrityksistä, joiden aurinkopaneelihankkeille Euroopan investointipankki on viime aikoina myöntänyt rahoitusta. David González García, energiasiirtymähankkeista vastaava johtava insinööri Euroopan investointipankista, selventää asiaa lisää: "Tässä tapauksessa erityistä on, että projektiin käytetty maa-ala on ollut jo alun perin käytössä, joten sitä ei tarvittu lisää. Varasto oli jo paikallaan, ja sen katolle vain asennettiin aurinkopaneelit. Hankkeella on myös todellista kapasiteettia tukea sähköverkkoa."

“**Sähkön kysyntä kolmin- tai nelinkertaistuu tulevina vuosina.**”

LISÄÄ VIHREÄÄ ENERGIAA

Elektro Ljubljana ryhtyy modernisoimaan verkkoaan ja nopeuttaa energiasiirtymää

Elektro Ljubljana, Slovenian suurin sähkönjakeluverkko, otti haasteen vastaan ja ryhtyi nykyaikaistamaan ja laajentamaan kansallista verkkoa auttaakseen maata kohti ilmastotavoitteitaan. Maasta 30,4 prosenttia kattavalla sähköinfrastruktuurillaan Elektro Ljubljana saavuttaa koko keskisen ja kaakkoisen Slovenian. ”Suunniteltujen investointien avulla voimme parantaa sähkönjakeluverkkoa syrjäisimmilläänkin seuduilla”, kertoo johtokunnan puheenjohtaja Urban Likozar. ”Tällä tavoin edesautamme taloudellista ja sosiaalista kehitystä näillä alueilla, jotka muutoin kehittyisivät hitaammin kuin kaupunkikeskustat.”

Tämä on tärkeä askel Slovenialle, joka on edistynyt merkittävästi uusiutuvan energian saralla. Kasvava osa maan sähköstä tuotetaan vesi- ja aurinkovoimalla. Slovenian kansallinen energia- ja ilmastosuunnitelma tähtää 55 prosentin vähennykseen kasvihuonekaasujen päästöissä vuoteen 2033 mennessä, kun lukuja verrataan vuoden 2005 tasoon. Uusiutuvien lähteiden osuuden energian kokonaiskulutuksesta tavoitellaan olevan 33 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

“**Ihmiset sitoutuvat entistä enemmän energiankulutuksensa hallintaan.**”

”Yksi tämän hankkeen kiehtovimmista ulottuvuuksista piilee sen kyvyssä vastata Slovenian polttavaan tarpeeseen sellaiselle energiainfrastruktuurille, joka pystyy integroimaan uusiutuvat lähteet, erityisesti aurinkosähköjärjestelmät”, sanoo Katja Belsak, vanhempi lainavastaava Euroopan investointipankista. ”Aurinkosähköasennusten vauhdikas kasvu on kohdistanut verkkoon voimakasta painetta ja aiheuttanut viivästyksiä ja hylkäyksiä alueilla, joilla infrastruktuuri on ylikuormittunut.”

Tämä koskee erityisesti syrjäseutuja. Syyskuussa 2024 Euroopan investointipankki myönsi Elektro Ljubljanalle 50 miljoonan euron lainan sähkönjakeluverkon laajentamiseen ja parantamiseen maan keski- ja kaakkoisosissa.

Sysäys uusiutuvalle energialle

Elektro Ljubljana uusii ilmajohtoja, asentaa maanalaisia kaapeleita sekä kunnostaa muuntajia ja sähköasemia. Älymittarien, sähköautojen latausasemien ja lämpöpumppujen kaltaiset laitteet hallitsevat energiantarvetta paremmin puhtaan energian ja digitaalisten työkalujen avulla. ”Ihmiset sitoutuvat entistä vahvemmin hallitsemaan energiankulutustaan ja sovittavat päivittäisen käyttönsä ilmastotavoitteisiin”, Belsak sanoo. ”Tämä yhteys paikallisten infrastruktuuriparannusten ja maailmanlaajuisen ilmastotavoitteiden välillä on käytännöllinen ja inspiroiva. Se vie meitä kohti kestävästä kehityksestä.”

Hanke auttaa Sloveniaa siirtymään puhtaampaan energiaan ja vähentämään ympäristövaikutuksia sekä helpottaa sähkön käyttöä kuljetuksissa, teollisuudessa ja muilla aloilla. Slovenian sähköverkosta tulee luotettavampi ja tehokkaampi, kun taas sähkön hinnat pysyvät kohtuullisina. Hanke myös tukee taloudellista ja sosiaalista koheesiota varmistamalla yhtäläisen pääsyn nykyaikaiseen energiainfrastruktuuriin kaikkialla Sloveniassa.

RATA MERELLE

Puolalaisyritys uudistaa ja sähköistää 90 km rautatietä tehostamaan tavaraliikennettä Gdyniaan sekä matkustajaliikennettä satamaan ja muualle alueella

Aleksandra Merchel-Koter kasvoi kuunnellen tarinoita isänsä ja isoisänsä työstä rautateillä. ”Junat ovat olleet minulla verissä lapsesta asti,” hän sanoo. Niinpä hän päätti seurata isiensä jalanjäljissä ja hankki rautatieinsinöörin tutkinnon Gdańskin teknillisestä yliopistosta. Nykyään hän haluaa Puolan valtiollisen rautatieyhtiön PKP Polskie Linie Kolejowe projektipäällikkönä parantaa ja tiivistää Puolan rautatieverkkoa. Merchel-Koter on yli vuosikymmenen ajan työskennellyt sydäntään ja kotiaan lähellä olevan hankkeen – pohjoispuolalaiset Koscierzynan ja Gdynian kaupungit yhdistävän 90 km pitkän linjan 201 nykyaikaistamisen – parissa. Hankkeen tarkoituksena on rakentaa toinen raide ja sähköistää linja tavaraliikenteen tehostamiseksi Gdynian vilkkaaseen satamaan. Nämä muutokset vähentävät osaltaan myös ruuhkia rinnakkaisilla reiteillä ja parantavat paikallisten asukkaiden liikenneyhteyksiä. ”Linja rakennettiin 1920-luvulla, ja se suunniteltiin alkujaan kaksiraiteiseksi”, Merchel-Koter selittää. ”Olemme palauttamassa sen alkuperäisen tarkoituksensa mukaiseksi.”

Euroopan investointipankki tukee hanketta 480 miljoonan euron lainalla, joka myönnettiin heinäkuussa 2024. Hanke on tärkeä osa monivaiheista rautatieuudistusta, jossa Bydgoszczin kaupunki yhdistetään kolmen kaupungin alueeseen, jolla sijaitsevat Gdańsk, Sopot ja Gdynia.

Elintärkeä linja koko Pohjois-Puolalle

Linjan 201 modernisointi mahdollistaa kulun useammille junille ja suuremmilla nopeuksilla. Tämän perustana on kaksiraiteisuus, eli rinnakkaisen kiskoparin lisääminen nykyisen viereen, jolloin junat voivat kulkea molempiin suuntiin samanaikaisesti. ”Vahva yhteys Gdynian satamaan on elintärkeä paitsi tälle alueelle, myös koko maalle”, sanoo Merchel-Koter.

“**Vahva yhteys Gdynian satamaan on elintärkeä myös koko maalle.**”

Euroopan investointipankin lainan turvin PKP Polskie Linie Kolejowe voi jatkaa kunnianhimoista hankettaan. Investoinnin myötä yhtiö voi rakentaa uusia ja parantaa nykyisiä asemia. Tulevaisuudessa on myös helpompaa asentaa eurooppalainen junakulunvalvontajärjestelmä – standardoitu rautateiden merkinantojärjestelmä, joka on suunniteltu parantamaan turvallisuutta, yhteentoimivuutta ja tehokkuutta Euroopan rautateillä. ”Hanke kannustaa ihmisiä matkustamaan junalla ja siirtämään tavarakuljetuksia maanteiltä kiskoille”, sanoo sopimuksen teossa mukana ollut Euroopan investointipankin lainavastaava Adam Gephart. ”Kun investointi toteutetaan heikommin kehittyneillä alueilla, se edistää samalla alueellista kehitystä ja helpottaa pääsyä kestävän liikenteen pariin.”

8,7 mrd.
€

Kaivosteollisuuden loputtua Ostravan oli vaikea löytää uutta identiteettiä. Uudessa kaupunkihankkeessa otetaan huomioon tšekki kaupungin kulttuuriperintö ja katsotaan tulevaisuuteen.

5

YHTEISKUNNAN INFRASTRUKTUURIT

“

Vahvistamme joka vuosi kaupunkien kestäkykyä tuleville sukupolville, rakennamme sosiaalisia ja kohtuuhintaisia asuntoja ja tarjoamme kestäviä kaupunkipalveluja. Teemme tiivistä yhteistyötä pankkikumppaneidemme kanssa strategisissa investoinneissa keskeisiin infrastruktuureihin, terveydenhuoltoon, koulutukseen ja asumiseen eri puolilla Eurooppaa. Olen ylpeä nähdessäni, että työmme synnyttää hankkeita, jotka tuottavat talouskasvua, työpaikkoja ja edistystä kaikkien eurooppalaisten hyödyksi. ”

Gemma Feliciani, rahoituslaitoksista vastaava johtaja, EIP:n Rahoitustoimet-osasto

“

Investoiminen lastemme koulutukseen – toisin sanoen tulevaisuuteemme – on ainutlaatuinen tilaisuus voittaa vaurauteemme ja vapauteemme kohdistuvat haasteet. EIP:llä on keskeinen rooli kaikkien koulutustasojen tukemisessa ja eurooppalaisten opiskelijoiden osaamisen vahvistamisessa. Näemme kasvavaa tarvetta investoida korkea-asteen koulutukseen ja erityisesti opiskelija-asuntoihin, jotta epäsuotuisistakin sosioekonomisista oloista tuleville opiskelijoille voidaan tarjota mahdollisuus jatkaa opintoja ja hyödyntää kykyjään täysimääräisesti. ”

Patricia Castellarnau, koulutuksesta ja avoimesta tutkimuksesta vastaava päällikkö, EIP:n Hankkeet-osasto

TILAA KASVAA

Opiskelijoiden on vaikea löytää kohtuuhintaista asuntoa Kyprokselta. Yliopisto ja kunta rakentavat kestäviä opiskelija-asuntoloita ongelman ratkaisemiseksi

Konstantinos Karseras halusi muuttaa Limassoliin aloittaakseen multimedian ja graafisen taiteen opinnot Kyproksen teknillisessä yliopistossa. Pandemian myötä voimaan tulleet koronarajoitukset pakottivat hänet kuitenkin siirtämään suunnitelmiaan. Kun yliopisto vuonna 2022 avasi jälleen ovensa, Konstantinos kohtasi odottamattoman haasteen – Limassolista ei noin vain löytynytkaan majapaikkaa. ”Kolmen kuukauden ajan pendelöin joka päivä Páfoksesta Limassoliin, jotta pystyin osallistumaan opetukseen ja jatkamaan opintojani”, hän kertoo. ”Minun oli pakko tehdä niin, koska asuntoja ei ollut juurikaan saatavilla tai jos oli, vuokrat olivat opiskelijabudjetin ulottumattomissa.”

Kuukausia kestäneen etsinnän jälkeen Konstantinos onnistui vihdoin löytämään asunnon. Saman ongelman kanssa kamppailevat kuitenkin vuosittain sadat yliopistoon ilmoittautuvat opiskelijat. Niinpä Kyproksen teknillinen yliopisto on päättänyt rakentaa kohtuuhintaisia opiskelija-asuntoja ja parantaa kampustilojaan Páfoksen ja Limassolin kaupungeissa. Hankkeessa rakennetaan yli 700 uutta opiskelija-asuntoa ja laajennetaan yliopiston opetus-, tutkimus- ja urheilutiloja. ”Tämän hankkeen ansiosta pystymme tarjoamaan asunnon kolmannekselle perustutkinto-opiskelijoistamme. Opiskelija-asuntoloiden tilanne on nyt Kyproksen yliopistojen paras”, yliopiston rehtori Panayiotis Zaphiris myhäilee.

Euroopan investointipankki allekirjoitti vuonna 2024 125 miljoonan euron lainan, jolla se halusi tukea yliopistoa ja Páfoksen kuntaa niiden kunnianhimoisissa hankkeissa sekä varmistaa, että suunnitellut opiskelija-asuntolat ovat kestäviä ja täyttävät korkeimmat vaatimukset.

”Opiskelijat ovat hyvin tyytyväisiä”, sanoo Karseras, joka toimii nykyisin opiskelijoiden edustajana yliopiston hallituksessa auttaakseen muita saman haasteen edessä olevia. ”Se, että yliopisto tarjoaa sekä majoituksen että koulutuksen, on yksi houkuttelevimmista tekijöistä, joka nykyisin vetää korkeakouluopintoihin.”

Opiskelija-asuntoja eri puolilla Eurooppaa

Euroopan investointirahasto panosti vuonna 2024 yli 50 miljoonaa euroa opiskelija-asuntojen rakentamiseen Keski- ja Itä-Euroopassa. Euroopan investointipankki on puolestaan rahoittanut muita suuria opiskelija-asuntohankkeita, mikä korostaa asian kasvavaa merkitystä. Näitä hankkeita ovat mm.:

- hallinnollisten tilojen, opetus- ja tutkimustilojen sekä uusien opiskelija-asuntojen rakentaminen ja kunnostaminen Camerinon yliopistossa Italiassa
- Romanian lasissa sijaitsevan Grigore T. Popan lääketieteen ja farmasian yliopiston nykyaikaistaminen sekä uusien opiskelija-asuntojen ja tutkimustilojen rakentaminen
- opetustilojen kunnostaminen, laajentaminen ja rakentaminen Katalonian alueella Espanjassa
- Rhône'n alueella Ranskassa sijaitsevien yläkoulujen rakentaminen ja kunnostaminen.

PALJON TILAA VUOKRATTAVANA

Wienin vanha Nordbahnhof-kaupunginosa on hyvä osoitus siitä, miksi Itävaltaa pidetään edelläkävijänä kohtuuhintaisissa asunnoissa

Wienin puretun vanhan pohjoisen rautatieaseman 85 hehtaarin suuruisella, käytöstä poistetulla tavarajunien ratapihalla kohoaa yksi Keski-Euroopan suurimmista kaupunkisaneerahankkeista. Uudessa kaupunginosassa on toimistoja, ravintoloita, viheralueita, konferenssikeskus ja julkinen pysäköintialue, jotka kaikki saavat sähkönsä omista aurinkopaneeleista. Lisäksi 10 hehtaarin kokoisen, urbaanina erämaana säilytetyn puiston ympärille on rakennettu tuhansia uusia asuntoja. Monissa kaupungeissa näin korkean profiilin uudisrakennushankkeen asunnot olisivat keskipalkkaisten ihmisten ulottumattomissa. Suuri osa uudistetun Nordbahnhofin uusista asunnoista on kuitenkin kohtuuhintaisia tavallisen wieniläisen kukkarolle. "Arvostan suuresti asumista kauniilla ja keskeisellä alueella, joka on sekä rauhallinen että vetovoimainen", sanoo Nathalie Stevanovic, joka asuu Itävallan Erste Bankin tytäryhtiön Österreichisches Volkswohnungswerkin (ÖVW) omistamassa asunnossa. Yhtiö on yksi kaupungin suurimmista vuokranantajista. "Tämä on erityisen houkutteleva paikka nuorille aikuisille."

Kohtuuhintaisten asuntojen hyvä saatavuus Wienissä ja muissa Itävallan kaupungeissa on seurausta huolellisesti suunnitellusta järjestelmästä, jossa lähes puolet väestöstä asuu vuokralla eikä omista omaa asuntoa. Wienissä vuokralaisten osuus on jopa 75 prosenttia.

Itävaltalainen resepti

Keskeinen osa itävaltalaista järjestelmää on ajatus rajatun voiton asuntoyhteisöistä, jotka tarjoavat vuokra-asuntoja yleensä 25 prosenttia alle markkinahinnan. Itävallan asuntoratkaisun menestykseen vaikuttavat myös kaksi muuta tekijää: kohtuuhintaisen tonttimaan saatavuus ja vakaa rahoitusrakenne. Rakennuttajat saavat käyttöönsä ensiluokkaista tonttimaata vastineeksi siitä, että jopa 75 prosenttia niiden hankkeista osoitetaan kohtuuhintaiseen asumiseen. Nämä alueet ovat usein entisten ratapihojen kaltaisia uudelleen kaavoitettuja julkisia alueita. Näin varmistetaan kohtuuhintaisten asuntojen tasainen tarjonta uusissa rakennuskohteissa. Samalla matalien vuokrien ylläpitämiseen tarvittava taloudellinen vakaus taataan pitkäaikaisilla kiinteäkorkoisilla lainoilla, jollaisia ovat mm. Euroopan investointipankin edullisin korkoin myöntämät lainat. "Yhtiömme tavoitteena on tarjota kohtuuhintaisia asuntoja", ÖVW:n toimitusjohtaja Andreas Reittinger sanoo. "Pitkän aikavälin ennakoitava rahoitus on erityisen tärkeää, jotta voimme taata vakaan vuokratason myös korkojen noustessa."

“**Tämä on erityisen houkutteleva paikka nuorille aikuisille.**”

Euroopan investointipankki ja Erste Bank ovat viiden viime vuoden aikana myöntäneet yli puolen miljardin euron arvosta lainoja kohtuuhintaisiin asuntohankkeisiin sekä yhden 100 miljoonan euron lainan energiatehokkaiden asuntojen rakentamiseen ja olemassa olevien asuntojen kunnostamiseen. Euroopan investointipankki sitoutui vuonna 2024 antamaan 175 miljoonan euron lainan Erste Bank -konserniin kuuluville Salzburger Sparkasselle ja Tiroler Sparkasselle kohtuuhintaisten ja energiatehokkaiden vuokra-asuntojen rakentamiseen Salzburgissa ja Innsbruckissa.

OSTRAVAN ENCORE

Ostrava uudistuu huipputeknisellä konserttisalilla ja kulttuuritalolla, jotka tekevät kaupungista modernin metropolin

Ostrava on hengeltään käytännöllinen kaupunki, jonka asukkaat tunnetaan suorasanaisina ja määrätietoisina. Tämä mutkattomuus kietoi Ostravan Janáček Philharmonic -orkesterin johtajan Jan Žemlan pauloihinsa hänen saapuessaan kaupunkiin. Hän uskoo vakaasti musiikin uudistavaan voimaan. Kaupunkilaisten luonteenlaatu innoitti häntä käynnistämään hankkeen, jolla voitaisiin herättää Ostravan kulttuurin syke uudelleen henkiin.

Matka alkoi, kun Žemla huomasi, että orkesteri harjoitteli 1960-luvun alussa valmistuneessa kulttuuritalossa. "Rakennus oli teknisesti lähes käyttökelvoton, se tarvitsi peruskorjausta", Žemla muistelee. "Lukuisat tekniset ongelmat mm. sähkön ja veden kanssa tekivät soittamisesta ja harjoittelusta haastavaa. Kriittisintä oli, ettei rakennuksessa ollut orkesteritasoista akustiikkaa."

“Tässä julistetaan Ostravalle uusi suunta.”

Säveltäjä Janáčekin mukaan nimetty maineikas orkesteri tarvitsi uuden kodin, ja Žemla haki paikallishallinnolta tukea unelman toteuttamiseksi. Tästä käynnistyi kulttuuritalon saneeraus, jonka yhteydessä rakennusta myös laajennettiin uudella konserttisalilla. Uudessa rakennuksessa yhdistyvät nykyaikainen akustiikka ja historiallisen rakennuksen säilyttäminen. Rakennus tarjoaa 1300-paikkaisen tilan, joka on suunniteltu edistämään kulttuuri- ja koulutustoimintaa. "Tavoitteenamme on luoda jotakin, joka ei pelkästään palvele paikallista yhteisöä, vaan tuo Ostravan samalla Euroopan kulttuurikartalle", hän valottaa.

Euroopan investointipankki tukee hanketta Ostravan kaupungille myönnetyllä 2 miljardin Tšekin korunan (84 miljoonan euron) lainalla, jonka sopimus allekirjoitettiin heinäkuussa 2024.

Tukea siirtymäalueelle

Modernin konserttisalin rakentaminen ja massiivisen kulttuuritalon kunnostaminen vaativat huomattavaa rahoitusta, huolellista suunnittelua ja paljon aikaa. Hanke saa myös 500 miljoonan Tšekin korunan (21 miljoonan euron) lainan Euroopan unionin julkisen sektorin lainajärjestelystä, joka on osa oikeudenmukaisen siirtymän mekanismia.

"Tämä on Tšekin lippulaivahanke, joka antaa mallia vastaaville hankkeille eri puolilla maata", sanoo Euroopan investointipankin lainavastaava Peter Chovan.

Ostrava tunnettiin aikoinaan Tšekin "mustana sydämenä" alueen rikkaan teollisuus- ja kaivosperinnön vuoksi. Kun kaivokset 1990-luvulla suljettiin, kaupungin oli vaikea löytää uutta identiteettiä. "Kyse ei ole vain konserttisalin rakentamisesta", sanoo Kamil Dörfler, Euroopan investointipankin johtava kaupunkikehitysasiantuntija, joka on ollut tiiviisti mukana hankkeen kehittämisessä. "Tässä julistetaan Ostravalle uusi suunta, jossa otetaan huomioon kaupungin kulttuuriperintö ja katsotaan samalla tulevaisuuteen."

EI MIKÄÄN MAHDOTON AJATUS

Eettinen pankki tukee naisjohtoisia yrityksiä ja hankkeita köyhillä alueilla ja luo pakolaisille mahdollisuuksia kaikkialla Italiassa

Se, että käsite "eettinen pankkitoiminta" täytyi erikseen keksiä uudenlaista luottolaitostyyppiä varten, osoittaa, etteivät eettiset periaatteet tule monellekaan ensimmäisenä mieleen pankeista puhuttaessa. Siitä huolimatta jotkin rahoituslaitokset haastavat tätä stereotypiaa ja pyrkivät määrittelemään uudelleen, mitä pankki voi nykyään olla. Hyvä esimerkki on Banca Etica. Italian ensimmäisenä eettisenä rahoituspankkina se pyrkii vallankumoukseen pankkialalla. Uusimmalla hankkeellaan Banca Etica haluaa auttaa niitä, jotka ovat taloudellisesti kaikkein vaikeimmassa asemassa: naisia, pakolaisia ja Italian hitaammin kehittyneiden alueiden yrityksiä.

"Vaalimme ajatusta siitä, että eettisyyden asettaminen pankin prioriteetiksi ei ole mahdoton ajatus – se on todellinen vaihtoehto ja liiketoimintamahdollisuus", sanoo Tommaso Rondinella, joka vastaa Banca Etican vaikutusmalleista sekä sosiaalisista ja ympäristöarvioinneista. "Meille se on oma historiamme, nykyisyytemme ja tulevaisuutemme."

Banca Etican uuden hankkeen odotetaan saavan liikkeelle 168 miljoonan euron investoinnit ja synnyttävän myönteisiä heijastusvaikutuksia yhteiskunnassa. Euroopan investointipankki tukee hanketta 60 miljoonan euron lainalla, joka allekirjoitettiin heinäkuussa 2024.

Pakolaisten vastaanottokeskuksilla on keskeinen tehtävä sosiaalisen integroitumisen helpottamisessa. Niiden on kuitenkin usein vaikea saada tarvitsemaansa käyttöpääomaa. Uudessa hankkeessaan Banca Etica kohdistaa vähintään 30 prosenttia lainasummasta turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten vastaanottokeskusten toiminnan ylläpitämiseen, mikä auttaa pakolaisia integroitumaan ja pääsemään työmarkkinoille. "Pyrimme tukemaan vahvaa vastaanotto- ja integroitumiskehystä", Rondinella kertoo.

Tukea ja takuita

Euroopan investointipankki tarjoaa myös teknistä tukea osallistavan sosiaalisen rahoituksen teknisen apuohjelmansa kautta auttaakseen Banca Eticaa käyttämään resurssejaan tehokkaammin. InvestEU Advisory Hubin rahoittama ohjelma on auttanut jo noin kuuttakymmentä mikrorahoitus- ja luottolaitosta yli kahdessakymmenessä EU-maassa. Se keskittyy sosiaalisesti erittäin vaikuttaviin investointeihin ja tarjoaa apua investointien suunnittelussa ja hankkeiden kehittämisessä.

Elokuussa 2024 Euroopan investointirahasto teki Banca Etican kanssa 200 miljoonan euron takaussopimuksen. InvestEU-ohjelman puitteissa Banca Etica voi takauksen avulla laajentaa antolainautointiaan myös vihreille yrityksille, jotka aikovat investoida vihreään ja kestäväan siirtymään, kulttuuri- ja luovilla aloilla toimiville yrityksille sekä eräille muille aloille, kuten opiskelijoille ja koulutuspalveluja tarjoaville yrityksille.

6,4 mrd.
€

Tanskalainen Matr Foods valmistaa lihankorviketta, joka jäljittelee lihan täyteläistä makua ja mehukasta rakennetta vaarantamatta terveyttä tai ympäristöä.

6

MAATALOUS JA BIOTALOUS

“

Yksi EU:n vihreän kehityksen ohjelman keskeisistä tavoitteista on siirtyminen kestävämpään elintarviketuotantojärjestelmään, joka tuottaa terveellisiä elintarvikkeita, kuitua, bioenergiaa ja biomassaa kaikille. Keskitymme elintarviketurvaan, vesiresilienssiin ja luonnonsuojeluun sekä kilpailukyvyn vahvistamiseen. Joidenkin perinteisten arvoketjujen jalanjälkeä on pienennettävä tasolle, joka vastaa alan vähähiilistä kehitystä. Samalla on hyödynnettävä täysimääräisesti mahdollisuuksia lisätä biomassan ja maaperän hiilen sidontaa ja biologista monimuotoisuutta väistämättä jäljelle jäävien päästöjen kompensoimiseksi. Euroopan investointipankki myöntää alalle vuosittain yli 5 miljardia euroa lainapohjaista rahoitusta, josta 70 prosenttia menee viljelijöille ja arvoketjussa toimiville pienyrityksille välittäjäpankkien kautta toteutettavilla luottojärjestelyillä. Tätä täydentävät Euroopan investointirahaston kautta tehtävät vipuvaikutteiset lisäinvestoinnit. ”

Felipe Ortega Schlingmann, biotaloudesta vastaava päällikkö, EIP:n Hankkeet-osasto

“

Olemme sitoutuneet kiertotaloutta eteenpäin vieviin kestäviin energiaratkaisuihin. Esimerkiksi maatalousjätettä uusiutuviksi polttoaineiksi muuntavat hankkeemme ovat osoittaneet, miten päästöjä voidaan kiertotalouden periaatteita hyödyntämällä vähentää myös hiilestä vaikeasti irrotettavilla, suuren hiilijalanjäljen aloilla, kuten lento- ja meriliikenteessä. Työmme maatalouden ja biotalouden alalla vahvistaa Euroopan energioresilienssiä ja luo laadukkaita työpaikkoja. ”

Gilles Badot, Iberian niemimaan ja Adrianmeren luotonannosta vastaava päällikkö, EIP:n Rahoitustoimet-osasto

RESILIENSSIÄ TEKOJÄRVESTÄ

Ilmastomuutos aiheuttaa Kreetalla vakavia kuivuuskausia. Uusi tekojärvi- ja kasteluhanke auttaa torjumaan näitä vaikutuksia ja elvyttämään maataloutta

Rethymnon eteläpuolella sijaitsevassa Amarin kunnassa historia, kulttuuri ja talous kietoutuvat yhteen hedelmällisen laakson kanssa. Toistuvat kuivuuskaudet, joita ilmastomuutos entisestään pahentaa, uhkaavat kuitenkin alueen maataloutta ja saattavat johtaa aavikoitumiseen. Tämän haasteen ratkaisemiseen kunta aikoo hyödyntää laakson läpi virtaavaa Platys-jokea.

Kunta suunnittelee rakentavansa yhteistyössä Kreikan liikenne- ja infrastruktuuriministeriön kanssa padon, jonka vesialtaan tilavuus on 21 miljoonaa kuutiometriä. Sen yhteyteen tulee 4350 hehtaaria kattava kasteluverkosto ja lähes 20 kilometriä putkia. Tarkoituksena on parantaa kastelujärjestelmää Réthymnon prefektuurissa, Messarassa ja Iraklionissa – eli alueilla, jotka muodostavat saaren maataloustuotannon ytimen. ”Padon rakentaminen on välttämätön vastaus yhä pahenevaan vedenpuutteeseen, jota vaikeuttavat ilmastomuutoksen aiheuttamat äärimmäiset kuivuusjaksot”, kertoo hankkeen suunnittelussa tärkeässä roolissa toiminut Amarin pormestari Pantelis Mourtzanos. ”Uusi vesiallas mahdollistaa vesivarojen tehokkaan hallinnan ja takaa tasaisen vedensaannin viljelykasvien kasteluun.”

Euroopan investointipankki ja Euroopan neuvoston kehityspankki ovat kumpikin sitoutuneet tukemaan 80 miljoonalla eurolla tätä Kreetalle tärkeää uutta investointia. Sopimukset allekirjoitettiin tammikuussa 2024.

Ilmastomuutos iskee kotikonnuille

Viime vuosikymmenen aikana sademäärät ovat vähentyneet Kreetalla jyrkästi ja samaan aikaan äärimmäiset kuivuusjaksot ovat lisääntyneet. Vuonna 2023 sademäärä oli vain 40 prosenttia tavanomaisesta, ja vuoden 2024 alussa sateet olivat yhtä vähäisiä. Samalla keskilämpötila oli 0,5 astetta korkeampi kuin vuosina 1991–2020. Veden saatavuuden heikkeneminen, lämpötilan nousu ja aavikoituminen osoittavat, että ilmastokriisi vaikuttaa jo nyt saareen. Tällä kehityksellä on vakavia seurauksia saaren asukkaille, sillä se heikentää elämänlaatua sekä vaikuttaa matkailun ja maatalouden kaltaisiin kriittisiin toimialoihin.

Faistos, toinen Messaran alueen kunta, on yksi näistä vaikutuksista kärsivistä alueista. Siellä kasvaa sadoilla pelloilla erilaisia hedelmiä ja vihanneksia, joita viedään kaikkialle Eurooppaan. Viljely on keskeinen tulonlähde, jonka varassa asukkaiden toimeentulo lepää. ”Sää on aina ollut arvaamaton, mutta viimeisten viiden vuoden aikana sääilmiöt ovat muuttuneet niin voimakkaiksi, että meitä suorastaan pelottaa”, toteaa Faistoksen pormestari Grigoris Nikolidakis. ”Jos emme ryhdy toimiin, käytössä oleva vesi ei riitä asukkaillemme.”

“**Sää on aina ollut arvaamaton, mutta viimeisten viiden vuoden aikana sääilmiöt ovat muuttuneet niin voimakkaiksi, että meitä suorastaan pelottaa.**”

ÖLJYÄ UUDESTA LÄHTEESTÄ

Moeven miljardin euron tuotantolaitoksessa käytetyt kasviöljyt ja -jätteet muuttuvat raskaalle liikenteelle ja lentoliikenteelle soveltuvaksi biopolttoaineeksi

Tirisevän kuuma ruokaöljy voi tehdä tylsistä perunoista rapeita ja herkullisia ranskalaisia. Tämän jälkeen öljy voidaan vielä jalostaa biopolttoaineeksi, joka käy kuorma-auton tai lentokoneen voimanlähteeksi. Jos tuotamme riittävästi biopolttoainetta, pystymme vähentämään kaikenlaisen liikenteen hiilidioksidipäästöjä. Tämä on tärkeää erityisesti raskaan liikenteen ja lentoliikenteen kaltaisilla vaikeasti dekarbonisoitavilla aloilla.

Espanjalainen Moeve rakentaa Andalusian Huelvaan toisen sukupolven biopolttoaineiden tuotantolaitosta, joka pystyy vuositasona muuttamaan 600 000 tonnia rasvajäämiä, öljyjä ja muita jätteitä HVO-biodieseliksi ja kestäväksi lentopolttoaineeksi. Määrä vastaa noin yhtä prosenttia kaikesta Euroopassa käytetystä lentopolttoaineesta.

”Tuotamme tässä hiljattain valmistuneessa laitoksessa uusiutuvaa dieselpolttoainetta. Se sisältää täsmälleen samaa molekyyliä kuin tavallinen diesel tai lentokoneissa käytettävä kerosiini”, Moeven (ent. Cepsa) biopolttoaineista vastaava johtaja Matteo Vaglio kertoo. ”Ainoa ero on molekyylin alkuperä – se ei ole fossiilinen vaan biologinen. Se tulee jätteestä.”

Vihreitä molekyyliä

Uusi biopolttoainelaitos on osa Moeven siirtymistä vihreään energiaan. Espanjan toiseksi suurin öljy- ja kaasuyhtiö Moeve haluaa vähentää hiilidioksidipäästöjään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja olla kokonaan hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä. Yhtiön siirtymään sisältyy myös sähköautojen ultranopeiden latausasemien asentaminen huoltoasemille Espanjassa ja Portugalissa.

Euroopan investointipankki on myöntänyt Moevelle 415 miljoonan euron lainan uutta biopolttoainelaitosta varten. Yhtiö rakentaa laitoksen yhdessä kumppaninsa Bio-Oilsin kanssa. Bio-Oils on johtavan singaporelaisen kasviöljynjalostajan Apicalin tytäryhtiö. Laitoksen kokonaisinvestointien odotetaan nousevan 1,2 miljardiin euroon.

”Moeve on todellinen edelläkävijä”, sanoo hankkeen rahoitusta hoitava Euroopan investointipankin lainavastaava Luis Velosa. ”Öljy- ja kaasuyhtiöistä sillä on kunnianhimoisin hiilipäästöjen vähentämisstrategia.”

Polttoainetta rasvasta

Uusiutuvaa energiaa ja kestäviä lentopolttoaineita koskevat EU:n uudet direktiivit edistävät syöteaineeksi kutsutun jätteen markkinoita. Direktiiveissä edellytetään, että diesel- ja muissa polttoaineissa on oltava tietty (yleensä prosentuaalisesti pieni) vähimmäisosuus biopolttoaineita vuoteen 2030 mennessä, ja tuo osuus kasvaa jyrkästi vuotta 2050 kohti.

“ Moeve on todellinen edelläkävijä. ”

Moeven uuden laitoksen vahvuus on, että siinä voidaan käsitellä monenlaisia jätteitä. ”Tämä on hyvin tärkeää”, sanoo Euroopan investointipankin biotalousjaoston johtava insinööri Carmine Marzano, ”koska biosyöteaineita ei ole maailmassa loputtomasti tarjolla, ja EU:n tavoitteet ovat hyvin korkealla.”

JAUHELIHAA SIENISTÄ

Tanskalainen Matr Foods on kehittänyt sienikäymisen avulla lihankorvikkeen, joka jäljittelee naudanlihan mehevää rakennetta

Tanskan teknisen yliopiston mikrobiologian tutkija Morten Sommer alkoi pohtia, voisiko mikrobeja valjastaa terveellisemmän ja ympäristöystävällisemmän ruoan tuotantoon. Hän ja hänen kollegansa Leonie Jahn ottivat mikrobien mahdollisuudet puheeksi Rasmus Toft-Kehlerin kanssa. Toft-Kehler on tunnettu yrittäjä, jonka kanssa Sommer on perustanut useita biotekniikkayrityksiä. Kolmikko tiesi paljon mikrobeista ja niiden mahdollisuuksista, mutta kukaan heistä ei tiennyt, miten saada aikaan maukasta ruokaa. Niinpä he ottivat yhteyttä maineikkaaseen keittiömestariin Claus Meyeriin, joka on kolmen Michelin-tähden ravintolan Noman toinen perustajista. Nomaa pidetään yhtenä maailman parhaista ravintoloista. ”He sanoivat jotain siihen tapaan, että ruoka on ihana asia, mutta samalla yksi maapallon suurimmista ongelmista”, kolmikön perustaman Matr Foodsin toimitusjohtaja Randi Wahlsten muistelee. ”Se kärjistää eriarvoisuutta, vahingoittaa luontoa ja on lisäksi kansanterveydellisen kriisin aiheuttaja.”

Wahlsten aloitti Matr Foodsin palveluksessa muutama kuukausi yrityksen perustamisen jälkeen vuonna 2021. Hän oli työskennellyt jo yli kymmenen vuotta elintarviketeollisuudessa, mutta oli kiinnostunut kestävämmästä tavasta tuottaa ruokaa. Wahlsten ajatteli heti, että lihankorvikkeita oli tuolloin kovin vähän markkinoilla. ”Ajattelin, että voisimme lähestyä kestävyysongelmaa korvaamalla lihan paremmalla tavalla kuin mihin saatavilla olevat, jokseenkin tymeät vaihtoehdot pystyivät”, hän sanoo. ”Nuo vaihtoehdot olivat ultraprocessoituja eivätkä gastronomisesti kovinkaan jännittäviä.”

Tiimi lähti kehittämään uudenlaista vaihtoehtoista lihaa. Se ei yrittäisi jäljitellä lihaa niin kuin tuolloin markkinoilla olleet tuotteet. Se pyrki sen sijaan tarjoamaan samakaltaisen täyteläisen maun ja mehukkaan rakenteen, mutta vaarantamatta ihmisten terveyttä tai ympäristöä. Nyt kolme vuotta myöhemmin Matr Foodsin lihankorvike syntyy Euroopassa paikallisesti saatavilla olevista raaka-aineista, kuten punajuuresta, perunasta, pavuista ja kaurasta, jotka kasvatetaan hampurilaispihviksi tai jauhelihaksi ikivanhoja sienifermentointimenetelmiä käyttäen. ”Fermentointi antaa syvän umamin maun ilman liiallista prosessointia tai lisäaineita”, Wahlsten sanoo ja lisää, että maku muistuttaa sieniä tai haudutettua tomaattikastiketta. ”Samalla sienet luovat tekstuurin, joka vapauttaa purtaessa nesteitä aivan kuten todella mehevä lihapala, kun sitä puree.”

Kehittyvät lihankorvikkeet

Kööpenhaminassa sijaitseva yritys aloitti vegepihvien valmistuksen käsityönä teollisuuskeittiössään. Se toimitti lihankorvikkeita kahdelle huippuravintolalle Tanskassa ja suosituille Gasoline Grill -nimiselle hampurilaisketjulle. Keittiömestarit ja asiakkaat olivat innoissaan tuotteesta.

Yritys on nyt investoimassa noin 40 miljoonaa euroa tutkimus- ja tuotekehitystyön laajentamiseen sekä uuden laitoksen rakentamiseen ja käyttöönottoon. Kasvipohjaisten lihavaihtoehtojen tuotantokapasiteetti uudessa tehtaassa tulee olemaan 3500 tonnia – noin sata kertaa enemmän kuin tämänhetkinen tuotanto. Euroopan investointipankki allekirjoitti syyskuussa sopimuksen, jonka puitteissa Matr Foods saa InvestEU-ohjelman takauksella 20 miljoonaa euroa riskipääomarahoitusta.

Lihankorvikkeet ovat kehittyneet huomattavasti viime vuosikymmenen aikana. Ensimmäisen sukupolven korvikkeet koostuivat suurelta osin tofusta tai tempestä, eli hankalasti eurooppalaiseen ruokavalioon sovitettavista soijapohjaisista tuotteista. ”Useimmat meistä eivät kovin helposti osanneet käyttää näitä tuotteita kotiruokaresepteissä”, Euroopan investointipankin cleantech-sijoitusasiantuntija Stephan Mitrakas toteaa. Ajatellaanpa vaikka tofupaloja spagetti bolognesessa.

Toisen sukupolven lihankorvikkeet pyrkivät muistuttamaan enemmän lihaa, ja ne onnistuivatkin melko hyvin. Kasvipohjaista Impossible Burgeria valmistava Impossible Foods suunnitteli listautumista pörssiin. Listautumisannin pohjalta yrityksen arvoksi olisi tullut noin 10 miljardia dollaria, vaikka arvostus onkin sittemmin hieman laskenut.

Jotkut näistä korvikkeista sisälsivät paljon lisäaineita sekä ”melko paljon rasvaa”, koska niihin lisättiin usein runsaasti kasvipohjaisia öljyjä, johtava insinööri Carmine Marzano Euroopan investointipankin biotalousjaostosta kertoo. Nämä tuotteet sisältävät suhteellisen pitkän luettelon ainesosia ja useita lisäaineita, jotka sekoitetaan ja survotaan hampurilaispihvin muodon antavan muotin läpi. ”Se on vähän kuin pastakone”, Marzano sanoo. ”Näiden tuotteiden valmistajat tekevät jotain varsin samankaltaista, mutta ainesosat sekoitetaan vegaanisiin proteiiniuutteisiin.”

Sieni-itiötaikinaa

Matr Foodsin tuote on kolmannen sukupolven lihankorvikkeita, jotka näyttävät ja tuntuvat enemmän lihalta ja joita voidaan hyvin sekoittaa perinteisiin länsimaisiin ruokiin, kuten bolognese-kastikkeeseen tai perunasoselaatikkoon. Sen sijaan, että ainesosat liimattaisiin yhteen lisäaineilla tai rasvoilla, yritys yksinkertaisesti pilkkoo ja keittää perunat, punajuuret, pavut ja kauran. Sen jälkeen vihannekset sekoitetaan valikoituihin sieni-itiöihin. Yhdistetyt ainesosat pannaan hampurilaispihvin muotoiseen muottiin ja annetaan kontrolloidun käymisprosessin hoitaa työt.

Siinä koko taika tapahtuu.

Sieni-itiöt itävät ja muodostavat sienirihmaston. Rihmasto eli myseeli on säiemäisistä kuiduista muodostuva juurakkomainen rakenne. Nämä pienet juuret hajottavat kasvissekoituksen ravintoaineet ja vapauttavat maukkaita aminohappoja ja tärkkelystä, jotka lihan tavoin ruskistuvat kypsennettäessä. Sienirihmasto sitoo kaiken yhteen antaen hampurilaispihveille rakenteen ja mehukkaan suutuntuman.

”Se on vähän kuin leipomista”, Wahlsten sanoo. Jos vain sekoittaisit keskenään vettä, jauhoja ja suolaa ja laittaisit tämän seoksen uuniin, mitään ei tapahtuisi. Mutta jos lisäät taikinajuurta tai hiivaa, silloin aktivoituvat pienet mikrobit syövät jauhojen ravintoaineita ja lisäävät makua ja rakennetta. Lopputuloksena syntyy kaunis leipä. Meidän prosessimme on samankaltainen.”

“**Syvä umamin maku ilman liiallista prosessointia tai lisäaineita.**”

MODERNIA MEIJERITOIMINTAA

Saksan toiseksi suurin luomumaidon tuottaja Gropper modernisoi laitoksiaan tuodakseen markkinoille uusia tuotteita ja vähentääkseen päästöjä

Gropperia on johtanut vuodesta 1929 yksi ja sama perhe. Kolmen sukupolven ajan toiminut saksalainen meijeriyritys hankkii raakamaitonsa 780 maidontuottajalta noin 160 kilometrin säteellä Bissingenistä. Yhteistyökumppanuudet ovat kestäväällä pohjalla, ja sopimukset tehdään kahdeksi–kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Rehti hinnoittelu perustuu markkinoiden keskiarvoihin. ”Ylläpidämme vahvoja toimittajasuhteita jatkuvalla viestinnällä ja yhteistyöllä. Hyvä kommunikaatio edistää luottamusta ja molemminpuolista kasvua”, toimitusjohtaja Heiner Gropper sanoo. ”Tämä lähestymistapa auttaa meitä rakentamaan joustavaa ja kestävää toimitusketjua tulevaisuutta varten.”

Pirstoutuneilla maitomarkkinoilla on kuitenkin vain vähän suuria, rajat ylittäviä toimintoja. Siksi innovaatioiden rahoittaminen on vaikeaa. Kun Gropper halusi laajentaa toimintaansa smoothieihin, mehuihin ja maitopohjaisiin juomiin, se kääntyi Euroopan investointipankin puoleen. Syyskuussa 2024 Euroopan unionin rahoituslaitos investoi 49 miljoonaa euroa Gropperin laitosten nykyaikaistamiseen. Hankkeella saadaan vähennettyä maakaasun käyttöä ja kuljetuspäästöjä automatisoidun varastoinnin ja logistiikan avulla. Hankkeeseen sisältyy myös investointeja uusiutuvan energian tuotantoinfrastruktuuriin. ”Olemme iloisia saadessamme työskennellä Gropperin kanssa, koska kyseessä on perheyritys”, hankkeen parissa Euroopan investointipankissa työskentelevä Karol Czarnecki kertoo. ”Gropperin kaltaiset yritykset ovat Saksan talouden todellinen kulmakivi. Kunnioitamme syvästi heidän ainutlaatuista malliaan, jossa liiketoiminnan vakaus yhdistyy ketterään johtamiseen. Työskentely heidän kanssaan on ollut upea kokemus, joka on syventänyt näkemyksiämme näistä markkinoista.”

Kestävä visio

Gropper haluaa pysyä vihreän siirtymän ja kestäväen kehityksen tavoitteidensa tasalla. Siksi yritys panostaa tuotantolaitostensa modernisointiin, minkä ansiosta energiatehokkailla varastointitekniikoilla ja logistiikalla vältetään turhia kuljetuskilometrejä eri myymälöiden välillä. ”Modernisoinnissa ei ole kyse vain uusista työkaluista ja tekniikoista. Kyse on vision luomisesta kestävälle meijeriteollisuudelle”, toimitusjohtaja Gropper sanoo. ”Tämä visio heijastaa laajempia suuntauksia globaaleilla maitomarkkinoilla, jotka haasteista huolimatta jatkavat innovointia mm. jätteen vähentämisen ja automatisoinnin aloilla.”

Gropper korvaa tuotantolinjojaan uudemmallalla, automatisoidulla tekniikalla ja lisää samalla tuotantokapasiteettiaan. ”Gropper paitsi parantaa tehokkuuttaan ja tuotteidensa laatua, myös säästää energiaa siirtyessään pois maakaasun käytöstä”, sanoo Jean-François De Saedeleer, joka myös on työskennellyt hankkeen parissa Euroopan investointipankissa.

HERKULLINEN RATKAISU

Müncheniläinen Oceanloop tuo katkaravunviljelyn 2000-luvulle huipputeknologiaa hyödyntävän kestävän vesiviljelyn avulla

Valkokatkaravuilla on ongelma: ne ovat niin maukkaita, että ihmiset eivät saa niistä kyllikseen. Katkarapujen kysyntä kasvaa 8 prosenttia vuodessa. Tämän kysynnän tyydyttäminen aiheuttaa kuitenkin valtavia ympäristö- ja sosiaalisia kustannuksia. Valkokatkaravut ovat ympäristöjärjestö Greenpeacen punaisella listalla, koska ne ovat yhteydessä mangrovekasvillisuuden tuhoutumiseen, liikakalastukseen, saastumiseen ja joissakin maissa myös merkittäviin ihmisoikeusloukkauksiin.

Münchenissä toimiva Oceanloop pyrkii muuttamaan tämän asiointilan. ”Täysin automatisoitu, sisätiloissa toimiva katkaravunviljelyteknologiamme ei ole riippuvainen sääolosuhteista. Voimme viljellä yötä päivää, talvella ja kesällä – ja lähes missä päin maailmaa tahansa”, sanoo yrityksen toimitusjohtaja Fabian Riedel.

Vesiviljelyteknologiaan erikoistunut yritys on kehittänyt uudenlaisen katkaravunviljelylaitoksen. Laitoksessa näiden suosittujen merenelävien kasvatusta ja jalostusta onnistuu maalla Euroopan kaltaisissa viileämissä ilmastoissa. Samalla ympäristövaikutukset jäävät vähäisiksi ja eläinten olosuhteet pysyvät optimaalisina.

Urbaanit mangrovat

Yleisimmin katkarapua kasvatetaan ulkona olevissa pyöreissä lammikoissa, mutta Oceanloopin katkaravut kasvavat sisätiloissa pitkissä, ilmastoiduissa altaissa. Altaat jaetaan osioihin siirrettävillä väliseinillä, jotka erottavat katkaravut toisistaan kasvuvaiheen mukaan. Osioissa on päällekkäisiä vaakasuoria kerroksia, jotta eläimet voivat levätä kuten luonnollisessa elinympäristössään. Vesi suodatetaan ja kierrätetään osittain uusiutuvalla energialla toimivassa suljetussa prosessissa, joten antibiootteja tai muita lääkkeitä ei tarvita.

”Huomasimme muutama vuosi sitten, että kun katkaravut saavuttavat tietyn koon, niillä on taipumus viettää paljon aikaa altaan pohjalla nököttäen”, Riedel sanoo. ”Niin ne tekevät luonnossakin, mutta perinteisillä katkaravunviljelylaitoksilla se ei ole mahdollista tilanpuutteen vuoksi. Kaupunkimangrovemme ovat kuin vedenalaisia pilvenpiirtäjiä, jotka antavat katkaravuille paljon enemmän tilaa rentoutua. Uudenlainen kasvatusympäristö on myös tehostanut tuotantojärjestelmäämme huomattavasti, koska katkaravut viihtyvät siinä.”

Nyt yritys pyrkii lisäämään tuotantoaan laajentamalla aluksi Saksan Kielissä, Itämeren rannikolla, käynnissä olevaa pilottihankettaan. Sen jälkeen on tarkoitus avata uusi, paljon suurempi tuuli- ja aurinkoenergialla toimiva viljelmä Espanjan Gran Canarialla. Euroopan investointipankki on myöntänyt yrityksen kunnianhimoisten suunnitelmien rahoittamiseen 35 miljoonaa euroa riskipääomailainaa. Nämä ovat pitkäaikaisia lainoja, joiden tarkoituksena on auttaa varhaisvaiheen ja kasvuvaiheen yrityksiä laajentumaan ilman laimennusvaikutusta nykyisten osakkeenomistajien omistuksille. Rahoituksen tukena on InvestEU-ohjelman takuu. InvestEU on Euroopan unionin lippulaivaohjelma strategisille aloille tehtävien investointien edistämiseksi.

A photograph of two workers, a woman on the left and a man on the right, both wearing Mauritian uniforms consisting of a white hard hat with a blue logo, a yellow high-visibility vest over a plaid shirt, and safety glasses. The woman is wearing a yellow hijab. They are standing in front of a large, white, textured structure, possibly a piece of machinery or a wall. The man is holding a blue clipboard and a pen, looking at it. The woman is looking towards him. A large white circle is overlaid on the image, containing the text '8,4 mrd. €' in pink. The background is a construction site with various pipes and structures.

8,4 mrd.
€

Mauritanialainen paikallispankki rahoittaa EIP:n lainan turvin nuoria ja naisia työllistäviä pienyrityksiä.

VAIKUTTAVIA GLOBAALEJA INVESTOINTEJA

“

Ukrainan on investoitava kriittiseen infrastruktuuriin, jotta se pystyy pitämään elintärkeitä julkiset palvelut käynnissä. Autamme Ukrainaa tässä prosessissa tarjoamalla sille sekä rahoitusta suotuisin ehdon että teknistä apua. Olen ylpeä siellä vaikeissa olosuhteissa tekemästämme työstä. ”

Rafal Rybacki, EU:n itäisten naapurimaiden julkisen sektorin luotonannosta vastaava päällikkö, EIP Global

“

Sukupuolten välinen tasa-arvokuilu kasvaa. Yhteiskunnat ponnistelevat kohti suurempaa osallistavuutta ja kestäväää kehitystä. On välttämätöntä, että sukupuolten tasa-arvoon tähtäävän rahoituksemme määrä kasvaa vuosi vuodelta. Olen ylpeä siitä, että tuemme naisrytittäjien pääomansaantia ja rahoitamme naisten terveyttä edistäviä ratkaisuja. Teemme julkisesta liikenteestä ja kaupunkialueista turvallisempia ja helpommin saavutettavia kaikille, ja annamme naispuolisille viljelijöille mahdollisuuden saavuttaa täyden potentiaalinsa. ”

Yasmine Pagni, sosiaalipolitiikasta vastaava päällikkö, EIP:n Hankkeet-osasto

“

Barbadosin kanssa joulukuussa allekirjoitettu ensimmäinen sopimuksemme velan muuntamisesta ilmastoinvestoinneiksi oli historiallinen merkkipaalu. Kyseessä on innovatiivinen rahoitusväline, joka ohjaa varoja, jotka muuten olisivat menneet Barbadosin vanhojen velkojen korkeisiin korkoihin, ilmastokestävään infrastruktuuriin ja ekosysteemien ennallistamiseen. Tämä on konsepti haavoittuvassa asemassa olevien maiden voimaannuttamiseksi. ”

Alexandra Almeida, vanhempi lainavastaava, EIP Global

VIRTA VIE KOHTI TULEVAISUUTTA

Bosnia ja Hertsegovina luo pohjaa EU-jäsenyydelle hankkeilla, jotka kuvastavat maan kansan voimaa ja sitkeyttä

Joka aamu kello 5.10 lähtee päivän ensimmäinen raitiovaunu Sarajevon läntisestä esikaupungista Ilidžasta kohti keskiaikaista basaaria, Baščaršijaa, joka toimii kaupungin kulttuurikeskuksena. Tästä päivittäisestä matkasta on tullut Sarajevon elämän kulmakivi raitiovaunun 140-vuotisen historian aikana. Sukupolvien ajan asukkaat ovat tehneet tämän matkan, ja raitiovaunusta on tullut osa kaupungin identiteettiä.

Esad Mujagićille raitiovaunu on muutakin kuin liikenneväline – se on hänen elämäntyönsä. ”Kun aloitin työt kaupungin joukkoliikenneyhtiössä 1980-luvulla, en arvannut, että raitiovaunut määrittelisivät urani”, hän sanoo.

Sarajevon raa'an piirityksen aikana 1990-luvulla kaupungin raitiovaunut lakkasivat liikennöimästä ensimmäistä kertaa historiansa aikana, sillä kaupunkiin levinnyt väkivalta tukki niiden reitit. Kahden pitkän vuoden jälkeen raitiovaunuliikenne käynnistyi uudelleen, vaikkei piiritys ollut vielä ohi. Siitä lähtien Mujagić työskenteli joka päivä korjaten luotien ja sirpaleiden aiheuttamia vaurioita. ”Halusimme pitää raitiovaunuliikenteen käynnissä”, Mujagić muistelee. ”Halusimme, että ihmiset saisivat arkielämänsä jonkinlaista normaaliuden tunnetta.”

Sodan jäljet näkyivät Sarajevon vanhoissa raitiovaunuissa vielä vuosia taistelujen loputtua, ja Mujagić kampanjoi uusien vaunujen hankinnan puolesta. Hänen kova työnsä tuotti lopulta hedelmää vuonna 2024. Ensimmäistä kertaa 40 vuoteen Sarajevo esitteli uuden, kirkkaan keltaisen raitiovaunukaluston. Euroopan investointipankki rahoittaa raitiovaunuja kahdella 75 miljoonan euron lainalla. Tavoitteena on vähentää liikennemuutoksia ja ratkaista yksi Sarajevon polttavimmista ongelmista, eli ilmansaasteet.

Raitiovaunut ovat vain yksi monista edistyksen merkeistä, jotka kertovat siitä, että vuosi 2024 muodostui käännekohtaksi Bosnia ja Hertsegovinan pitkän aikavälin hankkeille ja eurooppalaisille tavoitteille. Vuoden 2024 alussa EU-johdajat sopivat virallisesti jäsenyysneuvottelujen aloittamisesta. Eri puolilla maata suuret infrastruktuurihankkeet saavuttavat virstanpylväitä – uusia teitä rakennetaan, tuulipuistoja pystytetään ja sairaaloita parannetaan. Euroopan investointipankki on tehnyt yhteistyötä julkisen ja yksityisen sektorin kanssa tämän edistyksen vauhdittamiseksi.

Edellisen kerran Sarajevon raitiovaunukalusto uusittiin vuonna 1984, kun kaupunki toivotti maailman tervetulleeksi talviolympialaisiin. Mujagić uskoo, että uusi raitiovaunu auttaa osaltaan palauttamaan Sarajevon suurimman hetken tunnelman. ”Tuntuu samalta kuin ennen sotaa. Toivon, että tämä hanke on vain yksi monista, jotka tulevat tekemään Sarajevosta aidosti eurooppalaisen kaupungin ja viemään maata kohti Euroopan unionia.”

Vuosisadan tulva

Sarajevo sijaitsee viiden ikivihreän vuoren ympäröimässä laaksossa Miljacka-joen rannoilla. Joen varrella on eräitä kaupungin tunnetuimpia maamerkkejä, joita ylistetään monissa suosituissa lauluissa. Joen yli kulkee yli tusina siltaa, mukaan lukien Lätinalainen silta, jonka kupeessa ammuttiin kuuluisat Sarajevon laukaukset. Arkkitehtia Franz Ferdinandin salamurhaa pidetään ensimmäisen maailmansodan sytyttäneenä kipinä.

“Tuntuu samalta kuin ennen sotaa.”

Lyhyt ajomatka itään Miljacka-jokea pitkin vie sinut kaupungin keskustasta laajoihin, tummanvihreisiin metsiin. Täällä siirryt Bosnia ja Hertsegovinan liittovaltiosta Serbitasavaltaan, joka on toinen kahdesta sodan jälkeen maahan muodostetusta autonomisesta alueesta. Serbitasavalta, Republika Srpska, jossa asuu pääasiassa serbiväestöä, kattaa suuren osan maan itä- ja pohjoisosista.

Jos käännyt oikealle, tie vie sinut Sarajevon olympiahihtokeskukseen. Jos suuntaat vasemmalle, päädyt yhdelle maan luonnonkauneimmista reiteistä ja saavut lopulta Bijeljinaan, Serbitasavallan toiseksi väkirikkaimpaan kaupunkiin. Sarajevon tavoin myös Bijeljinan lähihistoria on ollut myrskyistä. Toukokuussa 2014 se oli Kaakkois-Euroopan historian pahimpien tulvien keskipisteessä. Tulvat koettelivat yli 100 000:ta ihmistä, ja 33 000 jouduttiin evakuoimaan. Vesi peitti alleen yli 90 000 hehtaaria maata ja 35 000 taloa ja rakennusta. Arviot vahingoista nousivat 1 miljardiin euroon.

Serbitasavallan vesihuoltolaitoksen apulaisjohtaja Miroslav Čvrgić on työskennellyt viime vuosikymmenen ajan hankkeessa, jonka tarkoituksena on suojella aluetta tulevilta tulvilta. Euroopan investointipankin 74 miljoonalla eurolla osarahoittamassa hankkeessa on kunnostettu 160 kilometriä vesikanavia ja 100 kilometriä patoja, mikä on lisännyt alueen kestokykyä ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvien tulvien suhteen. "Olemme nyt suojassa vuoden 2014 kaltaisilta katastrofaalisilta tulvilta, eli niin sanotuilta vuosisadan tulvilta", Bijeljinnassa asuva Čvrgić sanoo.

Kun hän puhuu, taivaalta putoavat ensimmäiset sadepisarat. "Ei haittaa", hän sanoo ja katsoo taivaalle. "Emme enää pelkää sadetta."

"Tunnen vihdoin olevani oikea lääkäri"

Kun tulvat koettelivat kaupunkia vuonna 2014, uusi sairaala tarjosi kipeästi kaivattua tukea. Sairaala oli ensimmäinen Bijeljinnan alueelle rakennettu merkittävä terveydenhuoltolaitos vuoden 1939 jälkeen. "Se oli aikansa suurin terveydenhuollon hanke Serbitasavallassa, ja kaikki katseet kohdistuivat meihin", tuolloin sairaalan johtajana toiminut Siniša Maksimović kertoo.

Uusi sairaala avattiin vuonna 2013 vain kolmen vuoden rakennustöiden jälkeen, ja sillä korvattiin useita vanhentuneita tiloja. Sairaalassa on lähes 250 vuodepaikkaa ja viisi leikkaussalia. "Kaikki oli uutta – laitteet, rakennus. Se oli silloin maan uudenaikaisin terveydenhuoltolaitos", Maksimović kertoo. "Ja olemme onnistuneet ylläpitämään samaa tasoa."

Sairaalassa 24 vuotta työskenneelle osastonhoitaja Radmila Simićille muutto uuteen rakennukseen oli käänteentekevä. "Se tuntui uuden aikakauden alulta terveydenhuollossamme", hän sanoo. "Siitä lähtien edistys on ollut ripeää." Nykyään sairaalaan tulee potilaita kaikkialta Bosnia ja Hertsegovinasta ja jopa naapurimaista. "Tarjoamme huipputason terveydenhuoltoa, jollaista ei aiemmin ollut saatavilla", lastenlääkäri ja sairaalan nykyinen johtaja, tohtori Mikajlo Lazić kertoo.

Sairaalan rakentaminen oli osa Euroopan investointipankin rahoittamaa 115 miljoonan euron hanketta, johon sisältyi myös Serbitasavallan suurimman kaupungin, Banja Lukan, klinisen keskussairaalan jälleenrakentaminen. Vuonna 2023 EIP myönsi toisen lainan, jolla tuetaan Banja Lukan yliopiston uuden lääketieteellisen kampuksen rakentamista ja klinisen keskussairaalan jatkuvaa kehittämistä. "Tärkeintä on, että potilaamme ovat tyytyväisiä", Simić sanoo.

Sairaala oli myönteinen mullistus sekä potilaille että henkilökunnalle. ”Kun uusi rakennus avattiin”, Maksimović muistelee, ”eräs kollega tuli luokseni yövuoron jälkeen ja sanoi: 'Vihdoinkin tunnen olevani oikea lääkäri.'”

”Joki merkitsee elämää”

Sava- ja Drina-jokien välissä sijaitseva Bijeljina ei ole ainoa jokien määrittelemä alue Bosnia ja Hertsegovinassa. Koko maa on saanut nimensä Bosna-joesta, joka tulee illyriankielisestä, juoksevaa vettä merkitsevästä sanasta. Mikään joki ei kuitenkaan määrittele tiettyä aluetta enemmän kuin Neretva etelässä. 225 kilometriä pitkä Neretva on kuuluisa smaragdinvihreästä, jääkylmästä vedestään – vesi on itse asiassa maailman kylmintä. Joki kulkee jylhien rotkojen ja historiallisten kaupunkien läpi. Kaupungeista merkittävin on Mostar, jossa sijaitsee yksi maan tunnetuimmista maamerkeistä, ikoninen Stari Most -silta. Silta tuhoutui 1990-luvun sodassa, mutta rakennettiin sittemmin uudelleen ja toimii nyt vahvana sovinnon symbolina.

”Kun olin nuori, uimme joessa aivan kaupungin keskustassa sijaitsevilla rannoilla, vain 50 metrin päässä vanhasta kaupungista”, koko ikänsä kaupungissa asunut Emir Nuspahić kertoo. ”Pidimme sitä itsestäänselvyytenä.” Huonosti hoidetut viemärijärjestelmät ovat heikentäneet veden laatua, mikä uhkaa joen kuuluisia turkoosin ja vihreän sävyjä. ”Kaupungin laajentuessa viemäriverkoston suunnittelu jätettiin retuperälle, ja joenvarren kasvillisuuden taakse jäi piiloon lukuisia jätevesivuotoja”, hän selittää.

Mostarissa syntynyt ja kasvanut Nuspahić ei ole koskaan lähtenyt kaupungista, vaan on kasvattanut perheensä noilla jokirannoilla. ”Sanotaan, että elämä on kuin joki, mutta täällä joki on elämä”, hän sanoo.

Nuspahić on päättänyt palauttaa joen entiseen loistoonsa. Hän on viimeiset kymmenen vuotta johtanut joen puhdistushanketta Mostarin kaupungin hallinnossa. ”Olemme asentaneet halkaisijaltaan suuria lietekaapimia joen molemmille reunoille, jotta viemärit eivät laske suoraan Neretvaan. Ja tuloksia on jo nähtävissä.”

Vain 25 kilometriä Mostarista luoteeseen toinenkin mies pyrkii pelastamaan paikallisen jokensa. Boro Đolo on varttunut Lištica-joen rannalla. ”Täällä ihmiset oppivat uimaan ennen kuin oppivat kävelemään”, hän sanoo.

Lempeä-ääninen isoisa Đolo viettää vapaa-aikaansa työskennellen paikallisen järjestön kanssa alueen alkuperäisen kalakannan palauttamiseksi. Hän on myös ammattilainen, sillä Đolo on työskennellyt 35 vuotta vesialalla Široki Brijegin kaupungin palveluksessa. Työssään hän johtaa hanketta, jonka tavoitteena on parantaa jätevesihuoltoa Lištican suojelemiseksi. Kaupunki on rakentanut ja kunnostanut jo 25 kilometriä viemärilinjoja ja 4 kilometriä hulevesiviemäreitä. Parhaillaan se on rakentamassa puhdistamoa kaupungin 15 000 asukkaalle.

Mostarin ja Široki Brijegin hankkeet ovat osa Euroopan investointipankin rahoittamaa laajempaa hanketta, jolla pyritään parantamaan vesi- ja jätevesihuoltoa koko Bosnia ja Hertsegovinan liittovaltiossa. Näihin hankkeisiin investoidut 60 miljoonaa euroa ovat osa pankin laajempaa 240 miljoonan euron sitoumusta maan vesi-infrastruktuurin ja tulvasuojelun kehittämiseksi.

Tuulta purjeisiin

Euroopan investointipankki ei pelkästään suojele ympäristöä. Se myös auttaa Bosnia ja Hertsegovinaa valmistautumaan vihreään siirtymään tukemalla maan uusiutuvan energian tavoitteita. EIP:n kehitysrahoitukseen keskittyvä EIP Global -osasto on allekirjoittanut 36 miljoonan euron lainan maan julkisen sähköyhtiön kanssa. Laina on osoitettu 50 MW:n tuulipuiston rakentamiseen maan keskiosassa sijaitsevan Vlašić-vuoren ylätasangolle.

Tuulipuiston on määrä vahvistaa maan energiahuoltoa ja lisätä uusiutuvan energian tuotantoa. Perinteisestä lammasjuustostaan tunnetulle Vlašićin vuorelle nousee pian 18 tuuliturbiinia. Hankkeen vuotuisen sähköntuotannon odotetaan olevan yhteensä 115 GWh, mikä kattaa 20 000 kotitalouden sähköntarpeen ja vähentää hiilipäästöjä 140 000 tonnia vuodessa. Tämä vastaa vaikutusta, joka saataisiin 33 000 auton poistamisella liikenteestä.

Laina täydentää Euroopan unionin Länsi-Balkanin investointikehyksen kautta myöntämiä 21 miljoonan euron avustuksia.

Tien päällä

Samaan tapaan kuin Neretva-joki yhdistää Hertsegovinan asukkaita, alueen läpi kulkeva uusi tie tulee yhdistämään koko maan.

Tämä Corridor Vc -nimellä tunnettu 679 kilometriä pitkä maantie ulottuu Budapestista aina Kroatian rannikolle asti, ja suurin osa sen reitistä kulkee Bosnia ja Hertsegovinan läpi. Moottoritie yhdistää ihmiset ja yritykset, lyhentää matka-aikoja ja vahvistaa taloussuhteita. Se kuvastaa myös maan todellista ja symbolista tietä kohti Euroopan unionia.

Corridor Vc on maan suurin infrastruktuurihanke, joka käsittää yli 148 siltaa ja 46 tunnelia. Vuonna 2024 merkittäviä virstanpylväitä olivat maan pisimmän tunnelin puhkaiseminen ja Neretva-joen yli johtavan 1 kilometrin pituisen Hertsegovinan sillan käyttöönotto. Euroopan investointipankilla on keskeinen rooli tässä kehityksessä, sillä se on tähän mennessä sijoittanut Corridor Vc -hankkeeseen yli miljardi euroa.

“Emme enää pelkää sadetta.”

OIKEILLA RAITEILLA

Albania kunnostaa rautateitään EU:n taloudellisella ja teknisellä tuella vähentäen samalla päästöjä

Albanian keskiosassa sijaitsevan Vorën kaupungin ja Montenegron rajan välillä junat kulkevat keskimäärin vain 50 kilometrin tuntinopeudella. Syynä on vuosikymmeniä laiminlyöty rata. Osana maan kestävä kasvun strategiaa hallitus investoi rautatieverkon nykyaikaistamiseen. Suunnitelmaan kuuluvat päästöjen vähentäminen, turvallisuuden parantaminen ja matka-aikojen lyhentäminen. Hanke yli kaksinkertaistaa junien keskinopeuden radalla jopa 120 kilometriin tunnissa.

Hanke on osa Euroopan komission talous- ja investointisuunnitelmaa ja hyöttyy EU:n rahoituspaketista, johon kuuluu 100 miljoonan euron laina Euroopan investointipankilta, 126 miljoonan euron investointiavustus Länsi-Balkanin investointikehyksestä ja 98,75 miljoonan euron laina Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankilta.

TEN-T-liikenneverkon Välimeren käytävän jatkeena toimiva Vorë-Hani i Hotit -rautatielinja yhdistää Tiranan Podgoricaan ja edelleen Euroopan tärkeimpään rautatieverkkoon. Se on osa hallituksen suunnitelmaa kunnostaa Durrësin kaupungista pohjoiseen ja itään haarautuvaa rataa noin 420 kilometrin matkalta. Pääosin vuosina 1947–1987 rakennettu Albanian rautatieinfrastruktuuri on ajan mittaan rapistunut varojen puutteen ja riittämättömän kunnossapidon vuoksi. Tilannetta pahensi maata vuonna 2019 koetellut tuhoisa maanjäristys.

Albania aikoo nykyaikaistaa, rakentaa uudelleen ja sähköistää yli 75 prosenttia rautatieverkostaan seuraavan vuosikymmenen aikana.

“**Meitä on täällä paljon, ja me kaikki autamme toisiamme.**”

”Euroopan investointipankki on edelleen yksi tärkeimmistä kumppaneistamme useiden strategisten tie- ja rautatieinfrastruktuurihankkeiden toteuttamisessa”, sanoo Albanian varapääministeri, infrastruktuuri- ja energiaministeri Belinda Balluku.

Euroopan unionin rahoituslaitos on tähän mennessä sijoittanut Länsi-Balkanin rautateihin yli 1,9 miljardia euroa, ja on siten yksi suurimmista tämän sektorin rahoittajista alueella. Rahoituksen ohella tukena on myös Euroopan komission ja Euroopan investointipankin rahoittama JASPERS-neuvontaohjelma. Sen asiantuntijat ovat laatineet toimintasuunnitelman Albanian rautatieinfrastruktuurihankkeiden hallinnon vahvistamiseksi.

”Neuvontatukemme on luonut rautatieyhtiön ympäristön, jossa yhtiön työntekijät voivat kehittää taitojaan ja saada verkoston niin sanotusti oikeille raiteille”, JASPERS-yhteydenpidon vastuuhenkilö Jakubik Denis kertoo.

”Tällä odotetaan olevan myönteinen vaikutus maahan, sillä hanke edistää myös Albanian rautateiden asteittaista integroitumista Euroopan rautatieverkkoon ja EU-markkinoihin. Sitä kautta se vie maan EU-jäsenyyssprosessia eteenpäin.”

ME KAIKKI AUTAMME TOISIAMME

Ukrainan jälleenrakennus keskittyy lämmitykseen, sähköön, veteen, sairaaloihin, naisten tukemiseen ja kouluihin

Vadym Chursinin äiti kuoli jo kauan ennen sotaa. Hänen isänsä Dmytro on ollut hänen vanhempansa ja paras ystävänsä pienestä pitäen. He ovat kasvaneet entistä läheisemmiksi sen jälkeen, kun he joutuivat pakenemaan lähellä Ukrainan etelärajaa sijaitsevasta kotikaupungistaan venäläisten miehitettyä kaupungin. ”Talostamme on nykyään tuskin mitään jäljellä, eikä vanhassa kotikaupungissamme ole enää yhtään rakennusta pystyssä”, 16-vuotias Vadym kertoo. Viimeiset kaksi vuotta isä ja poika ovat vuokranneet talonpuolikasta Odessassa, lähellä Vadymin uutta koulua. ”Meitä kutsutaan 'siirtymään joutuneiksi ihmisiksi'. Meitä on täällä paljon, ja me kaikki autamme toisiamme.”

Vadym käy Odessan koulua nro 41, joka on yksi ensimmäisistä Euroopan investointipankin ensimmäisessä Ukrainan jälleenrakennusohjelmassa korjatuista kouluista. Euroopan investointipankki auttaa kunnostamaan yli 300 koulua, päiväkotia, sairaalaa ja yhteiskunnan tukemaa asuntolaa noin 150 ukrainalaisessa kaupungissa. Ohjelman puitteissa on parannettu sähkö-, kaasu-, vesi- ja jätevesihuoltoa sekä kiinteän jätteen käsittelyä yli kymmenellä alueella, ja valmiiksi on saatu jo yli 100 hanketta. Uusia avunpyyntöjä tulee joka viikko.

Keskeiset aloitteemme

- EIP-ryhmä on kolmen viime vuoden aikana myöntänyt yli 2 miljardia euroa Ukrainan kaupunkien korjaamiseen ja kiireellisten tarpeiden kattamiseen. Pankki on lainannut noin 4 miljardia euroa Ukrainan naapurimaille auttaakseen asuntojen, koulujen, sairaanhoidon ja työpaikkojen järjestämisessä pakolaisille.
- Yksi uusimmista käytettävissä olevista rahoitusvälineistä on EU for Ukraine -rahasto, jonka tarkoituksena on kunnallisten rakennusten jälleenrakentaminen, julkisten palvelujen palauttaminen ja yrittäjien tukeminen. Euroopan unionin maat ovat luvanneet yli 420 miljoonaa euroa tähän rahastoon.
- Euroopan investointipankki on mukana Ukrainan tukiväline -nimisessä Euroopan unionin rahoitusmekanismissa. Kyseessä on 50 miljardin euron jälleenrakennusohjelma, joka kestää vuoteen 2027 asti. Pankki kohdistaa yli 2 miljardia euroa tästä rahastosta energainfrastruktuuriin, teihin, rautateihin, vesihuoltoon, asumiseen ja koulutukseen.
- Tärkeitä hankkeita vuonna 2024 olivat muun muassa poliisin, ambulanssin tai palokunnan hälyttämisen mahdollistavan eurooppalaisen 112-hätänumeropalvelun laajentaminen Ukrainassa, tuki Ukrainan ensimmäiselle digitaadoille ja -koulutukselle omistetulle innovaatiopuistolle UNIT.Citylle sekä Kiovan uusien metrovaunujen hankintaan osoitettu 50 miljoonan euron laina.
- Syyskuussa 2024 Euroopan unionin rahoituslaitos ehdotti 600 miljoonan euron suuruista energiahuollon pelastussuunnitelmaa Ukrainan auttamiseksi talven lähestyessä, jotta voidaan varmistaa, että yrityksille ja kodeille riittää sähköä ja lämpöä. Sähköasemien suojaamiseksi pommituksilta rakennetaan erityisiä suojia.

PÄÄOMILLA SAADAAN ASIOITA AIKAAN

Euroopan investointipankki sijoittaa vaikuttavuusrahastoihin, joiden rahoittamissa hankkeissa saadaan aikaan todellista edistystä niin eteläisen Afrikan logistiikassa kuin Itä-Aasian merituulivoimassakin

Joka päivä 1 000 rekkaa ylittää Etelä-Afrikan ja Mosambikin rajan matkallaan Maputon satamaan. 100 kilometrin ajomatka rannikolle kestää yleensä jopa 12 tuntia. Kromin, magnetiitin ja sitrushedelmien kaltaisilla hyödykkeillä kuormatuilta rekoilta kuluu kuusi–kahdeksan tuntia pelkästään rajan ylittämiseen ja tullimuodollisuuksien hoitamiseen. Muutama kilometri ennen ruuhkaa haarautuu kuitenkin uusi tie vaihtoehtoiselle rajanylityspaikalle, jossa palvelee eteläafrikkalainen The Logistics Group -yhtiö. Euroopan investointipankkiryhmä on tukenut yhtiötä lähes 75 miljoonan dollarin sijoituksella kapkaupunkilaisen Africa Infrastructure Investment Managersin hoitamiin rahastoihin. Uudella tulliasemalla muodollisuudet kestävät vain 45 minuuttia, ja tavarat siirretään suoraan Maputoon kulkeviin juniin. ”Kuorma-autolle ei tarvita pysäköintipaikkaa, autosta ei tarvitse nousta ulos eikä paperien kanssa tarvitse sählätä”, The Logistics Groupin toimitusjohtaja Anton Potgieter selittää. Ajan säästämisen lisäksi raja-asema auttaa asiakkaita säästämään rahaa ja vähentämään hiilidioksidipäästöjä.

Euroopan investointipankki tukee The Logistics Groupia ja muita vastaavia yrityksiä, joiden hankkeet edistävät Euroopan unionin poliittisia tavoitteita eteläisen Afrikan kaltaisilla alueilla, sijoittamalla kokeneisiin ja asiantunteviin vaikuttavuusrahastoihin. ”Jos asioita halutaan saada aikaan kentällä, tarvitaan pääomaa”, sanoo Gergely Horvath, Euroopan investointipankin investointiasiantuntija. ”Sillä saadaan asioita oikeasti tapahtumaan.” Euroopan investointipankki on tehnyt yhteistyötä Africa Infrastructure Investment Managers -yhtiön kanssa vuodesta 2008 lähtien. Pankki teki 30 miljoonan euron lisäsijoituksen yhtiön rahastoihin vuonna 2024.

Made in Taiwan

Sijoittamalla kokeneiden rahastonhoitajien hoitamiin kohdennettuihin rahastoihin Euroopan investointipankki pystyy edistämään Euroopan unionin poliittisia tavoitteita kumppaneidensa kanssa eri puolilla maailmaa. Esimerkiksi Copenhagen Infrastructure Partnersin Global Markets Fund II -rahastoon tekemänsä 100 miljoonan dollarin sijoituksen kautta pankki tukee osaltaan merituulivoimateollisuutta kehittyvillä markkinoilla. Tanskalaisen rahastonhoitajan Changfang-Xidao-merituulipuisto sijoittuu 11 kilometrin päähän Taiwanin länsirannikolta ja valmistuu toukokuussa 2024. Täyteen toimintaan päästyään tuulipuiston odotetaan tuottavan lähes 600 megawattia sähköä, mikä kasvattaa saaren merituulivoiman tuotantokapasiteettia 25 prosentilla.

“ Jos asioita halutaan saada aikaan kentällä, tarvitaan pääomaa. ”

MONINAINEN TULEVAISUUS

Mauritanialainen paikallispankki tarjoaa lainoja naisyrittäjille ja nuorille parantaakseen näiden mahdollisuuksia yritystoiminnan harjoittamiseen tai työpaikan hankkimiseen

Kun Cheikh Mohamed Elkarachi otti isänsä yrityksen vastuulleen koronaviruspandemian aikana, yksi ensimmäisistä hänen tekemistään muutoksista oli naisten työolojen parantaminen. ”Halusin palkata meille naisia, mutta meillä ei ollut edes naisten vessoja”, Mauritanian suurimpiin vaahtomuovi- ja patjatoimittajiin kuuluvan Rim Foamin toimitusjohtaja kertoo. ”Järjestin erilliset vessat, jotta naiset viihtyisivät meillä paremmin, ja aloin palkata naisia keskeisiin tehtäviin. Mielestäni maani yritysten on monipuolistuttava.”

Näiden parannusten toteuttamiseksi ja tuotannon laajentamiseksi Elkarachi otti toukokuussa 2024 pienen lainan paikalliselta Bank for Commerce and Industry of Mauritania -pankilta. Tämä pankki pystyi tukemaan Elkarachia ja monia muita yrittäjiä, koska se oli saanut 20 miljoonan euron lainan Euroopan investointipankilta. EIP myönsi lainan helmikuussa 2024 tarjotakseen rahoitusapua pk-yrityksille painottaen erityisesti sellaisia yrityksiä, jotka työllistävät nuoria ja naisia Mauritaniasa. Vuoden 2024 lopulla Bank for Commerce and Industry oli jo myöntänyt niin paljon pieniä lainoja, että niiden kokonaismäärä oli noin puolet Euroopan investointipankilta saadusta rahoituksesta.

Rohkeutta panostaa ideoihin

Euroopan investointipankin lainan päätavoitteena on lisätä työllisyyttä ja kannustaa useampia ihmisiä perustamaan yrityksiä. Mauritanian talous kärsi pahasti pandemian aikana, ja yritysten kasvu vaatii paljon investointeja. Bank for Commerce and Industry -pankin vuonna 2024 tukemiin yrityksiin kuuluu Elkarachin vaahtomuoviyritys, yksityisiä lääkäriasemia, aurinkopaneelien asentajia, pastanvalmistajia sekä riisinkäsittelylaitteita myyvä yritys.

Mauritaniasa taloudellinen osallisuus on monia naapurimaita, kuten Marokkoa ja Senegalia, heikommalla tasolla varsinkin naisten osalta. Naisten osuus työvoimasta on noin 26 prosenttia. Maailmanpankin mukaan taso on pysynyt suunnilleen samana viimeiset vuosikymmenet. Miehistä työelämässä on lähes 60 prosenttia. Naisten työllistymisen tukeminen kasvattaa huomattavasti bruttokansantuotetta. Myös nuorisotyöttömyys on Mauritaniasa korkea, noin 24 prosenttia.

“**Mielestäni maani yritysten on monipuolistuttava.**”

Saadakseen tukea Bank for Commerce and Industry -pankilta mauritanialaisen yrityksen on osoitettava, että se pyrkii noudattamaan maailmanlaajuisia 2X-haastetta. 2X-haaste on tasa-arvoaloite, joka käynnistettiin vuonna 2018 pidetyssä G7-maiden talouskokouksessa, jotta kehitys pankit investoisivat naisiin enemmän. 2X-haasteen uusin tavoite on investoida vähintään 20 miljardia dollaria naisten auttamiseen vuosina 2024–2027. ”Mauritaniasa on valtavat mahdollisuudet kestäväan kasvuun erityisesti maan rikkaiden luonnonvarojen, uusiutuvien energialähteiden kehittämisen ja vahvan kalatalouden ansiosta”, sanoo Euroopan investointipankin Länsi-Afrikan lainavastaava Marc-Antoine Coursaget. ”Naisia ja nuoria voimaannuttamalla voimme hyödyntää nämä vahvuudet ja luoda kestävämmän talouden.”

8

PÄÄOMA- MARKKINAU- NIONI

“

Jatkamme urauurtavaa työtämme, jotta voimme osoittaa hajautetun tilikirjan teknologian potentiaalin pääomamarkkinoiden avoimuuden, tehokkuuden ja turvallisuuden edistämiseksi. Marraskuussa toteutimme neljä digitaalista transaktiota – kolme joukkolainan liikkeeseenlaskua ja yhden joukkolainasijoituksen – tiiviissä yhteistyössä merkittävien markkinatoimijoiden kanssa. Tämä on tärkeä askel digitaalisten ratkaisujen testaamisessa ja edistämiseksi sekä niiden integroimisessa eurooppalaiseen rahoitusalan ekosysteemiin. ”

Marco Zimmermann, varainhoidosta ja pääomamarkkinoista vastaava johtaja, EIP:n rahoitus ja varainhoito -osasto

ALUSTOJA PÄÄOMALLE

Pääomamarkkinaunioni edistää arvopaperistamis- ja riskipääomamarkkinoita reaalityalouteen tehtävien investointien kasvattamiseksi. Eurooppalaiset edelläkävijät ovat jo osoittaneet, miten tämä voisi toimia

Kun Vitoria-Gasteizissa sijaitseva IPM Rubi tarvitsi päivitystä meistauslinjastoonsa, mid-cap-yritys kääntyi rahoitusasioissa Banco Santanderin puoleen. Espanjalaispankin myöntämä 4 miljoonan euron laina auttoi IPM Rubia uudistamaan Galiciassa ja Álavan alueella sijaitsevat tehtaansa. Uudistuksen ansiosta yritykselle myönnettiin lokakuussa 2024 kestävyyspalkinto, koska se oli saanut vähennettyä energiakulutuksensa ja siten myös päästöt puoleen. Laitteistouudistuksella varmistettiin myös, että 400 työntekijää työllistävä IPM Rubi pysyy autoteollisuuden kehityksen mukana ja säilyttää kaksi suurinta asiakastaan, Mercedes Benzin ja Stellantisin. Jälkimmäinen omistaa monia tunnettuja automerkkejä, kuten Fiat, Opel ja Peugeot.

”Meille muutos oli dramaattinen ja välttämätön. Ilman tätä hanketta yritys ei olisi selviytynyt”, toimitusjohtaja Ricardo Romo sanoo. ”Eikä se olisi onnistunut ilman rahoitusta.”

Uudistetut tuotantolinjat on tarkoitettu henkilöautotuotannon tarpeisiin. Romo kuitenkin odottaa, että hänen on pian tehtävä vastaavat parannukset kuljetusajoneuvopuolen linjastoihin. ”Tarkoituksemme on palata pankkien luo hakemaan lisää rahoitusta”, hän sanoo, ”jotta pysymme autoteollisuuden sähköistymisen mukana”.

“ Ilman tätä hanketta yritys ei olisi selviytynyt. ”

Tässä kohtaa 128 miljoonan euron liikevaihtoa tekevän IPM Rubin meistausliiketoiminnan mutterit ja pultit kohtaavat arvopaperistamisen salaperäisen, aineettoman maailman. Banco Santander paketoi IPM Rubille myöntämänsä lainan kaltaiset lainat arvopapereiksi, myy arvopaperit sijoittajille ja käyttää tuotot puolestaan uusien lainojen myöntämiseen – vaikkapa IPM Rubin tulevaan kuljetusajoneuvolinjastoon tarvittavaan lainaan.

Arvopaperistaminen on valtava ja likvidi markkina Yhdysvalloissa ja Aasiassa. Eurooppa yrittää saada ne kiinni, jotta IPM Rubin kaltaisille reaalityalouden kannalta elintärkeille yrityksille saataisiin enemmän rahoitusta. Euroopan investointipankki sijoittaa eurooppalaisten pankkien arvopaperistamistransaktioihin ja kehittää innovatiivisia arvopaperistamistrakenteita, joiden se toivoo johtavan markkinoiden kasvuun. Tämä on yksi tapa, jolla pankki tukee koko mantereen yhteisten pääomamarkkinoiden eli pääomamarkkinaunionin luomista.

Tehokasta rahoitusta pk-yrityksille

Yhdysvaltoihin ja Aasiaan verrattuna tiukka sääntely on jossain määrin hidastanut arvopaperistamismarkkinoiden kasvua Euroopassa. Tämä koskee erityisesti korkean luottoluokituksen ja matalan tuoton operaatioita. Tilannetta parantaakseen EIP-ryhmä tukee innovatiivisia pankkeja tekemällä suuria sijoituksia arvopaperistamistransaktioihin, mikä tekee markkinoista likvidimmät.

Se on osa Euroopan unionin rahoituslaitoksen suunnitelmaa pääomamarkkinaunionin eteenpäin viemiseksi. Samalla se myös avaa rahahanat pienille ja keskisuurille yrityksille eri toimialoilla, kuten ilmasto- ja innovaatiotoiminnan kaltaisilla keskeisillä aloilla. ”Lisäämme läsnäoloamme arvopaperistamismarkkinoilla”, Euroopan investointipankin lainavastaava Manuel Conthe sanoo. ”Se on tehokas tapa rahoittaa pk-yritysten lainoja.”

Tämän vuoksi EIP-ryhmä lähti 530 miljoonan euron sijoituksella mukaan Banco Santanderin kanssa toukokuussa 2024 allekirjoitettuun arvopaperistamisoperaatioon. Euroopan investointipankki sijoitti

“**Meidän on suunnattava EIP-ryhmän investoinnit ja ponnistelut strategisesti sinne, missä markkinat ja liikkeeseenlaskijat tarvitsevat meitä eniten.**”

440 miljoonaa euroa korkean etuoikeusluokan arvopapereihin, jotka rakentuivat Santanderin asiakkailleen myöntämien lainojen poolin päälle. Lisäksi 60 miljoonaa euroa sijoitettiin investointiluokkaa matalamman tason luottoeriin. Vastineeksi Santander lupasi myöntää kaksinkertaisen määrän uusia lainoja espanjalaisille pk- ja mid-cap-yrityksille, jotka ovat elintärkeitä maan taloudelle ja joilla on ratkaiseva rooli työllisyyden ja kasvun edistäjinä. ”Myydällä näitä joukkovelkakirjoja vapautamme kapasiteettia asiakkaille myönnettäviin uusiin lainoihin”, sanoo Koldo Oleaga Gascue, Santanderin Madridissa sijaitsevan, varojen tehokkaasta käytöstä vastaavan yksikön johtaja. ”Kierrätämme pääomaa ja lisäämme tukea yhteisöille ja asiakkaillemme.”

Arvopaperistamismarkkinoiden aukkoa täyttämässä

Euroopan arvopaperistamismarkkinat ovat kasvaneet jonkin verran viime vuosikymmenen puolivälistä lähtien. Kasvu on kuitenkin rajoittunut pääosin matalan riskin strukturoituihin luottoeriin. Useimmista arvopaperistetuista rakenteista valtaosan muodostavat senior-luokan arvopaperit, joissa riski ja siten myös tuotto on pienempi. Ne käsittävät paketista usein lähes 80 prosenttia, kuten mainitussa Santanderin arvopaperistamisoperaatiossa. Tämä tarkoittaa, että Santanderin kaltaisten pankkien on laskettava markkinoille merkittävä määrä tällaisia luottoeria.

Tässä EIP-ryhmän sijoituksilla on suuri merkitys. ”Ostamalla huomattavan osan senior-erästä EIP-ryhmä helpottaa erittäin suurten transaktioiden koko rakenteen saattamista markkinoille”, sanoo Euroopan investointirahaston strukturoidun rahoituksen analyytikko Bálint Kónya.

Euroopan investointirahasto on Euroopan investointipankkiryhmän pk-yrityksiin keskittyvä tytäryhtiö. Vaikka sen Santanderin arvopaperistamistransaktioon tekemä sijoitus oli paljon pienempi, 30 miljoonaa euroa, Euroopan investointirahaston synteettisten arvopaperien asiantuntemus oli keskeisen tärkeää sekä EIR:lle että EIP:lle kyseisten arvopaperistamistransaktioiden strukturoinnissa, neuvotteluissa ja toteuttamisessa. Euroopan investointirahaston rahoitusosuuteen, jonka ansiosta Santander sitoutui myöntämään 60 miljoonan euron lainasalkun pk-yrityksille ja pienille mid-cap-yrityksille, sisältyi myös ehto, jonka mukaan 30 prosenttia uusista lainoista tulee suunnata kestäviin investointeihin ja 20 prosenttia ”sukupuolten välistä tasapainoa edistävään rahoitukseen”, kuten naisrytittäjien johtamiin yrityksiin.

Euroopan investointirahaston vanhempi sijoituspäällikkö Karen Huertas uskoo, että nämä sopimukset osoittavat EIP-ryhmän arvon pääomamarkkinaunionissa. ”EIP-ryhmän osallistuminen näihin transaktioihin osoittaa, että arvopaperistamistransaktiot ovat taloudellisesti tehokkaita ja että niitä voidaan laskea tehokkaasti markkinoille tavalla, joka edistää Euroopan talouden kasvua”, Huertas sanoo. ”Meidän on suunnattava EIP-ryhmän investoinnit ja ponnistelut strategisesti sinne, missä markkinat ja liikkeeseenlaskijat tarvitsevat meitä eniten.”

Euroopan unionissa syntynyt ja kasvanut

Eurooppalaiset yritykset ovat yleensä riippuvaisempia pankkirahoituksesta kuin vastaavat yritykset Yhdysvalloissa ja Aasiassa, missä on suuremmat pääomasijoitusmarkkinat. Tämä seurauksena eurooppalaiset startup-yritykset päätyvät usein yhdysvaltalaisen sijoittajien ostolistalle. Euroopan pääomamarkkinoilta puuttuu myös Yhdysvaltain markkinoiden kaltaista syvyyttä, koska ne ovat kansalliset ja siten suhteellisen rajalliset.

Viimeisin sysäys pääomamarkkinaunionin luomiseksi alkoi Euroopan komission vuonna 2020 tekemästä aloitteesta. Maaliskuussa 2023 Brysselissä pidetyssä eurohuippukokouksessa EU-maiden johtajat kehittivät ”tehostamaan pääomamarkkinaunionin edistämiseen pyrkiviä yhteisiä toimia, joihin osallistuvat poliittiset päättäjät ja markkinatoimijat kaikkialla unionissa”. Lokakuussa 2024 EU:n valtiovarainministerit ilmoittivat suhtautuvansa myönteisesti Euroopan investointipankin ehdotuksiin pääomamarkkinaunionin syventämiseksi.

Pääjohtaja Nadia Calviño on nostanut esiin useita tapoja, joilla Euroopan investointipankki voisi tarjota joitakin pääomamarkkinaunionin rakennuspalikoita, jotta ”Euroopan unionissa syntyneet ideat pysyisivät Euroopan unionissa”. Yksi näistä ideoista on arvopaperistamisjärjestelmä, joka mahdollistaisi standardoidummat sopimukset, toisi pienemmät pankit mukaan ja vapauttaisi niiden pääomaa pk-yrityksille myönnettäviin lainoihin.

Ripeämpiä aikatauluja

Standardointi on tärkeää, koska räätälöityjen arvopaperistamisoperaatioiden järjestely on monimutkaista ja vie paljon aikaa.

Euroopan investointipankki allekirjoitti heinäkuussa sopimuksen suuren ranskalaisen pankkikonsernin BPCE:n kanssa. Euroopan investointipankki ja Euroopan investointirahasto ostivat siltä senior-tason joukkovelkakirjoja – EIP teki 750 miljoonan euron sijoituksen ja EIR sijoitti 50 miljoonaa euroa. Vastineeksi BPCE sitoutui myöntämään kolmen vuoden aikana kaksi kertaa tuon summan arvosta uusia lainoja. Euroopan investointipankki myöntää ensimmäistä kertaa Ranskassa uudentyyppisiä lainoja pienille innovaatioyrityksille mm. terveysteknologian alalla. ”Tätä haluamme ehdottomasti tehdä enemmänkin”, sopimuksen parissa

työskennellyt Euroopan investointipankin lainavastaava Nicolas Mardam-Bey hehkuttaa. ”Pääomamarkkinaunionin pitäisi höllentää sääntelyä, jotta liikkeeseenlaskuja voidaan lisätä.”

“**Euroopan investointipankin operaatioiden mittakaava mahdollistaa taloudellisen tehokkuuden.**”

Pääomamarkkinaunionin etenemistä odotellessa Euroopan investointipankin sijoitukset helpottavat järjestelyitä, joita ei

ehkä muuten tehtäisi lainkaan. ”Euroopan investointipankin operaatioiden mittakaava mahdollistaa taloudellisen tehokkuuden”, sanoo BPCE:n Natixis-investointipankkiyksikön johtava asiantuntija Jean-Philippe Foeillet. ”Nämä transaktiot vaativat resursseja, aikaa ja tietotekniikkaa, joten mittakaavaeduilla niiden hallinnoinnista saadaan kannattavampaa.”

Euroopan investointipankin sopimuksen laajuuden vuoksi Foeillet tietää saavansa muita sijoittajia mukaan samaan rakenteeseen.

Rakenteista alustoihin

BPCE:n kauppaa varten kehitetty rakenne on jopa tyypillistä arvopaperistamisoperaatiota monimutkaisempi – ja innovatiivisempi.

Useimmat arvopaperistamisoperaatiot edustavat tiettyä ajanjaksona myönnettyjen lainojen poolia. BPCE:n järjestely antaa ranskalaiselle pankille mahdollisuuden korvata poolin lainat määräjain uusilla lainoilla. Pankki voi siis ylläpitää samaa rakennetta tehokkaasti ja pitää sitä toiminnassa vuosikymmeniä, vielä kauan sen jälkeen, kun ensimmäiset lainat on jo maksettu pois. ”Se on siten lähempänä sellaista arvopaperistamisalustaa, jollaisen Euroopan investointipankki voisi perustaa osana pääomamarkkinaunionin tukemista”, BPCE:n sopimuksen parissa työskennellyt Euroopan investointirahaston strukturoidun rahoituksen johtaja Jesper Skoglund sanoo. ”Haluamme lisätä tällaisten arvopaperistamisvälineiden käyttöönottoa uuden luotonannon edistämiseksi”, hän sanoo. ”Se luo Eurooppaan aktiivisemmat arvopaperistamismarkkinat ja lisää luotonantoa reaalityöelämään.”

Tekniikan mestarit

Euroopan investointirahasto on myös EIP-ryhmän toisen pääomamarkkinaunionia koskevan aloitteen takana. Kyseessä on käytännössä oma investointialustansa.

European Tech Champions -aloitteella pyritään paikkaamaan Euroopan pääomasijoitusmarkkinoiden aukko houkuttelemalla liikkeelle julkisia ja yksityisiä varoja. Tämä johtuu siitä, että useimmat eurooppalaiset syväteknologian yritykset toimivat ulkomaisten sijoittajien rahoituksella. Eurooppalaiset sijoittajat rahoittavat vain pientä osaa hankkeista, eikä rahoitus tule juuri lainkaan pääomamarkkinoilta.

Euroopan investointirahaston osuus Euroopan riskipääomasta on suuri. EIR sijoittaa rahastoihin, jotka puolestaan sijoittavat startup- ja scale-up-yrityksiin. Tech Champions 2.0 -aloitteessa tehdään samoin, mutta sen tavoitteena on saada lisäksi käyttöön suuria resursseja esimerkiksi eurooppalaisilta eläkerahastoilta ja vakuutusyhtiöiltä, jotka tulevat Tech Champions -aloitteeseen sijoitusvälineen kautta. Tällaiset sijoittajat eivät yleensä pidä riskisijoituksia kaiken sen ajan ja resurssien arvoisena, mitä suhteellisen pienten riskipääomasijoitusten tekeminen vaatii. Tech Champions Initiative 2.0 tarjoaa niille mahdollisuuden tehdä suurempia sijoituksia välineeseen, joka avaa sijoitusmahdollisuuden kokonaiseen monipuoliseen eurooppalaiseen riskipääomasalkkuun. ”Kun sijoittajat tutustuvat tähän omaisuusluokkaan, heistä tulee innokkaampia panostamaan siihen merkittäviä resursseja”, Euroopan investointirahaston strukturointiasiantuntija Adrian Zambrano kertoo.

Euroopan pääomasijoitusmarkkinat saavat tuplasysäyksen Tech Champions -aloitteesta. Ensinnäkin eläkerahastojen kaltaiset sijoittajat tulevat markkinoille investoimalla Tech Champions -alustan kautta. Toiseksi riskipääomarahastoihin tehtävien investointien lisääntyminen mahdollistaa sen, että yhä useammat näistä rahastoista saavuttavat varainhankintatavoitteensa ja pääsevät siten kasvattamaan startup- ja scale-up-yrityksille saatavilla olevaa rahoitusta. ”Yritämme avata eurooppalaisille sijoittajille pääsyn tähän omaisuusluokkaan”, Zambrano sanoo. ”Vaikka se on hyvin haastavaa, odotamme ratkaisun olevan urauurtava.”

Rahaston käynnistämiseksi kuusi EU:n jäsenvaltiota ja Euroopan investointipankki ovat sijoittaneet siihen 3,7 miljardia euroa. Yksityisille sijoittajille rahaston odotetaan avautuvan vuonna 2025.

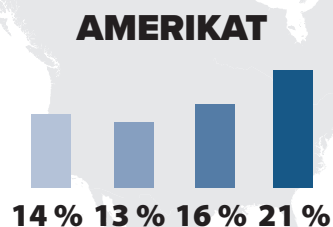
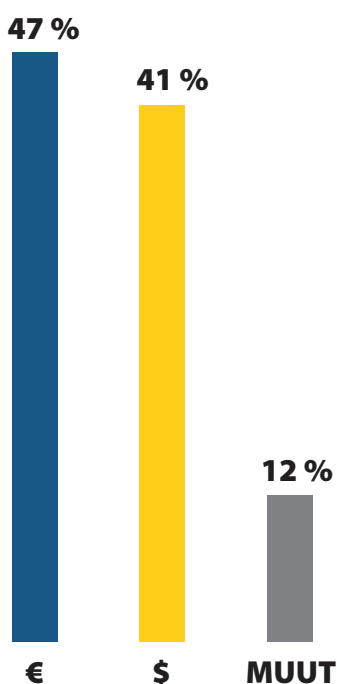
“**Odotamme ratkaisun olevan urauurtava.**”

MISTÄ RAHOITUSVARAT HANKITTIIN

Euroopan investointipankki, joka on yksi maailman suurimmista monikansallisista rahoituslaitoksista ja tärkeimmistä ilmastorahoittajista, on sitoutunut rahoittamaan hankkeita, jotka edistävät talouskasvua sekä tukevat ilmastotoimia ja sosiaalista kehitystä kaikkialla Euroopassa ja maailmassa. Saavuttaakseen nämä päämäärät ja täyttääkseen lainanantotavoitteensa Euroopan investointipankki hankkii pitkäaikaista rahoitusta joukkolainojen liikkeeseenlaskuilla kansainvälisille pääomamarkkinoille. Nämä joukkolainat houkuttelevat sijoittajia kaikkialta maailmasta.

Vuonna 2024 keräsimme 63,4 miljardia euroa rahoitusta joukkolainoilla. Tähän sisältyi mm. 18,3 miljardin euron arvosta vihreitä ja kestäviä joukkolainoja 13 eri valuutassa. Vaikka pankki keskittyi euron ja Yhdysvaltain dollarin mää räisiin lainoihin, se laski rahoituslähteitään monipuolistaakseen liikkeeseen joukkolainoja myös muissa valuutoissa, kuten Australian dollareissa, Sveitsin frangeissa, Egyptin punnissa, Englannin punnissa, Hongkongin dollareissa, Intian rupioissa, Meksikon pesoissa, Norjan kruunuissa, Puolan zlotyissa, Ruotsin kruunuissa ja Etelä-Afrikan randeissa.

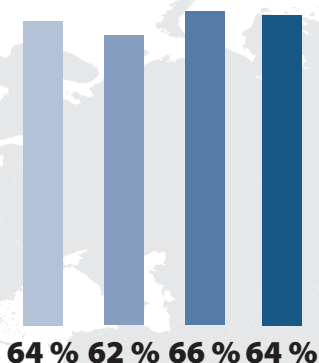
VALUUTTAJAKAUMA

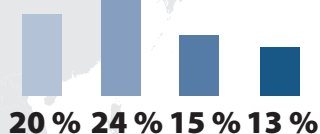
EIP:n joukkolainojen sijoittajat ovat edelleen pääasiassa eurooppalaisia, joiden osuus on noin kaksi kolmasosaa kaikista sijoituksista. Jäljelle jäävä kolmasosa tulee sijoittajilta Aasiasta, Amerikoista, Lähi-idästä ja Afrikasta, mikä korostaa Euroopan investointipankin maailmanlaajuisia vetovoimia.

Euroopan investointipankki on pääomamarkkinainnovaatioiden edelläkävijä ja toimii kestävän rahoituksen ja digitalisaation eturintamassa. Vuonna 2024 vihreiden ja kestävien joukkolainojen liikkeeseenlaskujemme arvo ylitti 100 miljardia euroa. Ensimmäisen vihreän joukkolainan laskimme liikkeeseen vuonna 2007. Nämä joukkolainat on tarkoitettu ympäristö- ja sosiaalisten hankkeiden rahoittamiseen. Viimeisimmät uraa uurtavat ponnistuksemme ulottuvat digitaalisten joukkolainojen liikkeeseenlaskuun. Vuonna 2024 vahvistimme johtoasemaamme digitaalisessa innovoinnissa osallistumalla eurojärjestelmän kartoitustyöhön. Hankkeessa kartoitettiin uusia teknologioita, joita voidaan käyttää rahoitusalan tukkumarkkinoilla keskuspankkirahatransaktioiden selvittämiseen.

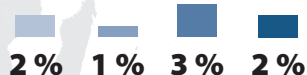
EUROOPPA

AASIA

LÄHI-ITÄ JA AFRIKKA

■ 2021 ■ 2022 ■ 2023 ■ 2024

HALLINTO

EIP on sekä jäsenvaltioille toiminnastaan vastaava EU:n elin että rahoituslaitos, joka noudattaa päätöksenteossään, hallinnossään ja valvonnassään pankkialan parhaita käytäntöjä.

EIP:n valtuustoon kuuluu yksi ministeri EU:n jokaisesta 27 jäsenvaltiosta, yleensä valtiovarainministeri. Valtuusto vahvistaa pankin luotonantopolitiikan yleiset suuntaviivat sekä hyväksyy vuotuisen tilinpäätöksen. Se päättää pääoman korottamisesta ja Euroopan unionin ulkopuolelle suuntautuvista rahoitustoimista. Valtuusto myös nimittää hallintoneuvoston, hallituksen ja tarkastuskomitean.

Hallintoneuvosto päättää lainanannosta, varainhankintaohjelmista ja muista rahoitusasioista. Se kokoontuu kerran kuukaudessa. Hallintoneuvosto vastaa siitä, että pankkia johdetaan EU:n perussopimusten, EIP:n oman perussäännön ja valtuuston vahvistamien yleisten suuntaviivojen mukaisesti. Hallintoneuvostossa on 28 jäsentä, joista kukin jäsenvaltio nimeää yhden jäsenen ja Euroopan komissio yhden jäsenen, ja lisäksi 31 varajäsentä. Hallintoneuvostossa edustetun asiantuntemuksen laajentamiseksi kokouksiin voidaan kutsua kuusi asiantuntijaa, jotka toimivat neuvonantajina ilman äänioikeutta. Jollei perussäännössä toisin määrätä, päätökset tehdään enemmistöllä, joka edustaa vähintään 50 prosenttia jäsenvaltioiden merkitsemästä pääomasta ja kolmannelle äänioikeutetuista jäsenistä. Puheenjohtajana toimii pankin pääjohtaja, jolla ei kuitenkaan ole hallintoneuvostossa äänivaltaa.

Hallitus on EIP:n vakituinen päätöksentekaelin. Se vastaa pankin päivittäisestä johtamisesta, valmistelee hallintoneuvoston päätökset ja varmistaa päätösten toimeenpanon. Hallitus kokoontuu kerran viikossa toimien pääjohtajan alaisuudessa ja hallintoneuvoston valvonnassa. EIP:n varapääjohtajat ovat hallituksen muut kahdeksan jäsentä. Hallituksen jäsenet nimitetään enintään kuuden vuoden toimikaudeksi, joka on uudistettavissa. He vastaavat työstään yksinomaan pankille.

Pankilla on itsenäinen tarkastuskomitea, joka vastaa toimistaan suoraan valtuustolle. Se tarkastaa EIP:n ja EIP-pankkiryhmän tilinpäätöksen sekä varmistaa vuosittain, että EIP:n rahoitustoimet ja kirjanpito hoidetaan asianmukaisesti ja että EIP noudattaa toiminnassään parhaita pankkikäytäntöjä. Tarkastuskomitean tilikauden vuosikertomus esitetään pankin valtuustolle yhdessä hallituksen vastauksen kanssa. Tarkastuskomitea koostuu kuudesta jäsenestä, jotka nimitetään kuusi peräkkäistä tilikautta kestäväksi toimikaudeksi, eikä nimitys toiselle kaudelle ole mahdollista. Lisäksi valtuusto voi nimittää kolme tarkkailijaa auttamaan komiteaa erityistehtävissä.

PÄÄKOHTIA PANKKIRYHMÄN TOIMINTASUUNNITELMASTA 2025–2027

- Yritysten kasvu ja kilpailukyky
- Korkean riskin riskipääomasijoitukset
- Murroksellisen teknologian tutkimus ja kehittäminen
- Uusiutuva energia ja kestävä infrastruktuuri
- Turvallisuus ja puolustus

Vuosina 2025–2027 pankkiryhmän odotetaan keskittyvän kauaskantoisiin teknologisiin muutoksiin, ilmastonmuutoksen kasvaviin kustannuksiin sekä tarpeeseen lisätä investointeja puolustukseen, asumiseen ja maailmanlaajuisiin tarpeisiin.

Allekirjoitettujen rahoitussopimusten kokonaissumman odotetaan nousevan vuonna 2025 noin 95 miljardiin euroon.

Ilmastotoimiin ja kestävään ympäristökehitykseen suunnatun rahoituksen osuus pysyy yli 50 prosentissa vuonna 2025. Tehostamme yritysten kasvun ja kilpailukyvyn tukemista ja panostamme samalla enemmän rahaa riskipitoisempiin pääoma- ja riskisijoitushankkeisiin.

Euroopassa vuonna 2025 tekemämme työ tukee muun muassa uusiutuvaa energiaa ja kestäväää infrastruktuuria, energiaverkkoja ja niiden yhdyskäytäviä, modernia autonvalmistusta, vihreää vetyä ja sen varastointia sekä raskaan teollisuuden hiilipäästöjen vähentämistä.

Tuemme uutta strategista TechEU-ohjelmaa tutkimuksen, digitalisaation ja teknologian rahoituksen lisäämiseksi. Lisäämme investointeja uuteen teknologiaan, kuten kvanttilaskentaan, tekoälyyn, bioteknologiaan ja terveystieteisiin.

EIP-ryhmä lisää turvallisuus- ja puolustusteollisuudelle annettavaa tukea. Kumppanuussopimukset on jo allekirjoitettu Naton innovaatorahaston ja Euroopan puolustusviraston kanssa.

Laajennamme erityisesti nuoremmille sukupolville tarkoitettuun kohtuuhintaiseen asumiseen liittyvää taloudellista tukea ja neuvontaa. Painotamme entistä enemmän kolmea alaa: uusien rakennustekniikoiden tutkimusta, vanhojen asuntojen energiatehokkuutta ja kohtuuhintaisten asuntojen uudisrakentamista.

Odotuksissa on, että käynnistämme uusia aloitteita vahvemman pääomamarkkinaunionin luomiseksi vuonna 2025. Teemme ehdotuksia vihreiden ja digitaalisten joukkolainojen markkinoiden laajentamiseksi, jotta eurooppalaiset yritykset saisivat enemmän sekä julkista että yksityistä rahoitusta. Euroopan investointirahastolla on keskeinen rooli pääomasijoitussektorin johtajana.

EIP Global keskittyy muun muassa vesihuoltoon, pienyrityksiin ja energiatehokkuuteen. Tuemme edelleen Ukrainaa ja Euroopan unionin itälaajentumista. Välimeren alue ja Saharan eteläpuolinen Afrikka ovat jatkossakin unionin ulkopuolisen toimintamme tärkeimmät kohteet.

Lisäksi EIP-ryhmä jatkaa prosessien yksinkertaistamista tarjotakseen yhä ripeämpää rahoitus- ja neuvontatukea Euroopan kilpailukyvyn edistämiseksi. Aiomme esittää kunnianhimoisia ehdotuksia rahoitusvaltuutusten yksinkertaistamiseksi sekä raportointivaatimusten ja byrokratian vähentämiseksi.

Euroopan investointipankin keskeiset painopisteet
Katso lisätietoja **täältä**

HYVINVOINNIN PAINOPISTEET

Euroopan
investointipankki | Ryhmä